

**T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ ÇALIŞMALARININ
MESLEKİ YETERLİLİK ÖLÇÜTLERİ YÖNÜNDEN
İNCELENMESİ**

İbrahim TUTAL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MART, 2019

MUĞLA

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ ÇALIŞMALARININ MESLEKİ
YETERLİLİK ÖLÇÜTLERİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

İBRAHİM TUTAL

Eğitim Bilimleri Enstitüsünde
“Yüksek Lisans ”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 04/04/2019

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sabahattin DENİZ

Jüri Üyesi: Prof. Dr. İzzet GÖRGEN

Jüri Üyesi: Doç Dr. Soner ALADAĞ

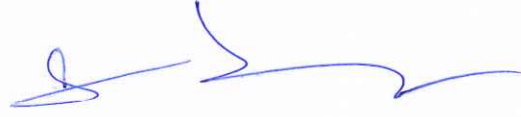
Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ayşe Rezan ÇEÇEN EROĞUL

MART, 2019

TUTANAK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 22/03./2019 tarih ve 281/2 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin (24/6) maddesine göre, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi İbrahim TUTAL'ın "Sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarının mesleki yeterlilik ölçütleri yönünden incelenmesi" başlıklı tezini incelemiş ve aday 04/04/2019 tarihinde saat 10:30'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 60 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul edildiğine oy birliği ile karar verilmiştir.

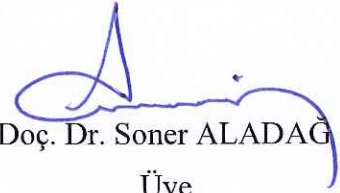
Doç Dr. Sabahattin DENİZ

Tez Danışmanı

Prof. Dr. İzzet GÖRGEN

Üye

Doç. Dr. Soner ALADAĞ

Üye

ETİK BEYANI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanan “Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Çalışmalarının Mesleki Yeterlilik Ölçütleri Yönünden İncelenmesi” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışmasında;

- Tez içinde sunulan veriler, bilgiler ve dokümanların akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde edildiğini,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçların bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunulduğunu,
- Tez çalışmasında yararlanılan eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterildiğini,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapılmadığını,
- Bu tezde sunulan çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.
04 / 04/ 2019

İbrahim TURAL

Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ ÇALIŞMALARININ MESLEKİ YETERLİK ÖLÇÜTLERİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

İBRAHİM TUTAL

Yüksek Lisans, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sabahattin DENİZ

Mart 2019, 110 sayfa

Bu çalışmada, temel eğitim kademesindeki sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarındaki, mesleki yeterlikleri ile bazı değişkenler arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı incelenmiştir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişmelerine yönelik düşünceleri de araştırılmıştır. Amaçlı örneklemin kullanıldığı bu çalışmanın örneklemini, Muğla ili merkez ve ilçelerinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. Nicel verilerin elde edilmesinde, sınıf öğretmenlerinin mesleki ve kişisel gelişimlerine yönelik görüşlerini belirlemek için Şeker ve diğerleri (2004) tarafından geliştirilen “Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği” 332 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Ölçme aracıda yer alan soru maddeleri, yeterli (3 puan), Kısmen yeterli (2 Puan), Yetersiz ise (1 Puan)’la puanlanmıştır. Ölçeğin alfa güvenirliği 0,91, iki yarı güvenirliği ise 0,87 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada kullanılan 33 soruluk ölçeğin ranj genişliği en az puan 33, en yüksek 99 puan olarak hesaplanmıştır. Araştırmada kullandığımız ölçeğin alfa güvenirliliği 0,95 olarak hesaplanmıştır..

Elde edilen bulgularda, sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, sınıf düzeyi, okuttukları sınıflardaki öğrenci sayısı, mesleki kıdem, hizmet içi eğitime katılım süresi, mesleki gelişim için ayrılan kişisel zaman değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmış, ancak bu değişkenler açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerini geliştirmek için deneyimli meslektaşlarının görüş ve önerilerini alma, hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılma, meslekleri ile ilgili yayınları takip etme gibi farklı etkinliklere katıldıkları anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerinin, okuttukları sınıfların akademik başarıları üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu görülmektedir. Özellikle etkili öğretmen davranışları, öğrencilerin derse karşı ilgi, tutum ve davranışlarına yansımaktadır. Ayrıca eğlenceli bir eğitim ortamı tasarlanmanın, çocukların zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklediği vurgulanmaktadır. Değişime ve gelişime açık olmanın bir eğitimciye mesleki yönden katkılarının olacağına farkındadırlar. Öğretmenlerin,

toplumun beklentilerine cevap vermek, bireyin gelişimine öncülük etmek, mesleğin yeni öğretim yaklaşımlarını yakından takip etmek gibi kazanımlar elde ettikleri görülmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ile cinsiyet, yaş, eğitim durumu, sınıf düzeyi, okuttukları sınıflardaki öğrenci sayısı, mesleki kıdem, hizmet içi eğitime katılım süresi, mesleki gelişim için ayrılan kişisel zaman arasında bir ilişkinin olmadığı bulunmuştur. Meslekleri ile ilgili yardım ve desteği daha çok deneyimli meslektaşlarından aldıkları anlaşılmaktadır. Dijital öğrenme- öğretim ortamlarını kullanma konusunda sorunları olmakla beraber, çözüm odaklı arayışla içerisinde oldukları da görülmektedir. Mesleki gelişimlerini verimli kılacak, bölgesel ve yerel koşullar dikkate alınarak hazırlanan programlara ihtiyaç duydukları söylenebilir. Öğretmenlerin teknoloji kullanımı, mesleki yeniliklerin tanıtımı, eğitim ve öğretimde meydana gelen değişimleri, programsal değişimlerin tanıtılmasına yönelik çalışmaları içeren çok yönlü faaliyetler uygulamalı olarak küçük grup çalışmaları şeklinde planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki gelişim, Öğretmen yeterlikleri, Hizmet içi eğitim, Eğitim teknolojisi, Öğretim yöntemleri, Öğretmen eğitimi

ABSTRACT

INVESTIGATION ON THE PROFESSIONAL QUALIFICATION MEASURES OF PROFESSIONAL STUDIES OF CLASSROOM TEACHERS

İBRAHİM TUTAL

Master Thesis, Department of Educational Sciences

Supervisor: Doç. Dr. Sabahattin DENİZ

March 2019, 110 pages

In this study, it has been researched whether there is a significant difference between the professional competencies of some teachers in the vocational studies of the primary education level and some variables. In addition, the opinions of the teachers about their professional development were also investigated. The sample of this study, in which mixed method was used, was composed of primary school working in the center and districts of Muğla. By Teacher Competency Scale \check{c} ęi developed by Şeker et al. (2004) was applied to 332 primary school teacher in order to determine the opinions of the primary school teacher about their professional and personal development in obtaining quantitative data. Questionnaire items included in the measurement tool were marked as adequate (3 points), partially adequate (2 points), and insufficient (1 point). The alpha reliability of the scale was 0.91 and the two-half reliability was 0.87. The scale width of the 33-item scale was 33 points and the highest score was 99 points. The alpha reliability of the scale we used in the study was calculated as 0.95. In addition, during the qualitative study period, one primary school teacher was chosen from each grade level who was working in randomly selected schools in Menteşe, Dalaman, Ortaca, Marmaris and Yatağan districts. Interview technique was used to collect data. Open ended questions were included.

In the findings, it was searched whether the professional competencies of the class teachers differ according to gender, age, education level, class level, number of students in the classes they teach, seniority, time of attendance in in-service training, personal time devoted to professional development, but they were not statistically significant no difference was it is understood that primary school teacher participate in different activities to improve their professional competence. Example; It is seen that the professional development of the primary school teacher has positive effects on the academic achievement of the classes they teach, as well as taking opinions and suggestions of their experienced colleagues, participating in in-service training activities and following the publications related to their professions. In particular, effective teacher behaviors are reflected in students' interest, attitudes and behaviors towards the course. It is also emphasized that designing a fun educational environment promotes

children's mental, social and emotional development. Primary school teacher stated that they are aware of the responsibilities that improve their professional competence. They are aware that being open to change and development will have a professional contribution to an educator. It is seen that teachers achieve the expectations of the society, pioneering the development of the individual, and gaining the skills to follow the new teaching approaches closely.

In conclusion, in this study, it can be said that there is no relation between professional competencies of class teachers and gender, age, education level, class level, number of students in the classes they teach, seniority, time of in-service training, and personal time devoted to professional development.. It is understood that they have done more about their profession and more support from their experienced colleagues. Although they have problems in using digital learning-teaching environments, they are also in a solution-oriented search. It may be said that they need to be supported by the programs prepared, which will make their professional development efficient and take into account the regional and local conditions. Multi-faceted activities including teachers' use of technology, promotion of professional innovations, changes in education and training, and introduction of programmatic changes should be planned in small group studies.

Keywords: Professional development, Teacher competencies, In-service training, Educational technology, Teaching methods, Teacher training

ÖNSÖZ

Bu çalışmada öğretmenlerin mesleki gelişmelerinin MEB'in belirlemiş olduğu mesleki yeterlik ölçütleri yönünden değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışmamdaki amaç; öğretmenlerin mesleki gelişmelerine yönelik çalışmalarını; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, sınıf düzeyi, okuttukları sınıflardaki öğrenci sayısı, mesleki kıdem, hizmet içi eğitime katılım süresi, mesleki gelişim için ayrılan kişisel zaman değişkenlerine göre mesleki gelişmeyi ve öğretmenlerin mesleki gelişme için yaptıkları çalışmaları ortaya koymaktır. Bu çalışmanın her safhasında bilgi ve tecrübesiyle bana yol gösteren tez danışmanım Doç. Dr. Sabahattin DENİZ'E, benim bu günlere gelmemde büyük paya sahip, beni her zaman seven ve destekleyen annem Döndü TUTAL'A, babam Musa TUTAL'A, abim Ramazan TUTAL'A, ablam Meral TUTAL'A ve kardeşim Yeliz TUTAL'A desteklerinden dolayı çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ	ix
TABLolar DİZİNİ	xii
KISALTMALAR DİZİNİ	xiii
EKLER DİZİNİ	xiv

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı.....	7
1.2. Araştırmanın Önemi.....	7
1.3. Araştırma Konusu ve Problemi.....	8
1.3.1 Araştırmanın Problem Cümlesi.....	9
1.3.2 Araştırmanın Alt Problemleri.....	9
1.4. Araştırmanın Sayıtları.....	9
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	10
1.6. Tanımlar.....	10

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Mesleki Gelişim.....	12
2.1.1. Mesleki Gelişimin Tanımı.....	15
2.1.2. Mesleki Gelişimin İlkeleri.....	17
2.1.3. Mesleki Gelişim Modelleri.....	18
2.1.3.1. Gereksinime Dayalı Uyum Modeli.....	18
2.1.3.2. Programlı Model.....	18
2.1.3.3. Yetişkin Öğrenme Modeli.....	18

2.1.3.4. Diğer Mesleki Gelişim Modelleri.....	19
2.2.Sınıf Öğretmeni ile İlgili Araştırmalar.....	19
2.3. Öğretmen Yetiştirme ve Gelişimi.....	26
2.3.1.Türk Eğitim Tarihinde Öğretmen Yetiştirme ve Gelişimi.....	26
2.3.2.Yurt Dışında Öğretmen Yetiştirme ve Gelişimi	29
2.4. Etkili Bir Öğretmende Bulunması Öngörülen Özellikler	31
2.5. Öğretmenlerin Mesleki Yeterlik Ölçütleri.....	33
2.6. Mesleki Yeterlik Ölçütlerinin Karşılaştırılması	44
2.7. Araştırma Konusuyla İlgili Çalışmalar.....	45

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Yöntemi ve Deseni/Modeli.....	50
3.2. Araştırma Grubu.....	51
3.3. Verilerin Toplanması	56
3.4. Veri Toplama Araçları	56
3.5. Veri Analizi.....	57

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Bulgular.....	58
--------------------	----

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma.....	67
5.2. Sonuç.....	74
5.3. Öneriler.....	77
KAYNAKÇA.....	79
EK/EKLER.....	87
ÖZ GEÇMİŞ.....	96

TABLolar DİZİNİ

Tablo-3.1. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine İlişkin Dağılımları.....	50
Tablo-3.2. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımları.....	51
Tablo-3.3. Sınıf Öğretmenlerinin Yaşlarına İlişkin Dağılımları.....	52
Tablo 3.4. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Öğrenci Sayıları İlişkin Dağılımları.....	52
Tablo 3.5. Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitime Katılım Sürelerine İlişkin Dağılımları.....	53
Tablo 3.6. Sınıf Öğretmenlerinin Kariyer Gelişimleri İçin Ayırdıkları Zamanları İlişkin Dağılımları.....	53
Tablo 3.7. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına İlişkin Dağılımları.....	54
Tablo 3.8. Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyine İlişkin Dağılımları.....	54
Tablo 4.1. Öğretmenlik Yeterlilik Ölçeği Kolmogrov Smirnov ve Shapiro – Wilk Tablosu.....	57
Tablo 4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	58
Tablo 4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Yaş Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları	59
Tablo 4.4. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları	60
Tablo 4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilikleri Sınıf Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları	60
Tablo 4.6. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilikleri Mesleki Kıdem Değişkenine Kruskal-Wallis Test Sonuçları.....	61
Tablo 4.7. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilik Hizmet İçi Eğitime Katılım Süresi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları.....	61
Tablo 4.8. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Kariyer Gelişimi İçin Ayrılan Kişisel Zaman (Yayın/Kitap Okuma Süresi) Değişkenine Göre Varyans Analizi Sonuçları.....	63
Tablo 4.9. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları	64

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

PISA: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı

TIMSS: Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması

TDK: Türk Dil Kurumu

TED: Türk Eğitim Derneği

EKLER DİZİNİ

EK 1.1. Öğretmen Mesleki Gelişim Anketi.....	100
EK 1.2. Öğretmen Mesleki Yeterlilik Ölçeği.....	104
EK 1.3. Öğretmen Nitel Görüşme Soruları.....	106
EK 1.4. Muğla Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçek Uygulama İzin Onayı.....	107
EK 1.5. Türk Eğitim Derneği Anket Uygulama İzin Onayı.....	110

BÖLÜM I

GİRİŞ

Ülkemizde son yıllarda eğitimi geliştirme faaliyetlerine hız verilmiştir. TIMSS, PISA gibi ulusal ve uluslararası sınav sonuçlarındaki başarı ve öneriler ile eğitim sistemimiz yeniden yapılandırılmıştır. Öğrencilerde ezberlemeden öğrenme, öğrendiklerini günlük hayata yansıtma ve öğrenmeyi öğrenme gibi yapılandırmacı yaklaşım benimsenerek eğitimde düzenlemelere gidilmiştir. Bu durum eğitimin öncüsü olan öğretmenlerde de birtakım değişim ve gelişimleri zorunlu kılmıştır. Öğretmenlerin gelişmesi insanın ve toplumun gelişmesine ortam hazırlar. Eğitimin olduğu yerde, gelişim gelişimin olduğu yerde eğitim vardır. Ayrılmaz bir bütünün parçalarını oluştururlar (MEB, 2007).

Okullarda öğretmenlerin mesleki doyum için paylaşımında bulunmaları, kendi ihtiyaçlarını, bilgilerini, yeteneklerini ve deneyimlerini karşılamaları mesleki gelişim için önemli bir yer tutmaktadır. Gerçek sınıf ortamlarına yakın, güçlü bir sınıf ortamı oluşturulması mesleki gelişimi destekleyici çalışmalara öncülük etmektedir. Bu durum sadece mesleki anlamda değil, kültürel ve sosyal anlamda da öğretmenlerin gelişimine katkı sağlamaktadır. (Timotheou, Christodoulou, & Angeli, 2017).

Öğretmenin kendini yetiştirme süreci yaşam boyu devam etmekte olan bir süreçtir. Bu nedenle sürekli bir yenileşme ve değişimi kapsar. Bu durum mesleki gelişimde daha da anlam kazanır. Bu nedenle, eğitim görmeyen birey yaşayamaz, gelişemez ve “kültürel bir varlık olarak insan” kimliğini kazanamaz. Eğitim yoksa insan da yoktur. Bir toplumun en önemli zenginlik kaynağı insandır. İnsan henüz sınırlarını tanımlayamadığımız engin bir öğrenme, yaratma, sevgi ve hizmet potansiyeliyle doğar. Bir toplumun en önemli görevi, tek tek her vatandaşına, bu engin potansiyeli son sınırına kadar geliştirmek için gerekli olan eğitimi sağlamaktır. Hiçbir görev en değerli

yaratıcı ve üretici kaynak olan “insan” ı eğitmekten daha önemli olamaz. En iyi eğitimi ancak en iyi öğretmen verebilir. “Çocuklarımızı kim eğitiyor?” endişesinden kurtulmak, onları zararlı etkilerden koruyabilmek, bilgi, beceri ve değerlerle yetiştirmek için, yeni bir eğitim sistemine ve yeni bir öğretmen modeline ihtiyaç vardır. Bilgi çağında ancak bilgili, becerikli, erdemli, eleştirel düşünce sahibi, “doğru” bilgiye nasıl ulaşacağını bilen ve bilgi üretebilen öğretmenlere ihtiyaç vardır. Bilgi toplumu gençliğini ancak bu özelliklere sahip öğretmenler yönlendirebilir ve eğitebilir (Özcan, 2011).

2023 vizyon belgesinde belirtildiği üzere öğretmenlerin mesleki tatminlerini yükseltmek ve eğitime liderlik eden öğretmenlerin, mesleki yeterliklerini artırıcı lisansüstü eğitimlerini desteklemek kuşkusuz ki eğitime olumlu katkı sağlayacaktır. Eğitimde her bireye eşit fırsatlar sunmak için yapılan projeler ile okullar arasındaki nitelik farkını kapatmaya çalışmak amaçlanmaktadır. Unutulmamalıdır ki okullar arasındaki nitelik farkını oluşturan, okulun imkânlarından daha fazla bu okullarda görev yapan öğretmenlerin nitelikleridir. Öğretmen yeterliklerini arttırmak bilime duyarlı, kültürüne sahip çıkan, güncel bilgi ve beceriler ile donanan ve gelecekteki mesleki ihtiyaçlarını öngören bir öğretmen yapısına sahip olmak gerekmektedir. Çağdaş eğitim anlayışına göre hazırlanan ve uygulanan her eğitim programı öğretmenin elinde şekil almaktadır. Eğitime yön veren insan unsurunu geliştirmedeğimiz sürece, eğitimde istenen noktalara gelinemeyeceği gerçeği hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir. Okulları okulların gelişimlerini ve buldukları ortamları dikkate alan esnek program anlayışları sunulmalıdır. Gelişim bir bütün olduğu ve bu bütünün parçaları olan öğretmen, idare, öğrenci, veli ve okul imkânlarına yönelik gelişim modelleri oluşturmak gerekmektedir. Öğretmen gelişimi sonucunda okulların ya da bireylerin karşılaştırılmaması gerekmektedir. İzleme ve değerlendirme yeniden gözden geçirilmelidir. Ortaya çıkan sonuçlar karşılaştırma amacına yönelik değil, eksikliklerin tespiti yönünden değerlendirilecektir (MEB, 2018).

Okullarda, öğretim programı uygulayıcısı öğretmenlerdir. Bir öğrencinin okul hayatındaki en önemli öge sınıf öğretmeni olduğu söylenebilir. Çünkü öğretmen, eğitim sürecinde, hem eğitim çevresinin bir parçası hem de bu çevrenin düzenleyicisi olma durumundadır. Bu nedenle, denilebilir ki, bir okul, ancak orada çalışan öğretmenler kadar iyidir (Tekin, 1993). Öğretmenlerin gelişmesi; eğitimin, öğrencinin, toplumun ve en özelde insanlığın gelişmesidir denilebilir. Bir eğitim sisteminin okul modelleri ve

öğrenci nitelikleri ne kadar iyi olursa olsun, ancak öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri kadar kaliteli ve verimli olurlar. Her eğitim-öğretim süreci öğretmenin elinde can bulur, hayat kazanır. Bu nedenle öğretmeni geliştirmek için yapılan her çalışma, aslında bireyleri ve toplumu geliştirmek için yapılan çalışmadır.

Okullarda, öğrencilerin yaşadıkları çevre içerisinde ihtiyaç duydukları bilgileri öğrenebilecekleri ortamlar oluşturulmalı ve buna yönelik kazanımların kazandırılması sağlanmalıdır. Öğretmenler, öğrencilere nasıl öğreneceklerini öğretmelidirler (Özden, 2004). Öğretmenlerin, öğrencilere bilgi ezberciliğini ve bilgi kazandırma çabalarını bırakarak, öğrencilerin öğrenmeyi öğrenmelerini sağlayacak etkinlikler düzenlemelidir (Çalık, 2003). Okullarda öğretmenlerin öğrenmeyi öğretmeleri öğrencilerin gelişmesi için büyük önem taşımaktadır. Her bilgi öğretilemez fakat öğrencinin ihtiyaç duyduğu bilgiyi nasıl ve nereden öğreneceği öğretilir.

İnsanı geliştirmeyi en büyük başarı kabul eden toplumlar, bireyi geliştirmek için eğitimi çekici ve daha anlamlı hale getirme yollarını da bulmaya çalışmaktadır. Günümüzde okul-sınıf şeklindeki düzenlemenin iyileştirilerek, sınıf ortamında sunulan bilgi ve davranışların niteliğinin iyileştirilmesi, planlı ve programlı öğrenmenin daha anlamlı hale getirilmesi zorunludur (Uğürol, 1998).

Atatürk: “Öğretmenler; yeni nesli Cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcileri sizler yetiştireceksiniz, yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır. Eserin kıymeti, sizin becerinizin ve fedakârlığınızın derecesiyle orantılı olacaktır. Cumhuriyet: fikren, ilmen, fennen, bedenen kuvvetli ve yüksek karakterli muhafızlar ister. Yeni nesli, bu özellik ve yetenekte yetiştirmek sizin elinizdedir” şeklindeki ifadesiyle öğretmenlerin üzerine düşen sorumluluğa vurgu yapmıştır. Bu büyük sorumluluğu farkında olan öğretmenlerimizin kendilerini geliştirme çalışmalarına girmeleri bir zorunluluk olmuştur (Özel, 1990).

Eğitim, gelecek kuşaklara değerlerimizin öğretmenler aracılığıyla aktarımının yapıldığı bir süreçtir. Bu süreç içerisinde öğretmenlerin sahip oldukları mesleki yeterlikler öğrencilerimizi etkileyecektir. Bu varsayımdan yola çıkarak öğretmenlerin sahip oldukları değerleri artırmaları ve geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır (Aktepe ve Yel, 2009).

Son yıllarda, öğretmen modeli, zeki, gelişime açık, çağın gereksinimlerini bilen, profesyonel bir meslek olarak tanımlanmaktadır. Bu tip öğretmenlerin oluşturduğu imaj, şartları ne olursa olsun, bütün öğrencilerini önemseyen, başarılı olmaları için onlara yardım eden bir imaj kazanmıştır. Bununla birlikte, insanlar, öğretmenlerde içeriği sunma ve öğrencilere bilgi kazandırma davranışlarından daha fazlasını aramaktadırlar. Öğretmenler, yaşantıları yoluyla, bilgili, çalışkan, karakterli ve gelişime açık bir birey olmanın ne anlama geldiğini gösteren kişilerdir. Öğretmenler, şartların belirlediği sınırlar çerçevesinde öğrencilerini ve kendilerini geliştirmektedirler (Çelikten, 2005).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenin tanımını: "Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği" olarak belirtilmektedir.

11/4/2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yeni eğitim sistemi birtakım yenilikler getirmiştir. 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanmıştır. Bu kanun ile zorunlu eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır. İlköğretimler kaldırılarak yerine ilköğretim ve ortaokul getirilmiştir. Eğitim sistemi 4+4+4 şeklinde değiştirilmiş ve yeni eğitim ve öğretim programları hazırlanmıştır. Bu değişimler yaşanması dinamik bir süreç içerisinde yer alan öğretmenlerin gelişmesini zorunlu kılmıştır. Yeni sistemde yapılan en önemli değişimlerden bir tanesi de okula başlama yaşının 66 aya çekilmesidir (MEB, 2012). Öğrencilerin daha erken okula başlaması ve sınıflarda farklı yaş gruplarında öğrencilerin bulunmasına neden olmuştur. Bu değişimler öğretmenlerde mesleki gelişimi zorunlu kılmıştır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre öğretmenlik; "Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan bir ihtisas mesleğidir" (MEB, 1973) şeklinde tanımlanmıştır. Tanımda da belirtildiği üzere öğretmenlik ihtisasın ön planda olduğu bir meslek grubudur. Öğretmenler ihtisas alanlarını her zaman geliştirmek zorundadırlar. Her dönem bireyin ihtiyaç ve beklentileri değişiklik göstermektedir. Artık değişimlerin gözlenmesi için yüzyılların geçmesine gerek kalmamıştır. Aynı dönemde yaşayan bireylere bakıldığında beklenti, istek, ilgi ve amaç farklılıklarının olduğu görülmektedir. Bu değişimleri takip etmek, eğitim politikasını ve gelişimini bu yönde farklılaştırmak öğretmenler için gereklilik haline gelmiştir.

Amerikan Ulusal Eğitim Birliği tarafından yapılan bir araştırmada öğretmenlerin %25'inin işlerinden memnun olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır Benzer şekilde ABD de yaptığı araştırmada ilk, orta ve yüksekökol öğretmenlerinin %23'ünün mesleklerinden memnun olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Dahası, söz konusu çalışmada yer alan öğretmenlerin %34'ü kendilerine tekrar kariyer yapma fırsatı verilse öğretmenlik mesleğini seçmeyeceklerini belirtmişlerdir. Portekiz'de yapılan bir araştırmada ise öğretmenlerin %50'sinden daha azının mesleklerine devam etme konusunda istekli olduğu bulgusuna ulaşılmıştır Öğretmenler, tartışmasız şekilde ülkenin geleceği bakımından en etkili meslek grubudur. Bu nedenle, yapılan araştırmalardan öğretmenlerin işinden memnun olmadığı şeklinde sonuçların elde ediliyor olması oldukça rahatsız edicidir (Çüm ve Doğan, 2016).

Bireylerin davranışları; içerisinde yer aldıkları sosyal ve kültürel ortamın kısıtlamaları, fırsatları, yükümlülükleri ile şekillenmektedir. Ancak davranışlara ait bu özel seçim, esas olarak bireylerin kazandıkları değerler temelinde gerçekleşir. Öyle ki belli durumlarda süreklilik arz eden davranışlar, bireylerin değerler sisteminin oluşmasında önemli görevler üstlenirler. Bireylerin sahip olduğu değerler, günlük yaşamdaki ilişkileri etkilediği kadar iş yaşamındaki davranışları da büyük ölçüde etkileme gücüne sahiptir.

Sınıf öğretmenlerinin, öğrenen okul algılarını daha etkili bir yapıya dönüştürebilmek için mesleki gelişimlerinin çağdaş eğitim anlayışı ile desteklenmesi önem arz etmektedir. Öğretmenlerin gelişime açık olmaları ve gelişimin devamlılığının bir parçası olmaları öğretmen yetiştirme sistemlerinin en anlamlı özellikleri kapsamında yer almaktadır (Ayra ve Kösterelioğlu, 2015).

Öğretmen niteliklerinin ve yeterliklerinin artmasına bağlı olarak eğitimde kalite pozitif yönde artış göstermektedir. Eğitimdeki bu değişimin etkileri erken çocukluk döneminden başlayarak devam etmektedir. Öğretmenin gelişmesi eğitimin kalitesinde ve öğretim sürecinde anlamlı farklılıklar oluşturacaktır. Bu gelişim öğretmen niteliklerini artırdığı gibi öğrenci niteliklerinde de değişimler oluşturmaktadır. Daha sorgulayıcı, araştıran ve öğrenen bireylerin yetişmesine olanak sağlamaktadır (Manning, Garvis, Fleming ve Wong, 2017).

Öğretmen gelişimi eğitimin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda başarılı olabilmek için gelişim olanakları artırılmalı, zaman ve çalışma koşulları, öğretmenin mesleki gelişime emek harcayabileceği bir boyuta taşınmalıdır. Mesleki gelişim çalışmaları gönüllük ön planda olacak şekilde tasarlanmalıdır. Gönüllü yapılmayan çalışmaların sonuçları istenilen düzeyde olmamaktadır. Öğretmenlerin eğitimleri yüz yüze veya online olarak planlanabilir. Her öğretmenin gelişimini planlıyorsak öğretmenlere ulaşılabilecek mesleki gelişim modelleri tasarlamamız gerekmektedir (Dede, Ketelhut, Whitehouse, Breit ve McCloskey, 2009).

Değişim ve gelişim birbirini tamamlayan iki unsurdur. Değişimle birlikte gelişimin de olması, her alanda bireylerin kendini geliştirme ihtiyacı içerisinde olmasını sağlamıştır. Değişen teknoloji, eğitimsel beklentilerin değişmesi, bireysel ihtiyaçların değişmesi ve eğitimsel gelişmeler, bu değişimlerin ve gelişimlerin takibini zorunlu hale getirmiştir. Bireyler için mesleki yeterliklerini sürekli yenilemesi ve geliştirmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Değişime ve gelişime ayak uyduramayan bireyler ve meslek grupları çağın gerisinde kalmışlardır ve zamanla yok olmuşlardır. Bireylerin meslekleri ile ilgili yeterliklerini artırıcı çalışmalar içinde bulunmaları öncelik haline gelmiştir.

Öğretmenler toplumun mimarlarıdır. Gelecek nesillerin eğitimi ve gelecek toplumların oluşumu öğretmenlerin bakış açıları ile şekillenecektir. Öğretmenlere toplumsal açıdan büyük bir sorumluluk düşmektedir. İnsanları toplumun birer ferdi yapmada ve topluma kazandırmadaki sorumlulukları, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin önemini artırmaktadır. Öğretmenler değişen bilgiler ve gelecekteki beklentileri sentezleyip eğitime bu doğrultuda yön vermelidirler. Temel eğitimin en önemli unsuru olan sınıf öğretmenlerine büyük bir görev düşmektedir. Sınıf öğretmenleri öğrencilerin bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gereksinimlerini artırıcı çalışmalara öncülük etmek gibi bir görev üstlenmişlerdir. Eğitimin kalitesini artırıcı teknolojik, görsel ve işitsel araçlar kullanması ve bu araçlara yönelik, mesleki becerilerini geliştirmesi günümüz eğitim anlayışında önemsenmektedir. Değişen çağdaş eğitim felsefesi anlayışı, mesleki beklentiler ve toplumsal ihtiyaçlar, öğretmen rollerini etkilemektedir. Bilginin değişmesi, değişen öğretmen rolleri, teknolojik gelişimler ve eğitim felsefesine yenilikçi bakış açılarındaki değişimler, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini de zorunlu hale getirmiştir (Ertürk, 2009).

Öğrencilerin bilgiyi sorgulayarak ve araştırarak oluşturduğu bir eğitim felsefesi günümüzde önem kazanmıştır. Bu felsefeden dolayı öğretmenin mesleki gelişimine yönelik çalışmalar içerisinde olması yeni eğitim anlayışında, öğretmen farklılıklarını ortaya koymasını sağlayıcı bir etken olarak görülebilir. Öğretmenin sınıf içerisinde gelebilecek özgün sorular karşısında hazırlıklı olması gerekmektedir. Her birey bizim için önemlidir. Gelişen bir bakış açısına sahip olmak mesleki beklentilerimizi gerçekleştirmek adına büyük önem arz etmektedir (Windschitl, 2003).

Bilgi okuryazarlığı günümüz eğitim anlayışında öğretmenlerin mesleki becerileri arasında önem kazanmaya başlamıştır. Bilgi okuryazarlığı yükseköğrenimde yeterince önem verilmemesi ya da öğretmenlerin bilgi okuryazarlığı konusunda kendilerini geliştirici bir çaba içerisinde olmaması nedeniyle, öğretmenlerin mesleki becerilerini geliştirici bir hale dönüşmemiştir. Değişen bilginin takip edilmesi ve bilginin güncel tutulması için öğretmenlerin mesleki bilgilerini artırıcı çalışmalar içerisinde bulunması gerekmektedir. Öğretmenler mesleki becerilerini geliştirici çok yönlü çalışmalarda yer almalıdır. Farklı sınıf düzeyi, okulun imkanları ve değişen öğrenci beklentilerine uygun olarak bu çalışmalar yürütülmelidir (Balci, 2013).

Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, temel eğitim kademesindeki sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarında kazanmış oldukları mesleki yeterliklerin bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, temel eğitim kademesindeki sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarında, kazanmış oldukları mesleki yeterliklerin bazı değişkenlere (cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, sınıf öğrenci sayısı, mesleki kıdem, hizmet içi eğitim katılımı, kariyer gelişimine ayırdıkları zaman, eğitim durumları) göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Öğretmenler verdiği eğitimle bireylerin gelişimine katkı sağlamaktadır. Bireylerin gelişimi toplumun gelişimi demektir. Öğretmenler toplumun değişimine ve gelişimine

öncülük eden bir rol üstlenmiştir. Toplumun gelişmesine öncülük eden öğretmenlerin gelişime açık olması toplumlar için önemlidir.

Öğretmen eğitim ve öğretim aşamasında karşılaşacağı sorunlara karşı önlem alan, sorunları tespit eden ve farklı bakış açıları ile çözüm yolları üreten bir yapıda olmalıdır. Öğretmenlerin bu davranışlarının gelişimi; mesleklerini sevmeleri ve mesleki gelişime zaman ayırmaları ile mümkün olmaktadır. Öğretmenin mesleki bilgi ve becerilerinin gelişimi ancak bu konuya hassasiyetle yaklaşan öğretmenlerle mümkün olacaktır. Öğretmenlerin değişime ve gelişime açık bir yapıda bulunmaları gerekmektedir.

İyi bir öğretmende bulunması gereken özelliklerden önemli olanlarından bir tanesi de mesleki gelişime önem veren ve mesleki gelişmeye açık olan bir öğretmendir. Günümüzde mesleki gelişim önemli bir boyut kazanmıştır. Eğitimde kalite ve başarı istiyorsak bunun ancak mesleğinde iyi ve kaliteli eğitimcilerle başarılacağı unutulmamalıdır. İyi bir öğretmen dersi zenginleştirici araç ve gereçleri etkili kullanan, öğrencilerine ilgi çekici sorular soran, öğrencilerini düşünmeye sevk eden, çağın beklentilerine yönelik eğitim anlayışı belirleyen ve öğrencilerine yol gösteren rehber rolünde olmalıdır. İyi bir öğretmende bulunması gereken bu özelliklerin kazanılması ve öğretmenin değişimi ancak mesleki gelişimin sürekliliği ile olmaktadır.

1.3. Araştırma Konusu ve Problemi

Bilgi ve teknolojiye hızlı ve sürekli değişimler, şüphesiz eğitim süreçlerini de etkilemektedir. Bu değişimlere uyum sağlamak ve mesleki yetkinlik düzeyini geliştirmek öğretmenler için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu değişim ve gelişime öncülük eden öğretmenlerin; çağın gerisinde kalmamak ve mesleki gelişmelerini artırıcı çalışmalar yapması gerekliliği ön plana çıkmıştır. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin kendilerini mesleki, alansal ve kişisel olarak geliştirmek için yaptıkları çalışmaların neler olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

1.3.1 .Araştırmanın Problem Cümlesi

Temel eğitim kademesindeki sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarında kazanmış oldukları mesleki yeterlikleri, bazı değişkenlere (cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, sınıf öğrenci sayısı, mesleki kıdem, hizmet içi eğitim katılımı, kariyer gelişimine ayırdıkları zaman, eğitim durumları) göre aralarında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3.2. Alt Problemler

1. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıflardaki öğrenci sayısına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri hizmet içi eğitime katılım süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri kariyer gelişimleri için ayırdıkları zamana (yayın/kitap okuma süresi) göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.4. Sayıtlar

1. Örnekleme grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin verdikleri cevapların doğruluğu yansıttığı,

1.5. Sınırlılıklar

- a) Araştırma, Muğla il merkezi ve ilçeleri içerisindeki ilkokullardan alınan örnekleme göre 2015–2016 Eğitim-Öğretim yılında çalışan sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlıdır.
- b) Öğretmen yeterliklerine (Kişisel ve mesleki değerler, mesleki gelişim, öğrenciyi tanıma, öğrenme ve öğretme süreci, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul-aile ve toplum ilişkileri, program ve içerik bilgisi) yönelik yayınları takibine ve mesleki gelişime yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu görüşme soruları ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi istedik yaşantı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1997).

Sınıf Öğretmeni: İlkokulların ilk dört yılında görev yapan öğretmendir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973).

Birinci Kademe: İlköğretim okullarında 1,2,3 ve 4. sınıfları kapsar (MEB, 1973).

Mesleki Gelişim: Bir öğretmenin görevini yerine getirmesi için öğretimsel, mesleki, kişisel ve kurumsal alanlarda belirli bir disiplin içerisinde gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür (Kent, 2004).

Yeterlik: Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumudur (TDK).

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri: Öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli biçimde yerine getirebilmek için sahip olunması gereken genel bilgi, beceri ve tutumlardır (MEB, 2006).

Temel Eğitim: Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter (MEB, 1961).

Mesleki Eğitim: Bireylerin meslekleri ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlarının, kişilerin bireysel özelliklerini dikkat alarak geliştirme aşamasıdır (Uçar ve Özerbaş, 2013).

Hizmet İçi Eğitim: Bireylerin kurum içerisinde yükselmelerine, çalışma ortamlarından verimliliği artırmalarına, çalışma ortamından kaynaklı sorunları azaltılmasına ve görev ve sorumluluklarını en iyi şekilde yapabilmesine olanak sağlayan çalışmalardır (Selimoğlu ve Yılmaz, 2010).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Mesleki Gelişim

Öğretmenin kalitesi ve mesleki gelişiminin öğrencilerin öğrenme yaşantıları üzerindeki etkisi oldukça büyüktür. Mesleki gelişim, mesleğimizi daha iyi yapabilmek için değişen koşullar karşısında edinilen bilgi ve beceriler bütünüdür (Cranton, (1996). Eğitimin kalitesinin artırılmasının en önemli ögesi öğretmenlerin gelişimine imkân sağlamaktan geçmektedir. Öğretmenlik mesleğini durağanlıktan çıkarmaktır. Eğitim sistemi içinde yer alan öğretmenler; bilim ve toplumda meydana gelen değişimleri takip eden, kendi gelişimi için zaman harcayan, çağdaş öğretim tekniklerini uygulayan sorumluluk sahibi bireyler oldukları sürece eğitim sisteminin ve öğrencilerin başarısı artacaktır (Buldu, 2014). Moghtadaie ve Taji'nin yapmış oldukları çalışmada (2018) öğretmenin mesleki gelişimlerinde ön planda tutulması gereken özellikler başında, mesleki anlamda beceri ve tutumlarının gelişmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekliliği sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmenlerin beceri ve tutumlarını geliştirirken mesleki yeterliği, gelişimsel özelliği ve mesleki kimliğinin ön plana çıktığı görülmektedir. Eğitim sisteminin farklı birleşenleri olsa da, eğitimi uygulamaya koyan en önemli birleşen öğretmendir. Öğretmenlerin başarıya ulaşması sadece uyguladıkları programın niteliği ile ölçülemez. Bu programın başarısı sınıfta uygulamaya dönüştürmekten geçmektedir. Değişen programların takibi ancak mesleki gelişim ile olmaktadır. Bu nedenle, mesleki gelişim zamansal ve toplumsal bir zorunluluk olarak görülmektedir (Rhoton, 2001). Bugün hepimizin kendini yönetmeyi öğrenmesi gerekiyor. Bu, aynı zamanda kendimizi geliştirmek zorunda olduğumuz anlamına da geliyor. Katkı sağlayabileceğimiz, fark yaratabileceğimiz ve daha yararlı olabileceğimiz bir alana sahip olmak yaşamsal önem taşımaktadır. Bu; lider olmak, saygı duyulmak, başarılı bir kimse olmak için bir fırsat sunan, ister ikinci bir kariyer ister paralel bir kariyer ister toplumsal bir iş içerisinde

olsun, ikinci bir çalışma alanı bulmak anlamına geliyor (Stybel ve Peabody, 2004). Bugünkü ve gelecekteki kişiliğinizin bilincine varmak o kadar kolay değildir. Gerçekten kim olduğunuzu ve kim olmak istediğinizi anlamak için sıkı bir düşünce ve yorumlama sürecinden geçmeniz gerekir. Bu süreç sizin değer yargılarınızı, tutkularınızı ve düşüncelerinizi içerir. Kişiliğinizi tanımlamanızın ve başarıya yönelmenizin temelini bunlar oluşturur (Deemer, Fredericks, ve Özer, 2006).

Mesleki gelişim (Kent, 2004) öğrencilerin gelişimlerine katkı sağlamak için, öğretmenlerin ihtiyacı olan mesleki çalışmaların, daha iyi sonuçlar vermesi için öğretmenler tarafından yürütülen, gelişimi sağlayıcı her türlü çalışma süreci olarak adlandırılmıştır.

Gelişim dinamik bir süreçtir. İnsanlar var oluşlarından bu yana her zaman bir gelişim içinde bulunmuşlardır. Her zaman kendilerini yenilemek gereksinimi içinde olmuşlardır. Günümüzde gerek değişen eğitim felsefeleri gerek değişen teknolojik gelişmeler insanların mesleki gelişimlerini zorunlu kılmaktadır. Öğretmenler mesleki gelişim için teknolojiyi kullanabilmelidir. Teknolojik mesleki gelişim günümüzde zaman ve imkânlar düşünüldüğünde kullanıcılarına birçok avantaj sunmaktadır. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte eğitsel değişimler kaçınılmaz olmuştur. Her öğretmen teknolojiyi kullanarak, kazandığı becerileri sınıflarında uyguladığında teknolojinin eğitim açısından önemini kavramaktadır. Bu durum da gösteriyor ki teknolojiyi mesleki gelişimde bir alternatif olarak görmemiz gerektiğini göstermektedir (Bostancıoğlu, 2018).

Toplumsal değişimlerin başlangıcı olarak bireylerin değişmesi gerekmektedir. Bireylerin yetiştirilmesinde ise en büyük görev öğretmenlere düşmektedir. Değişimleri ve gelişimleri yakından takip etmek ve bunun için zaman harcamak öğretmenler için toplumsal bir görev olmuştur. Toplumda ve ilerlemede bireyi kaynak alan bir yapının en önemli parçalarından biri olan öğretmenlerin mesleki gelişim faaliyetlerini içeren bu çalışma ortaya konmuştur.

Yaşam boyu devam eden meslek gelişiminde süreci etkileyen pek çok etmen vardır. Bunlar genellikle psikolojik ve toplumsal etmenler olarak gruplanmaktadır. Bu etmenler de birbirlerini etkileyerek gelişir. Başlıca psikolojik ve toplumsal etmenler,

1. Yetenek

2. İlgiler
3. Meslek değerleri
4. Psikolojik gereksinimler
5. Başarı güdüsü olarak sınıflandırabilir (Kuzgun, 2006).

Eğitim sisteminin temel amacı o ülkenin nitelikli insan gücünü yetiştirmek ve yurttaşlarına vatandaşlık eğitimi vermektir. Bunu gerçekleştirmek için her eğitim sistemi, yetiştireceği insan modelini, sahip olduğu eğitim felsefesi ve insan gücü politikası ışığında saptayarak eğitimin etkinliklerini bu amaca göre düzenlemelidir (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005).

Mesleki gelişimin amacı öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmanın sürekli eğitim ve gelişim ile elde edilebileceğinin bilinmesidir. Öğretmenler için etkili olan mesleki gelişim faaliyetlerinin öğretmenlerin motivasyon ve öğrenme öğretme süreçlerine olan bağlılığını artırmaktadır. Mesleki gelişim fırsatları, mesleki işbirliği ve etkileşimi artırmakta ve bu durum öğretmenin iş doyumunu artırmakla birlikte öğretmenin işinde başarı ile görev yapmasını sağlamaktadır (İlğan, 2013).

Eğitim dinamik ve yaşayan bir süreçtir. Bu sürecin planlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde en önemli görev şüphesiz öğretmene düşmektedir. Eğitimin sürekli değişim ve gelişim içinde bulunması, bu süreci izleyen öğretmenlerin gelişimini zorunlu kılmaktadır. Çağın ihtiyaçlarına uygun bir öğretim yapmak ve buna uygun öğrenci yetiştirmek isteyen bir eğitimci çağın getirdiği yenilik ve değişimlere uzak kalmamalıdır. Öğretmen gelişiminde eğitimi oluşturan bütün parçaların bu gelişime destek vermeleri gerekmektedir. Bu çerçevede öğretmen ve eğitimin gelişimini sağlayıcı reformlar hazırlanmalıdır. Süreç içerisinde öğretmenin mesleki gelişimi zorunluluk oluşturmamalıdır (Savard ve Cyr, 2018).

Her toplumun gelişmesi bireyin gelişimi ile başlar. Bireylerin gelişimi şekillendirilir ve gelişimlerine olanak sağlanırsa toplumların da gelişimleri daha hızlı ve kalıcı olacaktır. Eğitimin bir amacı da bireyleri toplum hayatına hazırlamaktır. Eğitimi bireysel rolünün yanında toplumsal bir görev de üstlenmiştir. Eğitimin toplumsal görevinde başarı sağlanmasında en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Çünkü toplumların beklentileri öğretmenlerin elinde can bulacaktır. Tolum yaşayan bir sosyal yapıdır.

Zaman içerisinde değişmeler ve gelişmeler yaşanmaktadır. Bu değişimleri takip etmekte ve bireyleri değişimlere hazırlamakta en büyük görev öğretmenlere düşmektedir. Öğretmenlerin bireysel ve toplumsal görevlerinde başarı sağlayabilmek için mesleki gelişim içerisinde olmaları bir zorunluluk olmuştur. Öğretmenlerin mesleki gelişimi eğitimde çok önemli bir kaynak olarak görülmelidir. Eğitimde kalitenin artması, maliyetlerin azalması, etkin başarının sağlanmasının devamlılığı ancak ve ancak öğretmenlerin mesleki gelişimleri ile sağlanabilmektedir. Bu gelişim mesleki memnuniyetin artmasını sağlayacaktır. Bu gelişmenin eğitime olumlu yansımaları olacaktır. Bir öğretmende meydana gelen bu olumlu değişim çevresine de olumlu yansıyacak, diğer öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ortam hazırlayacaktır. (Wambugu, 2018).

Gelişen ve değişen toplumu oluşturan öğretmenler bu değişimin bir parçası oldukları için onların mesleki değişimi ve gelişimi bir ihtiyaç halini almıştır. Toplumların ilerleme hızları eğitimcilerin gelişimi ile paralellik göstermektedir. Bu nedenle gelişen ve üreten toplum ve öğrenciler istiyorsak ilk olarak bu sürecin en önemli parçası olan öğretmenlerin gelişimlerini irdelemememiz gerekmektedir.

Bu bağlamda çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görevli sınıf öğretmenlerinin hizmet içinde öğretmenlik yeterliklerine ilişkin yaptıkları çalışmaları ortaya koymaktır.

2.1.1.Mesleki Gelişimin Tanımı

Mesleki gelişim Hassel (Kent, 2004) tarafından, öğretmenlerin mesleki ihtiyaçlarının ve yeteneklerinin gelişmesi süreci olarak tanımlanmıştır.

Mesleki gelişim öğretmenlerin ve diğer eğitim çalışanlarının yenilikçi bir bakış açısıyla öğrenmelerine olanak sağlayan, öğrendiklerini derslerinde ve günlük yaşamlarında uygulama fırsatları sunan ve mesleği ile ilgili beceriler kazanmasını veya var olan becerilerinin gelişmesine katkı sağlayan faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Truscott, 2004).

Öğretmenlerin mesleki gelişimi birçok ülkenin ana politikaları arasındadır. Devletler için mesleki gelişim ortamları ve olanakları sağlamanın birçok zorluğu bulunmaktadır. Ekonomik, teknolojik, zamansal gelişmeye öncülük edecek uzman bulunması

konusunda sıkıntılar yaşanabilmektedir. Mesleki gelişim sistematik ve profesyonel bir ortamda, bireylerin etkileşimine ve bilgi paylaşımına olanak sağlanabilirse daha etkili olabilir (Misra, 2018).

Öğretmenin temel rolü öğrencilerin kendilerini keşfetmelerini sağlayıcı ortamlara hazırlamak ve öğrencilerin içinde bulunduğu ortam ile etkileşime girerek gelişimine katkı sağlamaktır. Öğretmenler mesleki gelişim için uzmanlarla iş birliği yapma konusunda istekli olabilirlerse üniversite ve okul işbirliğinin kurulması daha kolay sağlanabilir. Öğretmene kazandırılan eğitimler sadece lisans dönemiyle sınırlı kalmamalı, mesleki istek ve beklentiler doğrultusunda devam ettirilmelidir. Bu nedenle öğretmene deneyimler kazandırılarak mesleki becerileri geliştirilmelidir. Öğretmen rehber rolünü üstlenmeden önce öğretmene rehber olunmalıdır. Bunun sonucunda görülecektir ki öğretmen rehberlik görevini daha iyi benimseyecek ve yürütecektir. (Ulubey, Yıldırım, Alpaslan ve Aykaç, 2017). Öğretmen rehberliğinde yapılan eğitimin gelişimi öğretmen gelişimi ile paraleldir. Bu durum öğretmenin kendini geliştirme gereksinimini oluşturur (Tusting, Barton Akt. Yıldız, Demirli, 2011).

Mesleki Gelişimin Özellikleri:

- Öğrenciyi merkeze alarak okul çalışanlarının bütününe kapsar
- Bireyin kendisinin ve meslektaşlarının gelişimini amaçlar
- Öğretmenin ve okul idaresinin liderlik ve entelektüel bilgilerinin gelişimini sağlar.
- Eğitimde kalitenin artmasına olanak sağlar.
- Öğretmenlerin ve diğer eğitim çalışanlarının alan, genel kültür ve eğitimin temel unsurlarında uzmanlaşma sağlar
- Sorgulamaya dayalı eğitimi ilke edinir.
- Eğitim çalışanları tarafından ortak planlama yapılabilir.
- Zaman ve uzun dönemli planlama gerektirir.
- Bireylerin mesleki gelişmelerini etkiler ve öğrencilerin eğitim-öğretim sürecindeki değişikliklerini gözlemleyerek değerlendirme yapma fırsatı sunar. Bu değerlendirme daha sonraki mesleki gelişime rehberlik eder (İlgan, 2012).

Atatürk'e göre öğretmen "yetiştirici, eğitici- öğretici, yaratıcı, geliştirici" olmasının yanı sıra aynı zamanda "öncü, kurtarıcı, kılavuzlayıcı, yenileştirici, savaşımçı- devrimci, değişimci- dönüşümcü, örnek olucu, yükseltici, yüksek hizmet verici, kutsal bir görev üstlenicidir (Uçan, 2001).

Cüceloğlu ve Erdoğan'a (2013) göre mesleki gelişim: Öğretmenin zihnindeki ezberi değiştirerek, sahip olduğu bilgileri tekrar ederek, gözden geçirerek, yeni örnekler bulması, son gelişmeleri takip ederek yeni bilgiler edinmesi ve bu edindiği yeni bilgileri ve örnekleri derslerine yansıtarak derslerini zenginleştirmesidir.

2.1.2. Mesleki Gelişim İlkeleri

Mesleki gelişimde istek, ilgi ve motivasyon önemli bir yer tutmaktadır. Daha çok soyut ve kişisel özellikler ön plandadır. Fakat mesleki gelişimi somutlaştırdığımızda karşımıza mesleki gelişim ilkeleri çıkmaktadır. Mesleki gelişim ilkeleri genel kuralları ile belirttiğimizde karşımıza mesleki gelişimin 10 ilkesi çıkmaktadır. Mesleki gelişimi 10 ilke de açıklamak mümkündür.

İlke 1: Okuldaki bütün çalışanları kapsamayı yanında öğretmeni merkeze alır.

İlke 2: Bireysel ve grupsal iş birliğine odaklanmak

İlke 3: Eğitim personelinin liderlik kapasitesini ve entelektüel birikiminin artırılması

İlke 4: En iyi araştırmaların eğitime yansması

İlke 5: Öğretimde üst düzey hedefler için uzmanlık gerektirecek beceriler kazanmak

İlke 6: Okul eğitim ortamının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi

İlke 7: Gelişim faaliyetlerinin diğer çalışanlarla beraber planlanması

İlke 8: Gerekli zaman ve materyalin sağlanması

İlke 9: Kısa süreli planlar yerine uzun dönemleri kapsayan planlar oluşturmak

İlke10: Mesleki gelişimlerin planlanıp uygulamaların ardından değerlendirilmeye alınması. Bu değerlendirmenin daha sonra gerçekleşecek mesleki gelişim çalışmalarına rehberlik oluşturması (İlhan, 2012).

2.1.3. Mesleki Gelişim Modelleri

Mesleki gelişim yaklaşımlarına bağlı olarak mesleki gelişim modelleri oluşmuştur. Mesleki gelişim modellerini tüm alanlara yönelik olan mesleki gelişim modelleri ve belirli çalışma alanlarına yönelik mesleki gelişim modelleri olarak genel iki sınıfa ayrılmaktadır. Tüm alanlara yönelik mesleki gelişim modelleri:

2.1.3.1. Gereksinime Dayalı Uyum Modeli

1970 yılında ortaya konan ilk mesleki gelişim modellerinden biridir. Modelin temelinde eğitim kurumlarında zamanla meydana gelen değişimlere uyum sağlamak yer almaktadır. Modelde tecrübelerin önemi, değişimin gerçekleşme durumunun belirlenmesi ve bireye göre ayarlama olmak üzere üç bakış açısı vardır. Üç aşamada gerçekleşir.

1. Aşama: Gereksinimlerin belirlenmesi
2. Aşama: Gereksinim aşamalarının belirlenmesi
3. Aşama: Gereksinime dayalı programların oluşmasıdır (Kabakçı, 2005).

2.1.3.2. Programlı Model

B. R. Fretz tarafından geliştirilmiştir. Mesleki gelişimi sistematik bir yapı içinde gerçekleştirir. Programlı modelin ilk aşaması mesleki gelişimi program olarak ortaya koymaktır. İkinci olarak mesleki gelişimin amaçlarını kurumun olanakları dâhilinde ortaya koymaktır. Üçüncü aşamada ise mesleki gelişime katılacak bireylerin mesleki hazır bulunuşluluk seviyelerinin belirlenmesidir. Son aşama ise değerlendirme aşamasıdır. Başarısız bir mesleki gelişimde gereksinimlerin belirlenmesi aşamasına geri dönülür (Kabakçı, 2005).

2.1.3.3. Yetişkin Öğrenme Modeli

Yetişkin öğretim programı bireysel farklılıkları temel alarak oluşturulmuş bir meslek gelişim modelidir. Yetişkin bireyler zamana bağlı olarak geçmiş yaşantıları, eğitimleri ve kişilik yapılarına bağlı olarak öğrenmelerinde farklılıklar olmaktadır. Yetişkin öğrenmeler farkındalık kazanma, ilgilenme, hesaplama ve deneme yanılma

basamaklarında oluşmaktadır. Birey problem durumunun farkına varır. Problem durumunu araştırır. Birey çözüm yolları üretir. Deneme aşamasında çözüm yollarını uygular. Oluşan yeni bilgi ve beceriler içselleştirilir (Kabakçı, 2005).

2.1.3.4. Diğer Mesleki Gelişim Modelleri

SUCCEED Mesleki gelişim Modeli: Mühendislik alanında mesleki gelişim modelidir.

Ürüne Dayalı Mesleki Gelişim Modeli: Eğitim Fakültesi için geliştirilmiş bir mesleki gelişim modelidir.

Çok Aşamalı Mesleki Gelişim Modeli: Sağlık bilimleri alanında çalışanlar için geliştirilmiş bir mesleki gelişim modelidir (Kabakçı, 2005).

2.2. Sınıf Öğretmeni İle İlgili Araştırmalar

Öğretmenlerin lisans düzeyinde aldıkları eğitimle öğretmenlik mesleki yaşamlarında sürdürülebilir bir başarıdan söz edilemez. En kaliteli öğretmen yetiştirme programları bile öğretmenlerin yaşam boyu başarılı olabilmeleri konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu durum öğretmenlerin mesleki gelişimlerini zorunlu kılmaktadır. Öğretmenlerin mesleki yaşantılarında güçlü ve eksik yönleri tespit edilerek gerekli tamamlayıcı eğitimler verilmektedir. Bu durum öğretmenlerde ihtiyaca yönelik eğitim ve kariyer basamaklarının oluşumunu zorunlu kılmaktadır. İhtiyaçların belirlenmesinde nesnel ölçütler kullanılmaktadır. Belirlenen ihtiyaçlar devlet okullarında görev yapan öğretmenler için Mesleki Gelişim Grup Başkanlığı tarafından açılan hizmet içi eğitimlerle giderilmektedir. Mesleki gelişimde mesleki gelişim kılavuzu hazırlanmalıdır. Bu kılavuzda öğretmenlere yönelik

1. Öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları
2. Mesleki gelişim değerlendirme ölçekleri
3. Mesleki gelişime yönelik çalıştay ve seminer içerikleri
4. Uzaktan eğitim süreçleri ve içerikleri
5. Mesleki gelişim dosya hazırlanması aşamaları
6. Öğretmenler arası mesleki iş birliği

gibi konuların yer alması gerekmektedir (Buldu, 2014).

Mesleki gelişim süreci mesleklere göre farklılık gösterse de tüm mesleklerde ortak olan nokta bireyin kendisini tanıması, güçlü ve zayıf yönlerini bilmesi ve mesleki gelişimi sağlayıcı arayışlara girmesi olarak tanımlanabilir. Öğretmenlik mesleği için bu süreç, adayın mesleğe adım atmasıyla başlar. Aday öğretmen ilk yıllarda mesleğin getirdiği sorunlarla başa çıkmaya çalışırken diğer yandan da çağın gereklerine ve ihtiyaçlarına uygun olarak mesleki gelişimi sürdürme durumundadır. Eğer öğretmen meslekte öğreniyorsa o öğretmenin sunacağı eğitim hizmetinin kalitesi de yüksek olur. Öğretmen aşağıdaki alanlarda kendisini geliştirmek ihtiyacı duyabilir. Bu alanlar:

- a. Eğitimin temel yasalarına hâkim olma
- b. Mesleki çalışmaları izleme
- c. Değişen teknolojik gelişmelerin takibi
- d. Eksik konularda hizmet içi kurslara katılma
- e. Öğretmen kuruluşlarıyla iş birliği
- f. Proje tasarlama, hazırlama ve uygulama (Köse ve diğerleri, 2010).

Katkı sağlayabileceğimiz, fark yaratabileceğimiz ve daha yararlı olabileceğimiz bir alana sahip olmak, yaşamsal önem taşımaktadır. Bu, lider olmak, saygı duyulmak, başarılı bir kimse olmak için fırsat sunan – ister ikinci bir kariyer ister paralel bir kariyer ikinci bir çalışma alanı bulma anlamına gelmektedir (Çetinbaş, 2004).

Okuldaki tüm öğrenmelerin, yüksek nitelikli bir eğitim-öğretim hizmeti gerçekleşmekte olması beklenir. Okul öğrenmelerinin maksatlı olması ve bu öğrenmelerin işe yararlılığı kanıtlanmış bir öğretme-öğrenme yaklaşımı çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir. Bireyler farklı özelliklerle donanmıştır. Okuldaki öğrenmelerde bütün bireylerde etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi beklenmez. Öğretmen öğrenemeyen bireylere yönelik ek çalışmalar yapmalıdır. Etkinlikler öğrenemeyen öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik hazırlanmalıdır. Bütün öğretmenlerin öğrenme eksikliklerini, aksaklıkları zamanında görmesi gerekmektedir. Bu gelişmeleri önleyici tedbirler alması gerekmektedir. Öğrenme eksiklikleri tamamlanmalıdır. Okulda eğitim ve öğretim faaliyetinin etkili bir şekilde yürütülmesi için yüksek bilgi ve beceri düzeyine sahip öğretmenlere ihtiyaç vardır (Özçelik, 1998).

Avrupa' da mesleki yeterliklerin tespiti için 2006 yılında 5544 sayılı Mesleki Yeterlik Kurumu Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla birlikte Mili Eğitim Bakanlığı 'da öğretmenlerin mesleki yeterliklerini geliştirmesi konusunda çalışma yapmıştır (Taşpınar, 2010).

Mesleki gelişim modelleri:

1. Gereksinime dayalı uyum modeli
2. Programlı model
3. Yetişkin öğrenme modeli

Belli bir alana yönelik mesleki gelişim modelleri:

1. Çok aşamalı mesleki gelişim modeli
2. SUCCEED mesleki gelişim modeli
3. Ürüne dayalı mesleki gelişim modeli olarak belirtilmektedir (Kabakçı, 2005).

Mesleklerindeki yönelimler doğrultusunda öğretmenlerin aşağıda belirtilen yeteneklerde sahip olmaları gerekmektedir (Alkan, 2000, akt. Karaca, 2004):

1. Eğitim alanında kendini sürekli geliştirme
2. Belirli alanlarda uzmanlaşma
3. Zamanı ve ortamı planlama
4. Bilgi kaynaklarından yararlanma
5. Alanlarıyla ilgili bilgiler üretme
6. Program geliştirme
7. Öğrenme süreçlerini yapılandırma
8. Eğitim ortamını kullanma
9. Öğrenme etkinliklerini yürütme
10. Öğreteceği konuyu, öğretim alanını, branşı bir öğretim disiplini ve öğretim teknolojisi olarak bilme ve uygulama
11. Danışmanlık ve rehberlik yapma

12. Ekiple çalışma

Mesleki gelişimi etkileyen etmenler psikolojik ve toplumsal etmenler olarak gruplandırılmaktadır. Bu etmenler de birbirlerini etkileyerek gelişirler. Mesleki gelişimi etkileyen başlıca etmenler (Kuzgun, 2006):

1. Yetenek
2. İlgiler
3. Meslek değerleri
4. Psikolojik gereksinimler
5. Sosyo-ekonomik düzey
6. Cinsiyet
7. Beklentiler

Oktay'a (1998) göre öğretmen; bilginin kalıcılığını sağlamış, kendini geliştirme çabası içerisinde, olayları tüm yönleriyle görebilen, çevresini önemseyen, sorun çözme becerisine sahip, teknolojik gelişmeleri izleyen ve hayatında uygulayan, bölgenin imkânlarını kullanan, imkânları eğitim-öğretim ortamına taşıyan ve öğrenmeyi öğrenmek ilkesini uygulayan, çevresine her yönüyle örnek bir birey olan ve kendisinin çevresiyle etkileşiminden kendisini ve çevresini etkileyerek katkı sağlayan meslek olmak durumundadır.

Seferoğlu (2004)'e göre hızla değişen çağımızda, kitle iletişim araçları bireyi etkisi altına almakta diğer yandan, yeni eğitim teknolojileri ile birlikte mesleki bilgi ve beceriler değişkenlik göstererek artmaktadır. Bu durum, mesleki bilgi yönüyle her öğretmene, kendi alanındaki yeni bilgi ve becerilerin takibini zorunlu kılmaktadır. Gelişmiş ülkelerde öğretmenlerin eğitim seviyesi en az lisansüstü eğitime dayanmıştır. Öğretmenleri, bilimsel ve teknik araştırmalara yönlendirmiş ve öğretmenlerin kendi aralarında mesleki gelişimsel yarışma imkânı sağlayabilmiş gelişmiş ülkelerdir. Eğitimde çağdaşlaşmanın en etkili ve en kısa yolu öğretmene gelişim içinde bulunacağı imkânlar oluşturmaktır. Öğretmen, toplumdaki değişimin öncüsüdür. Öğretmenin yeni bilgi ve becerilerle donatılması sağlanmadıkça toplumun çağımızdaki yeniliklere alışması, bu yenilikleri kabul etmesi ve toplumsal yatırımların beklenen sonucu vermesi düşünülemez.

Esteve (1990) öğretmenlerde gözlenen tükenmişliği ele almıştır. Tükenmişlik sendromu iki faktör çerçevesinde incelemiştir. Bunlar birincil ve ikincil faktörler olarak adlandırılabilir. Birincil faktörler, öğretmeni doğrudan etkileyen olumsuz durumlar ve bunların sonucunda olumsuzluğa neden olan faktörlerdir. Bu faktörleri materyal kaynaklı ve çalışma şartlarına ilişkin olumsuzluklar, öğretmenlere yönelik olumsuz tutumlar, öğretmenin zorlanması ve öğretmenden beklenti ve isteklerin artması olarak ifade edebiliriz. İkincil faktörler ise eğitim ortamı etkileyen dışsal faktörlerdir. Öğretmenin etkinliğini etkileyen bu faktörler dolaylı faktörler olarak kabul edilmektedir.

Tatlıldil'in (1993) yapmış olduğu bir araştırma da öğretmen adaylarının alanları ile ilgili yayınları okuma alışkanlıkları incelendiğinde

1. Öğrencilerin %26.9 unun ders kitapları dışında hiçbir yayını okumadığı
2. Ders kitapları dışında mesleki gelişimini sağlayıcı yayınları okuyanların oranı %73.1 olduğu
3. Öğretmenlerin meslekleri ile ilgili çeşitli (panel, konferans, açık oturum, forum, münazara) çalışmalarına katılma oranını %1.7 olduğu görülmüştür.

Bu sonuçlardan hareketle öğretmenler meslekleri ile ilgili olarak üniversite eğitimleri dışında mesleki gelişime yönelik bir çalışmada bulunmamaktadır. Bu çalışmamızdaki amaç ise meslek hayatlarında yaptıkları mesleki çalışmaları ortaya koymaktır. Çalışma hayatının getirdiği sorumluluklardan hareketle, mesleki gelişmeyle ilgili yazılı ve yazısız yayınların neler olduğunu ortaya koymaktır.

Karadağ'a göre (2012) eğitimin en önemli ögesi olan öğretmen, bireylerin ve toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesinde, bireylerin yetiştirilmesinde önemli görevler üstlenmiştir. Öğretmenlerin bu sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için mesleklerine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri ve meslekleri ile ilgili duyuşsal alan yeterliklerine sahip olmaları gerekmektedir.

Tüm öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutum özelliklerini içeren Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri:

- A. Kişisel ve Meslekî Gelişim
- B. Öğrenciyi Anlama ve Tanıma

- C. Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri
- D. Süreci İzleme ve Değerlendirme
- E. Okul-Aile ve Toplum İlişkileri
- F. Mesleki Bilgi

Buna göre Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 6 ana yeterlik, 31 alt yeterlik ve 233 performans göstergesinden oluşmaktadır (MEB, 2006).

Öğretmen yeterlikleri genel ve alansal yeterliklerden oluşmaktadır. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, Kasım 2006 tarih ve 2590 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanmıştır (Okul Temelli Mesleki Gelişim Kılavuzu, 2007). Sınıf Öğretmenliği Alan Yeterlikleri, Kasım 2006 da yayımlanan Tebliğler Dergisi'nin belirttiğine göre şunlardır;

- a. Öğrenme-Öğretme Ortamı ve Gelişim
- b. Süreci İzleme ve Değerlendirme
- c. Bireysel ve Mesleki Gelişim
- d. Toplum ilişkileri
- e. Sanat ve Estetik Anlayışı
- f. Dil Kullanımı Geliştirme
- g. Bilimsel ve Teknolojik Gelişimleri Takip Etme
- h. Kişisel Sorumluluklarının Farkına Varma ve Çevresiyle Etkileşim
- i. Beden Eğitimi ve Güvenlik

Bu araştırmada, öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik gelişimleriyle ilgili yaptığı çalışmaların belirlenmesini amaçlamıştır. Bu gelişimler yayın takibi, gelişim için harcanan zaman ve sınıf öğretmenlerinin yaş, cinsiyet, kıdem, eğitim verilen sınıf düzeyi, eğitim verilen sınıf öğrenci sayısına göre farklılık göstermekte midir?

Sekman'a (2007) göre başarılı olmak için 7 önemli boyut vardır. Bu boyutların iyi belirlenmesi ve uygulanması gerekir.

- a. Nasıl başarılı olabileceğini öğren
- b. Kendini tanı

- c. Amaçlarını belirle
- d. Strateji ve plan hazırla
- e. Planlarını uygula
- f. Sonuç alıncaya kadar planlarını yönet
- g. Sonuçları değerlendirme

Türkiye’de sınıf öğretmeni üniversitelere merkezi yerleştirme ile alınmaktadır. Avrupa ülkelerine bakıldığında ise:

Finlandiya: Lisede yapılan olgunluk sınavı ve üniversitede yapılan mülakat

Japonya: Öğretmen olmak için alınan sertifikada üç sınıf vardır; ileri, birinci ve ikinci. Öğretmenlikte ise iki yol vardır. İlki küçük bir kolejde iki yıllık bir kurs, ikincisi ise üniversitede dört yıllık bir kurstur. Stajyer öğretmenler en az iki hafta okullarda öğretmenlik uygulaması yapmak zorundadır.

İngiltere: Öğretmen olabilmek için matematik ve İngilizce yeterliliğine sahip olmak ön koşuldur. Bireyler öğretmen olarak atanabilmek için kolej veya üniversitelerde lisansüstü sertifika eğitimi almak zorundadır.

Fransa: Anaokulu ve ilkokullarda çalışabilmek için genel öğretmenlik sertifikasına sahip olmak gerekir (Akarsu, 2005).

Davranış değiştirme sürecinde en önemli görevi üstlenen öğretmenler öğrencilere ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda onların hayatlarında gerekli olan bilgi ve becerileri verebilir. Her öğrencinin öğrenme kapasitesini belirlemesinin ardından, eğitim-öğretimden öğrencinin kapasitesi oranında yararlanması sağlanabilir. Öğrencilerin kapasitesindeki değişiklikleri daha iyi görebilir, böylece öğrencilerin gelişme seyri hakkında somut fikir edinebilirler. Veliler eldeki bilgiler sayesinde çocuklarını daha iyi tanıyabilir; onların eğitsel, mesleki ve psiko-motor gelişimlerini daha somut olarak görebilirler ve dolayısıyla eğitim öğretim faaliyetlerini bunlar doğrultusunda planlayabilir (Vural, 2004).

Modern eğitimin kurucularından Wiiliam Mc Glothlin (1960, s.29, akt. Kurbanoglu, 2007) 1960’larda profesyonel eğitimin amacını genel olarak ikiye ayırmıştır. Birincisi ilgili alanda bireylerin gerekli profesyonel ve entelektüel düzeyi yakalamalarına olanak sağlamak, ikicisi ise toplumun bu profesyonellikten yararlanmasının yolunu açmaktır.

Bu iki başlık altında toplanan amaçlar beş alt gruba ayrılmaktadır. Bunlar; toplumun gereksinim duyduğu düzeyde bilgi ve yeteneğe sahip olan, uygulamaları ve geliştirilen kuramları hitap edilen toplumun özelliklerine uygun olarak tanıyabilen, geliştirilen uygulama modellerini ve kuramları hayata geçirebilen düzeyde kişisel yeteneklere sahip olan, karşılaşılan sorunları çözebilecek nitelikte yaratıcı özellikler taşıyan ve toplumla kolay iletişim kurabilecek bireyleri yetiştirmek olarak tanımlanabilir (Steig, 1992, akt. Kurbanoğlu, 2007).

Öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerini sürekli geliştirmek, onların aktif yöntemlerden, değişen sonuçlardan ve eğitimdeki diğer gelişimlerden yararlanmasını sağlamak için sürekli değişen ve çoğalan görevlere hazırlamak ancak hizmet içi eğitimle mümkün olmaktadır (Özyürek, 1981).

2.3. Öğretmen Yetiştirme ve Gelişimi

2.3.1. Türk Eğitim Tarihinde Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmenin Gelişimi

Ülkemizde; ekonomik, sosyal ve kültürel yönden ilerlemesinde öğretmenlerimiz çok önemli bir görev üstlenmiştir. Öğretmenlerimizin gelişim tarihi içerisinde çeşitli kaynaklardan yetiştirildikleri ve sadece öğretmen yetiştirme amacına yönelik ilk kurumun “Darulmuallimin” adıyla 16 Mart 1848’de faaliyete geçtiği bilinmektedir. Cumhuriyet öncesinde, bu temel yapı korunmakla birlikte, ülkenin ihtiyaçlarına göre bu kurum, kız ve erkek okulları olarak çeşitlendirilmiştir. 1908 yılından itibaren de 1978’e kadar varlığını sürdürecektir “Yükseköğrenim Okulları” açılmıştır. 1935’ ten itibaren öğretmen okulları, 1940-1954 yılları arasında köy enstitüleri, 1954-1974 yılları arasında öğretmen okulları adı altında faaliyetlerini sürdüren bu kurumlar, bu süre içerisinde binlerce öğretmeni eğitim ordusuna kazandırmıştır. 1974-1975 öğretim yılından itibaren, öğretmenlerin yükseköğrenim görmelerinin zorunlu olması üzerine, öğretmen liseleri haline dönüştürülen bu kurumlar; öğretmenlik meslek bilgisi derslerine de yer veren ortaöğretim kurumları olarak, 1989-1990 yılına kadar varlığını sürdürmüştür. 1974-1975 öğretim yılından itibaren, ilkokullara öğretmen yetiştirmek üzere açılan iki yıllık eğitim enstitüleri ile kuruluşu 1926 yılına dayanan ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren, iki ve üç yıllık eğitim enstitüleri öğretmen yetiştirme konusunda

hizmetler vermiştir. 1982 yılından itibaren, üniversitelere bağlanmış ve günümüzde eğitim fakülteleri bünyesinde dört yıllık eğitim veren okullar olarak hizmetlerine devam etmektedir (Özvar, 2002).

Öğretmen yetiştirilmesi Osmanlı Devleti'nden günümüze kadar ise şu şekilde olmuştur:

- i. Osmanlı Dönemi'nde saray içerisinde bulunan Enderun, Şehzadegah Okulu ve Meşkhane merkezi yönetimde egemen olan Osmanlı hanedanlarının ve sarayın çeşitli görevlerine yönelik eğitim verilirdi. Askeri eğitim için Acemioğlanlar Ocağı, Kılıçhane, Humbarahane ve Tophane gibi eğitim kurumları da bulunmaktaydı. Osmanlı Devleti'nde memur yetiştiren kurumlar ise "Bab-ı Ali Mektebi" ve "Bab-ı Defterdarı Mektebi" dir. Toplum yapısında ise " Medreseler" ve "Sıbyan Mektebi" toplumun şekillenmesinde rol oynamıştır. Sıbyan mektebinde görev yapanlar medrese eğitimi görmüş din adamlarıydı.
- ii. 1848 yılında öğretmenlere duyulan ihtiyacı karşılamak için İstanbul' da "Darulmuallimin-i Rüşdi" adıyla öğretmen okulu açılmıştır. Öğrenim süresi 3 yıldır.
- iii. Cumhuriyet Dönemi'nde ise 1925-1929 yıllarında köy öğretmen okulları ve şehir öğretmen okulları açılarak, kırsal kesimde öğretmenlik yapacaklar ile kentsel kesimde öğretmenlik yapacakların formasyonu farklı kılınmıştır.
- iv. 1940 yılında köy enstitüleri açılmıştır. 1950 yılına kadar öğretmen yetiştirmiştir. Köy enstitülerinin amacı sadece temel eğitimi vermek değil, aynı zamanda hem öğrencilere hem de yetişkinlere tarımsal bilgileri öğretmektir.
- v. 1950 yılında köy enstitüleri kapatılmış ve tek tip yetiştirme modeli benimsenmiştir.
- vi. 1980 yılında ilkökul öğretmenliği, lise öğreniminden sonra iki yıllık eğitim meslek yüksek okulu içinde yer almıştır.
- vii. 1982 yılında üniversiteler eğitim fakülteleri kurulmuştur. Günümüzde eğitim süresi dört yıldır (Tatlıdil, 1993).

Günümüzde ise öğretmen yetiştirme eğitim fakültelerinde öğretmenlik formasyon dersleri ve alan dersleri birlikte verilerek gerçekleştirilmektedir. Teorik alan bilgisinin yanında uygulama eğitimleri de verilmektedir (Okçabol, 2005).

“Öğretmen” kelimesinde öğretim kökü Uygurcadan gelmektedir. Alıştırmak, evcilleştirmek anlamında gelmektedir. İlk belgeler 1000’li yıllara kadar uzanır. Hayvancılıkta hayvanın evcilleştirmesini ifade etmek için kullanılmıştır. Öğretmendeki “-men” ekinin ise İngilizceden alınmış olduğu düşünülmektedir. Öğretmenin günümüzdeki anlamını TDK şöyle tanımlamış: Mesleği bilgi öğretmek olan kimse, hoca, muallim, muallime.

Öğretmenlik mesleğine hazırlık; genel kültür, özel alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi ile sağlanır (Demirel, 1999). Bu mesleki yeterlikleri kazanabilmek için öğretmen adaylarının yükseköğretimde mesleki eğitim alması gerekmektedir. Eğitim ve öğretimden istenilen başarı sağlanması için birtakım gereksinimlerin karşılanması gerekmektedir. Bu gereksinimler; araç-gereç, materyaller ve fiziki imkânlardan oluşmaktadır. Bu gereksinimlerin yanında öğretmen niteliği de eğitimin amacına ulaşmasında etkilidir. Öğretmenin mesleki yeterlikleri eğitim öğretim faaliyetinin başarıya ulaşmasında önemli bir faktördür (Büyükkaragöz, 1998). Çünkü eğitim öğretim hizmetleri öğretmenin elinde amacına ulaşacaktır. Onun içindir ki öğretmenler kendilerini mesleki, kişisel ve duyuşsal alanlarda geliştirmek ve yenilikleri takip etmek zorundadır.

Günümüzde öğretmen eğitimin anlayışını dört ana başlık altında toplamak mümkündür: Program odaklı anlayış, yetiştirme odaklı anlayış, öğrenme odaklı anlayış ve ürün odaklı anlayış.

Program Odaklı Anlayış: Programda yer alan dersler, bu derslerin ilişkisi ve programdaki konular anlayışın temelini oluşturur. Öğretmen eğitimi bir sunum olarak görülmektedir. Bu alanda yapılan araştırmalar daha çok program değerlendirmeye yöneliktir.

Yetiştirme Odaklı Anlayış: Daha çok davranışçı öğrenme kuramının etkisinde kalmıştır. Daha çok gözlenebilen ölçülebilen öğretmenlik becerileri önem kazanmıştır. Bu nedenle süreç ürün araştırmaları ön plandadır. Performansa dayalı öğretmen eğitimi

ön plana çıkmaktadır. 1980’li yıllarda ön plana çıkmaya başlamıştır. Öğretmenlerin eğitimi üzerine etkisi fazla olmamıştır.

Öğrenme Odaklı Anlayış: Eğitimde bilgiyi merkeze alır. İyi öğretmenin şartlara ve olanaklara göre değiştiğini vurgular. Bu nedenle öğretmeni tek bir tanımla ifade etmez. Tutum, inanç, deneyimler ve algıların ön planda olduğu bir öğretmen anlayışıdır. “Öğretmenliği öğrenme” kavramını vurgular. 1990’lı yıllardan sonra hızla gelişen bir yaklaşımdır.

Ürün Odaklı Anlayış: Öğretmen eğitimini bir ürün sorunu olarak görmektedir. Öğretmenlerin meslek hayatlarındaki başarısını öğretmen eğitim başarısı olarak alır. Öğretmen eğitimini girdi, öğretmen mesleki başarısını ürün olarak alır. Yaratıcılık ön plandadır (Yıldırım, 2013).

2.3.2. Yurt Dışında Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmenin Gelişimi

Almanya: Sınıf öğretmenleri üniversiteler tarafından yetiştirilmektedir. Üniversitede sınıf öğretmenliği eğitimi alabilmek için lise eğitiminin sonunda “Abitur” denilen lise diplomasına hak kazanmak gerekir. Üniversite eğitim süreci 6 yarıyıdır. Üniversite eğitiminin ardından mesleğe hazırlayıcı eğitim başlar. Devlet okullarında 2 yılda tamamlanır. Toplam 24 ay stajyerlik dönemi vardır. Hazırlayıcı eğitim dört aşamadan oluşur. Bu aşamalar:

- Temel Eğitim Dönemi (3 ay)
- Alan Eğitim Dönemi (6 ay)
- Yoğun Eğitim Dönemi (12 ay)
- Devlet Sınavına Hazırlık Dönemi (3 ay)

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri Hessen Okul Yasası’na ve bakanlıklarca çıkarılan yönetmenlik ve genelge ile düzenlenir. Öğretmenlere yönelik okul, il ve eyalet düzeyinde hizmet içi kurslar düzenlenmektedir. Öğretmenlerin hizmet içine katılmaları isteğe bağlıdır. Öğretmenlerin mesleki gelişmelerine katkı sağlamak için üniversite eğitimlerine devam edenlerin ders yükleri azaltılarak teşvik edilmektedir. Meslek eğitimi konusunda her yıl mesleki öğretim fuarları düzenlenmektedir.

İngiltere: Öğretmen olarak atanabilmek için “Nitelikli Öğretmen Statüsü” nı kazanmış olmak gerekir. Nitelikli öğretmen statüsünü kazanmak için ise “Temel Öğretmen Eğitimi” kursunu tamamlamış olmak gerekir. İhtiyaç duyulan öğretmen sayıları ulusal düzeyde yayınlanan Eğitim Dergisi’nde ilan edilir. Öğretmen alımı mülakat ile yapılır. Mülakat sonucunda öğretmenler sözleşme imzalayarak görevlerine başlarlar.

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri okul yönetimleri, yerel yönetimin eğitim birimi tarafından da belirlenebilir. Hizmet içine katılmak performans, kademe ve kademe içi basamakta etkilidir. Okul müdürü olabilmek için master ya da doktora yapmak esastır (MEB, 2006).

Japonya: Öğretmen olarak atanabilmek için “Öğretmen Sertifikası” gerekir. Anaokulu ve ilkokulda çalışabilmek için genel alan sertifikası, ortaokul ve lisede çalışabilmek için özel alan sertifikasına sahip olmak gerekmektedir. Sertifikalara derecelendirme getirilmiştir. Lisansüstü eğitim alan kişilere birinci dereceden lise öğretmeni sertifikası verilir. Hizmet içi eğitim programları, her dersin konusuna göre hazırlanmış eğitim programları ve öğrenci danışmanlığı programlarında öğretmenler eğitim almaktadır. Hizmet içi eğitimlerde bölgesel olarak hazırlanan programlara yer verilmektedir. Her ilin kendisine ait hizmet içi eğitim tesisi vardır. Hizmet içinin amaçları:

- a) Mesleki bilgi ve becerileri artırmak,
- b) Çevrelerindeki iyi örnekleri öğrenmektir.

Hizmet içi eğitimleri deneyimli öğretmenler, üniversiteden profesörler ve araştırma görevlileri, konunun içeriğine göre özel sektör çalışanları sunmaktadır (Erdem, 2013).

Türkiye:

Eğitim

Hizmet İçi Eğitim Enstitüleri	Katılımcı Sayıları						Toplam
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
ANKARA Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	1390	1569	3977	1313	1205	1843	11297
Çayeli/RİZE Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	3266	3809	3089	1243	1127	1033	13567
ERZURUM Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	10891	9894	8375	571	1200	1499	32430
YALOVA Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	10541	9545	5189	2925	1894	1740	31834
MERSİN Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	3667	4725	4136	-	-	836	13364
AKSARAY Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	3041	2990	2992	881	783	726	11413
İSTANBUL Hizmet İçi Eğitim Enstitüsü	-	-	-	-	-	941	941
Genel Toplam	32764	32532	27758	6933	6209	8618	114846

Yıllara Göre Katılımcı Dağılımı (2009-2014) (MEB, 2017)

2.4. Etkili Bir Öğretmende Bulunması Öngörülen Özellikler

Toplumun işleyişin önemli bir parçası olan öğretmenler çeşitli roller üstlenmektedir. Toplumsal ve eğitimsel değişimlere bağlı olarak öğretmen rollerinde de değişimler

olmuştur. Etkin bir öğretimde ise değişen öğretmen rolleri karşısında kendini yenileme ve geliştirme zorunluluğu oluşmuştur. Öğretmen rolleri; uzman rolü, sosyalizasyon rolü, destekleyici rol, benlik rolü, bireysel şahıs ve gözetmen rolüdür.

Uzman Rolü: Alanına ait kavram ve bilgilerin yüklemiş olduğu roldür. Bu rolde öğretim materyali, dinleme, mesleki hazırlık, eğitim öğretim materyallerinin sunumu ve öğrencilere verilene cevaplar yer almaktadır.

Otorite Rolü: Amaçlara ulaşmak için ortaya konan yöntemleri içerir. Bu rolde kalite ölçülerinin belirlenmesi ve sonuçların değerlendirilmesi ön plandadır.

Sosyalizasyon Rolü: Öğrencileri amaçlara hazırlamak esastır.

Destekleyici Rol: Öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmek ve öğretimsel faaliyetlerde yaşadıkları güçlüklerde yardımcı olmak ön plandadır. Rolün içerdiği etkinlikler; öğrenci gelişimi, duyarlı öğrenci eğitimleri, problem çözme becerisi gibi etkinlikler içerir.

Benlik Rolü: Özel bir alanda heyecan duyma, ilgi ve istek uyandırma, takdir edilme duygularının öğretmeyi amaçlar. Rol içerisindeki öğretmenin görevi çalışmanın ve gayretin uğraşmaya değer yargılar olduğunu kavratması ön plandadır.

Bireysel Şahıs Rolü: Öğrencinin insanî ihtiyaçları için gerekli tüm entelektüel bilgilerin sunulmasını içerir. Öğretmen güven verici ve öğrenci serbestliğini ön plana çıkartıcı davranışlar sergilemelidir.

Gözetmen Rolü: Öğrencilerin gözetim ve denetim altında tutulması görevidir. Öğrencilerin çeşitli disiplin sorunlarına karşı üstlenilmesi gereken bir roldür (Hesapçıoğlu, 1990).

Etkili bir eğitimin amacına ulaşması için eğitimin içerisinde bilişim teknolojilerine yer verilmesi gerekmektedir. Eğitimin içerisinde iyi bir araç olarak kullanılan bilişim teknolojileri öğretmenlere yardımcı olmaktadır. Derslerde teknoloji kullanımı eğitimi desteklemekte, eğitimin kalitesini artırmakta ve kolaylaştırmaktadır. Teknolojinin eğitimin içerisinde kullanılması okulda öğretmeni ve öğrenciyi etkilemektedir. Teknoloji ile birlikte okullarda uygulanan yöntem ve tekniklerde de değişimler olmuştur. Okullarda etkileşimli tahtalar, projeksiyon, bilgisayar, kamera, TV kullanımı öğrencilerin derse olan ilgisini artırmıştır. Bu durum derslerde uygulanan yöntemlerin geleneksel ve çağdaş yöntemler olarak ikiye ayrılmasını sağlamıştır. Teknolojik aletlerin birden fazla duyu organına hitap etmesi, öğrencilerin derse ilgisini artırması,

öğrenmeyi kolaylaştırması gibi etmenler göz önüne alındığında öğretmenlerin derslerinde teknoloji kullanımını zorunlu kılmaktadır. Öğretmenlerin teknolojik gelişmeleri yakından takip etmeleri ve derslerde teknolojik aletlere yer vermeleri çağın bir gereksinimi haline gelmiştir (Köroğlu, 2014).

Çağdaş bir öğretmende bulunması gereken özellikler:

- ❖ Her durumda kendisini kontrol eder.
- ❖ Farklılıklara saygılıdır.
- ❖ Kendisini bir bütün olarak algılar ve çevresine saygı duyar.
- ❖ Kendisini geliştirmek için eleştirilere açıktır.
- ❖ Kişisel sorunlarını çalışma ortamına taşımaz.
- ❖ Öğrencilerin derse katılımını artırıcı çalışmalara yoğunlaşır.
- ❖ Başarı için süreci önemser ve öğrencide başarıya duygusu uyandırır.
- ❖ Yaşantısında öğrenciler için rol model durumundadır
- ❖ Çevresine karşı yaklaşımlarıyla örnek kişidir.
- ❖ Çalışma hayatında eleştirileri yapıcı ve gelişime yöneliktir.
- ❖ Çevresinde lider rolü üstlenir.
- ❖ Çevresini etkileme becerisine sahiptir.
- ❖ Mesleki yeterlikler dışında kendisine verilen rolleri başarıyla yapar.
- ❖ Öğrencilerini her konuda destekler ve öz güvenlerinin oluşmasına katkı sağlar.
- ❖ Çevresine her zaman olumlu yaklaşımlar içerisindedir.
- ❖ Sorunlardan korkmaz ve farklı çözüm yolları bulmaya çalışır (Çelikten, 2005).

2.5. Öğretmenlerin Mesleki Yeterlik Ölçütleri

Öğretmenlerin mesleki yeterlik ölçütleri farklı tarih ve dönemlerde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından aşağıdaki şekilde ele alınmıştır:

1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 6 yeterlik alanı, 31 alt yeterlik ve 233 performans göstergesinden oluşmaktadır (MEB, 2006).

Yeterlik Alanları ve Alt Yeterlikler

A-Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim

- A1- Öğrencilere Değer Verme, Anlama ve Saygı Gösterme
- A2- Öğrencilerin Öğrenebileceğine ve Başaracağına İnanma
- A3- Ulusal ve Evrensel Değerlere Önem Verme
- A4- Öz Değerlendirme Yapma
- A5- Kişisel Gelişimi Sağlama
- A6- Mesleki Gelişmeleri İzleme ve Katkı Sağlama
- A7- Okulun İyileştirilmesine ve Geliştirilmesine Katkı Sağlama
- A8- Mesleki Yasaları İzleme, Görev ve Sorumlulukları Yerine Getirme

B-Öğrenciyi Tanıma

- B1- Gelişim Özelliklerini Dikkate Alma
- B2- İlgisi ve İhtiyaçları Dikkate Alma
- B3- Öğrenciyeye Değer Verme
- B4- Öğrenciyeye Rehberlik Etmek

C-Öğrenme ve Öğretme Süreci

- C1- Dersi Planlama
- C2- Materyal Hazırlama
- C3- Öğrenme Ortamlarını Düzenleme
- C4- Ders Dışı Etkinlikleri
- C5- Bireysel Farklılıkları Dikkate Alarak Öğretimi Çeşitlendirme
- C6- Zaman Yönetimi
- C7- Davranış Yönetimi

D-Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme

- D1- Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Tekniklerini Belirleme
- D2- Değişik Ölçme Tekniklerini Kullanarak Öğrencinin Öğrenmelerini Ölçme
- D3- Verileri Analiz Ederek Yorumlama, Geri Bildirim Sağlama
- D4- Sonuçlara Göre Öğretme-Öğrenme Sürecini Gözden Geçirme

E-Okul-Aile ve Toplum İlişkileri

- E1- Çevreyi Tanıma
- E2- Çevre Olanaklarından Yararlanma

- E3- Okulu Kùltür Merkezi Durumuna Getirme
- E4- Aileyi Tanıma ve Ailelerle İlişkilerde Tarafsızlık
- E5- Aile Katılımını ve İşbirliği Sağlama

F-Program ve İçerik Bilgisi

- F1- Tùrk Milli Eğitimin Amaç ve İlkeleri
- F2- Özel Alan Öğretim Programı Bilgisi ve Uygulama Becerisi
- F3 -Özel Alan öğretim Programını İzleme, Değerlendirme ve Geliştirme

2. Sınıf öğretmenliği alan yeterliklerini 8 ana başlıkta toplamak mümkündür. Bu alanlar:
(MEB, 2017)

1. Öğrenme -Öğretme Ortamını Geliştirme

- a) Gelişim ve öğrenmeyle ilgili kavram ve ilkeleri uygulayabilme
- b) Öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun rehberlik yapabilme
- c) Öğrencilerin üst yeteneklilik, öğrenme güçlüğü, öğrenme stilleri gibi bireysel farklılıklarını dikkate alarak duruma uygun öğrenme ortamını hazırlama
- d) Öğrenme ve öğretim ortamını zenginleştirmek için araç ve gereçlerden yararlanabilme
- e) Uygulamalarında eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme gibi düşünme becerilerini benimseyebilme
- f) Öğrenci problem çözme becerisini geliştirebilme
- g) Öğrencide akıl yürütme becerisini geliştirebilme
- h) Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik uygulamalar yapabilme

2. İzleme ve Değerlendirme

- a) Öğrencilerin öğrenme sürecinde gelişim düzeylerini izleyebilme
- b) Öğretim sürecinde uygulanan ölçme aracından elde edilen verileri değerlendirme

3. Bireysel ve Mesleki Gelişim

- a) Mesleki gelişimi sağlayabilme
- b) Mesleki etik değerler oluşturabilme
- c) Eğitim-öğretim sürecinde eğitim paydaşları ve toplumun diğer üyeleri ile beraber çalışabilme
- d) Bilişim teknolojilerinden mesleki gelişim ve iletişim için yararlanabilme

4. Sanat ve Estetik

- a) Güzel sanatlarla ilgili genel bilgilere sahip olabilme
- b) Sanatsal etkinlikleri öğrenme sürecinde kullanabilme
- c) Öğrenme ve öğretme ortamlarını düzenlerken estetik bakış açısını dikkate alabilme
- d) Atatürk'ün sanatın gelişmesine verdiği önemi içselleştirmelerini sağlayabilme

5. Dil Becerilerini Geliştirme

- a) Öğrencilerin Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma becerisini geliştirebilme
- b) Öğrencilerin okuma ve yazma becerisini geliştirebilme
- c) Türkçenin doğru ve etkili kullanımı ve iletişim açısından model olabilme
- d) Atatürk'ün Türk dili ve ulusal değerlerle ilgili düşünce ve görüşlerini öğretim sürecindeki uygulamalara yansıtabilme

6. Bilimsel ve Teknolojik Gelişim

- a) Öğrencilerin bilimsel ve teknolojik kavramları doğru ve etkin kullanmalarını sağlayabilme
- b) Öğrencilere bilimin gelişimi hakkında genel bilgi kazandırabilme
- c) Atatürk'ün bilim ve teknolojiyle ilgili düşünce ve görüşlerini öğretim sürecindeki uygulamalara yansıtabilme

7. Bireysel Sorumluluklar ve Sosyalleşme

- a) Öğrencinin kendisini ve yakın çevresini tanımlarını sağlayabilme
- b) Öğrencilerin demokratik davranma ve sorumluluk bilincini kazanmalarını sağlayabilme
- c) Öğrencilerin etkili iletişim kurmalarını sağlayabilme
- d) Öğrencilerin içinde yaşadığı doğal çevreyi tanıma ve gözlem becerisini geliştirebilme
- e) Öğrencilerde doğal afetlere karşı anlayış geliştirebilme
- f) Öğrencide doğayı sevme ve koruma bilinci oluşturabilme
- g) Öğrencide zaman ve değişim bilinci geliştirebilme
- h) Atatürk'ün çocuk hakları, insan hakları, demokrasi ve vatandaşlık hak ve sorumlulukları konusunda görüşlerini öğretim ortamına yansıtabilme

8. Beden Eğitimi ve Güvenlik

- a) Öğrencilerin ritim ve müzik eşliğinde jimnastik ve dans hareketleri geliştirmelerine rehberlik edebilme
- b) Öğrencilere bireysel ve takım sporları ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırabilme

- c) Öğrencilerin bireysel ve takım sporları ile ilgili motor becerilerini geliştirebilme
- d) Öğrencilerin doğru ve dengeli beslenme alışkanlığı kazanmalarını sağlayabilme
- e) Spor sakatlanmalarında ilk yardım kurallarını uygulayabilme
- f) Atatürk'ün spor ve ulusal değerlerle ilgili düşünce ve görüşlerini öğrenme sürecindeki uygulamalara yansıtabilme

2. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 4 yeterlik alanı, 6 alt yeterlik ve 50 performans göstergesinden oluşmaktadır (Koç ve diğerleri, 1998).

1. Konu Alanı ve Alan Eğitime İlişkin Yeterlikler

1.1 Konu Alanı Bilgisi

1.1.1 Konulara ilişkin eğitim programlarının öngördüğü düzeyin üstünde bilgi birikiminin olduğunu gösterme

1.1.2 Konu alanına ilişkin kuram, ilke ve kavramları anlaşılabilir biçimde güvenle öğretebileceğini gösterme

1.2 Alan Eğitimi Bilgisi

1.2.1. Öğrencilerde yaygın biçimde gözlenen eksik ve yanlış gelişmiş kavramları fark etme

1.2.2 Öğrencilerin konuya ilişkin sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme

1.2.3 Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminin öğrenmelerini etkileyeceğini anlama

1.2.4 Konu alanının öğretim programlarına ilişkin bilgi sahibi olma

1.2.5 Konu alanı ile ilgili özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgi sahibi olma

1.2.6 Konu alanı ile ilgili bilgi teknolojilerinden yararlanma

1.2.7 Konu alanı ile ilgili sağlık ve güvenlik önlemlerini alma

2. Öğretme-Öğrenme Sürecine İlişkin Yeterlikler

2.1 Planlama

- 2.1.1 Amaçları ve hedef davranışları açık biçimde ifade etme
- 2.1.2 Hedef davranışları gerçekleştirmeye yönelik öğrenme-öğretme etkinliklerini düzenleme
- 2.1.3 Hedef davranışlara uygun araç-gereç ve materyal seçme, hazırlama
- 2.1.4 Öğrencilerin kişisel, ruhsal, etik, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunacak etkinlikleri planlama
- 2.1.5 Planlamada bireysel farklılıkları göz önünde bulundurma
- 2.1.6 Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimini belirleme

2.2 Öğretim Süreci

- 2.2.1 İşlenen konuyu önceki ve sonraki konularla ilişkilendirme
- 2.2.2 Öğrencileri güdüleyici hazırlık etkinliklerini sunma
- 2.2.3 Konuyu öğrencilerin düzeyine uygun bir biçimde sunma
- 2.2.4 Öğrencilerin yaşlarına, önceki öğrenme düzeylerine ve yeteneklerine uygun yöntem ve tekniklerden yararlanma
- 2.2.5 Uygun araç-gereç ve materyal kullanma
- 2.2.6 Zamanı etkili biçimde kullanma
- 2.2.7 Öğrencilerle etkileşimde bulunma ve uygun dönüt verme
- 2.2.8 Öğrencilerin katılımını sağlayacak etkinlikler (bireysel, ikili, grup çalışması, gösteri, gezi, gözlem, deney, panel ve benzeri) uygulama
- 2.2.9 Öğrencilerin öğrendiklerini yaşantılarıyla ilişkilendirecek fırsatlar yaratma
- 2.2.10 Öğrencilerin düzeylerine uygun, konuya ilgilerini çekecek ve düşüncelerini sağlayacak biçimde farklı sorular sorma örneklerle sunma
- 2.2.11 Öğrencilerin hedef davranışlara ulaşma düzeyini değerlendirebilme

2.3 Sınıf Yönetimi

- 2.3.1 Öğrencilere sınıfta kendilerini özgürce ifade edebilecekleri güvenli bir öğrenme ortamı sağlama ve sürdürme
- 2.3.2 Dersi amacına uygun ve güvenli biçimde sürdürme

- 2.3. 3 Kesinti ve engellemeler karşısında uygun önlemler alma
- 2.3.4 Öğrencilerin derse karşı ilgi ve güdüsünün sürekliliğini sağlama
- 2.3.5 Öğrencilere davranışlarına ilişkin dönüt verme
- 2.3.6 Ödül ve yaptırımları uygun ve etkili biçimde kullanma

2.4 İletişim

- 2.4.1 Anlaşılır açıklamalar yapma ve yönergeler verme
- 2.4.2 Sınıf içinde etkili iletişimi sağlama (öğrenci-öğretmen; öğrenci-öğrenci; öğretmen-öğrenci etkileşimi)
- 2.4.3 Okul yöneticileri, meslektaşları, diğer okul personeli, veliler ve ilgili eğitim kuruluşlarıyla iletişim kurma
- 2.4.4 Ses tonunu etkili biçimde kullanma.
- 2.4.5 Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanma (duruş, mimikler, el, kol hareketleri, vb.)

3. Öğrencilerin Öğrenmelerini İzleme, Değerlendirme ve Kayıt Tutma

- 3.1 Öğrencilerin ürünlerini kısa sürede notlandırma ve sonuçları öğrencilerin gelişmesini sağlayacak önerileri içeren dönütlerle birlikte verme
- 3.2 Yapılan etkinliklerin (sınav, ödev, gözlem) ve sağlanan gelişmenin kayıtlarını tutma, sonuçlarını düzenli aralıklarla öğrenciye bildirme
- 3.3 Öğrencilerin öğrenmesini değerlendirmede sürekliliğin önemini kavrama ve uygulama
- 3.4 Başarısız öğrencilerin sorunlarının çözümünde deneyimli öğretmenlerin görüşlerinden yararlanma
- 3.5 Öğrencinin akademik gelişimini ulusal notlandırma ölçütlerini kullanarak değerlendirme

4. Diğer Mesleki Yeterlikler

- 4.1 Mesleği ile ilgili yasa ve yönetmenliklerde belirtilen hak ve sorumluluklarının farkında olma
- 4.2 Mesleki öneri ve eleştirilere açık olma

4.3 Mesleki açıdan kendini değerlendirme ve bilgi düzeyini geliştirme konusunda sürekli çaba gösterme

4.4 Toplantı, hizmet içi eğitim, araç-gereç hazırlama gibi okul etkinliklerine ve okulun tümünü ilgilendiren diğer etkinliklere katılma

4.5 Kişisel ve mesleki yaşamında ve öğretimde iyi örnek olma

4.6 Mesleğine yürekten bağlı olma ve mesleğini severek yapma

4.7 Türk Milli Eğitim Sistemi'nin amaçlarına ve ilkelerine uygun biçimde öğretmenlik görevini yerine getirme (Koç ve diğerleri, 1998).

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 3 yeterlik alanı, 11 alt yeterlik ve 65 performans göstergesinden oluşmaktadır (MEB, 2017).

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL YETERLİKLERİ

A	YETERLİK ALANI: MESLEKİ BİLGİ
	KAPSAM: Bu yeterlik alanı, öğretmenin öğretmenlik mesleğine ilişkin sahip olması gereken alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisi yeterliklerini kapsamaktadır.

YETERLİKLER	YETERLİK GÖSTERGELERİ
A1. ALAN BİLGİSİ Alanında sorgulayıcı bakış açısını kapsayacak şekilde ileri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahiptir.	A1.1. Alanı ile ilgili konu ve kavramları analiz eder.
	A1.2. Alanındaki temel kuram ve yaklaşımların alanına yansımalarını yorumlar.
	A1.3. Alanı ile ilgili temel bilgi ve veri kaynaklarını sınıflandırır.
	A1.4. Alanına ilişkin temel araştırma yöntem ve tekniklerini sınıflandırır.
	A1.5. Millî ve manevî değerlerin alanına yansımalarını yorumlar.
A2. ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ Alanının öğretim programı ve pedagojik alan bilgisine hâkimdir.	A2.1. Alanının öğretim programını tüm öğeleriyle açıklar.
	A2.2. Alanının öğretim programını, ilgili diğer öğretim programları ile ilişkilendirir.
	A2.3. Öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerine ilişkin bilgisini öğretim süreçleri ile ilişkilendirir.
	A2.4. Alanın öğretiminde kullanılacak farklı strateji, yöntem ve teknikleri karşılaştırır.
	A2.5. Alanın öğretim süreçlerinde kullanılacak ölçme ve değerlendirme yöntemlerini karşılaştırır.
	A2.6. Alanının öğretiminde millî ve manevî değerlerden nasıl yararlanacağına karar verir.
A3. MEVZUAT BİLGİSİ Birey ve öğretmen olarak görev, hak ve sorumluluklarına ilişkin mevzuata uygun davranır.	A3.1. Vatandaş olarak bireysel hak ve sorumluluklarını açıklar.
	A3.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının içeriğini açıklar.
	A3.3. Atatürk'ün eğitim sistemimize katkılarını değerlendirir.
	A3.4. Öğretmenlik mesleğini ilgilendiren mevzuatı açıklar.
	A3.5. Eğitim paydaşlarının hak ve sorumluluklarını ayırır eder.

B	YETERLİK ALANI: MESLEKİ BECERİ
	KAPSAM: Bu yeterlik alanı, öğretmenin sınıf içi ve sınıf dışı uygulamalarıyla ilgili eğitim öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretme ve öğrenme sürecini yönetme ile izleme ve değerlendirme yeterliklerini kapsamaktadır.

YETERLİKLER	YETERLİK GÖSTERGELERİ
B1. EĞİTİM ÖĞRETİMİ PLANLAMA Eğitim öğretim süreçlerini etkin bir şekilde planlar.	B1.1. Planlarını alanının öğretim programına uygun olarak hazırlar.
	B1.2. Öğretim sürecini çevresel şartları, maliyeti ve zamanı dikkate alarak planlar.
	B1.3. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve sosyokültürel özelliklerini dikkate alarak esnek öğretim planları hazırlar.
	B1.4. Öğretim sürecini planlarken milli ve manevi değerleri dikkate alır.
B2. ÖĞRENME ORTAMLARI OLUŞTURMA Bütün öğrenciler için etkili öğrenmenin gerçekleşebileceği sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları ile uygun öğretim materyalleri hazırlar.	B2.1. Sağlıklı, güvenli ve estetik öğrenme ortamları düzenler.
	B2.2. Kazanımlara uygun öğretim materyalleri hazırlar.
	B2.3. Öğrenme ortamlarını öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak düzenler.
	B2.4. Öğrenme ortamlarını dersin kazanımlarına göre düzenler.
	B2.5. Öğrencilerle etkili iletişim kurabileceği demokratik öğrenme ortamları hazırlar.
	B2.6. Öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini geliştirici öğrenme ortamları oluşturur.
	B2.7. Öğrencilerin milli ve manevi değerleri içselleştirmesine katkıda bulunacak öğrenme ortamları oluşturur.
B3. ÖĞRETME VE ÖĞRENME SÜRECİNİ YÖNETME Öğretme ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yürütür.	B3.1. Alanının eğitim ve öğretimi için gerekli olan becerileri sergiler.
	B3.2. Öğretme ve öğrenme sürecinde zamanı etkin kullanır.
	B3.3. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını sağlar.
	B3.4. Derslerini öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilişkilendirir.
	B3.5. Öğretme ve öğrenme sürecini yürütürken, özel gereksinimleri olan öğrencileri dikkate alır.
	B3.6. Uygulamalarında, çalıştığı çevrenin doğal, kültürel ve sosyoekonomik özelliklerini dikkate alır.
	B3.7. Öğrencilerin derslerde analitik düşüncelerine yönelik etkinlikler hazırlar.
	B3.8. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ilgili kişi, kurum, kuruluş ve meslektaşları ile iş birliği yapar.
	B3.9. Öğretme ve öğrenme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin olarak kullanır.
	B3.10. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun strateji, yöntem ve teknikleri kullanarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirir.
	B3.11. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun araç, gereç ve materyalleri etkin kullanır.
	B3.12. Sınıfta istenmeyen davranış ve durumlarla etkin ve yapıcı bir şekilde baş eder.

B	YETERLİK ALANI: MESLEKİ BECERİ
	KAPSAM: Bu yeterlik alanı, öğretmenlerin sınıf içi ve sınıf dışı uygulamalarıyla ilgili eğitim öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretime ve öğrenme sürecini yönetme ile izleme ve değerlendirme yeterliklerini kapsamaktadır.

YETERLİKLER	YETERLİK GÖSTERGELERİ
B4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME Ölçme ve değerlendirme, yöntem, teknik ve araçlarını amaçlarına uygun kullanır.	B4.1. Alanına ve öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçları hazırlar ve kullanır.
	B4.2. Ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı ;
	B4.3. Ölçme ve değerlendirmeyi objektif ve adil olarak yapar.
	B4.4. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilere ve diğer paydaşlara doğru ve yapıcı geribildirimler verir.

C	YETERLİK ALANI: TUTUM VE DEĞERLER
	KAPSAM: Bu yeterlik alanı, öğretmenlik mesleği genel tutum ve değerlerini içeren, öğrenciye yaklaşım, millî, manevi, evrensel değerler, iletişim ve iş birliği ile kişisel ve mesleki gelişim yeterliklerini kapsamaktadır.

YETERLİKLER	YETERLİK GÖSTERGELERİ
C1. MİLLÎ, MANEVİ VE EVRENSEL DEĞERLER Millî, manevi ve evrensel değerleri gözetir.	C1.1. Çocuk ve insan haklarını gözetir.
	C1.2. Bireysel ve kültürel farklılıklara saygılıdır.
	C1.3. Öğrencilerin millî ve manevi değerlere saygılı, evrensel değerlere açık bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.
	C1.4. Doğal çevre ile tarihsel ve kültürel mirasın korunmasına duyarlıdır.
C2. ÖĞRENCİYE YAKLAŞIM Öğrencilerin gelişimini destekleyici tutum sergiler.	C2.1. Her öğrenciye insan ve birey olarak değer verir.
	C2.2. Her öğrencinin öğrenebileceğini savunur.
	C2.3. Öğrencilerin kişisel gelişimini ve geleceğini planlamalarında rehberlik yapar.
	C2.4. Tutum ve davranışlarıyla öğrencilere rol-model olur.
C3. İLETİŞİM VE İŞ BİRLİĞİ Öğrenci, meslektaş, aile ve eğitimin diğer paydaşları ile etkili iletişim ve iş birliği kurar.	C3.1. Türkçeyi kurallarına uygun ve etkili biçimde kullanır.
	C3.2. Etkili iletişim yöntem ve tekniklerini kullanmaya özen gösterir.
	C3.3. İnsan ilişkilerinde empati ve hoşgörüyü esas alır.
	C3.4. Meslektaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımına açıktır.
	C3.5. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ailelerle iş birliği yapar.
	C3.6. Okul gelişimine yönelik faaliyetlere aktif olarak katılır.
C4. KİŞİSEL VE MESLEKİ GELİŞİM Öz değerlendirme yaparak, kişisel ve mesleki gelişimine yönelik çalışmalarına katılır.	C4.1. Mesleğini severek ve isteyerek yapar.
	C4.2. Paydaşlardan gelen görüş ve önerilerden de yararlanarak öz değerlendirme yapar.
	C4.3. Kişisel ve meslekî yönden kendisini geliştirmeye yönelik faaliyetlerde bulunur.
	C4.4. Kişisel bakımına ve sağlığına özen gösterir.
	C4.5. Kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.
	C4.6. Mesleki etik ilkelere uyarak mesleki bağlılık ve saygınlığını korur.
	C4.7. Türkiye ve dünya gündemini takip eder.

2.6. Mesleki Yeterlik Ölçütlerinin Karşılaştırılması

Mesleki yeterlik ölçütleri yönünden bakıldığında 1998 ve 2017 yılları arası mesleki yeterlik ölçütleri yönünden değişimler meydana gelmiştir. 1998 yılında mesleki ölçütler 4 ana kategoride ele alınmıştır. 2017 yılında mesleki yeterlik ölçütleri 3 ana başlık altında toplanmıştır.

1998 yılı	2017 yılı
Mesleki yeterlik ölçütleri ana başlıkları	Mesleki yeterlik ölçütleri ana başlıkları
<ol style="list-style-type: none"> 1. Konu Alanı ve Alan Eğitimine İlişkin Yeterlikler 2. Öğretme-Öğrenme Sürecine İlişkin Yeterlikler 3. Öğrencilerin Öğrenmelerini İzleme, Değerlendirme ve Kayıt Tutma 4. Diğer Mesleki Yeterlikler 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mesleki Bilgi 2. Mesleki Tutum 3. Tutum ve Değerler

1998 yılında mesleki yeterlik ölçütleri Konu alanı ve alan eğitimine ilişkin yeterlikler 2 alt başlığa ve öğretme-öğrenme sürecine ilişkin yeterlikler 4 olmak üzere toplamda 6 alt başlığa ayrılmıştır.

2017 yılında mesleki yeterlik ölçütleri mesleki bilgi 3 alt başlığa, alan eğitimi bilgisi 4 alt başlığa ve tutum değerler 4 ana başlığa ayrılarak toplamda 11 alt başlığa ayrılmıştır.

1998 yılı	2017 yılı
Mesleki yeterlik ölçütleri alt başlıkları	Mesleki yeterlik ölçütleri alt başlıkları
<ol style="list-style-type: none"> 1. Konu Alanı Bilgisi 2. Alan Eğitimi Bilgisi 3. Planlama 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alan Bilgisi 2. Alan Eğitimi Bilgisi 3. Mevzuat Bilgisi

4. Öğretim Süreci 5. Sınıf Yönetimi 6. İletişim	4. Eğitim Öğretimi Planlama 5. Öğrenme Ortamları Oluşturma 6. Öğrenme ve Öğretme Sürecini Yönetme 7. Ölçme ve Değerlendirme 8. Milli Manevi ve Evrensel Değerler 9. Öğrenciye Yaklaşım 10. İletişim ve İşbirliği 11. Kişisel ve Mesleki Gelişim
---	--

1998 yılı	2017 yılı
Mesleki performans göstergeleri	Mesleki performans göstergeleri
49 mesleki yeterlik ölçütünden oluşmaktadır.	75 mesleki yeterlik ölçütünden oluşmaktadır.

2.7. Araştırma Konusuyla İlgili Çalışmalar

Atıcı'nın (2003), "İstenmeyen davranışlarla başa çıkmada Glaser'in problem çözme yaklaşımını uygulama" makalesinde Glasser'in yedi aşamalı problem çözme yaklaşımı dikkate alınarak sınıf içerisindeki istenmeyen davranışların yönetimi için bir strateji olarak kullanılması üzerinde durulmuştur. Çalışmada sınıf içerisindeki problem durumlarında öğretmendenin yaklaşımı ve çözüme ulaşması noktasındaki stratejisinin önemi vurgulanmıştır.

Kuran'ın (2005), yapmış olduğu "Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğretim Süreçlerindeki Yeterliklerini Değerlendirmesi" çalışmasında sınıf öğretmenlerinin öğretimi planlama, sınıf içi öğretim süreçleri, sınıf içi etkileşim ve sınıf yönetimi alanlarında yeterliklerini irdelemiştir. Betimsel bir çalışma olup "Dörtlü Değerlendirme Modeli" araç olarak kullanılmıştır. Uygulanan ankette A ve B formlarında gösterilmesi gereken ve gösterilen yeterlikler ile bu yeterliklerin yüksek ve düşük önem dereceleri

olmak üzere iki değişken yer almaktadır. Araştırmada Hatay il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 510 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonucunda grubun frekansı, aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğretim süreçlerinde gösterilmesi gereken ve gösterilmekte olan görev alanı düşük çıkmıştır. Öğretmen yeterlik alanları sıralamasında ise “Etkili İletişim ve Sınıf Yönetimi” birinci derecede, “Öğretimi Planlama” ikinci derecede ve “Sınıf İçi Öğretim Süreçleri” üçüncü derecede önemli görölmüştür.

Karacan ve Ağaoğlu’nun (2004) yapmış oldukları çalışmada ilköğretim okullarında görevli sınıf öğretmenlerinin öğrenme sürecinin boyutları olan planlama, uygulama ve değerlendirme etkinliklerine ilişkin denetçi ve öğretmen görüşleri incelenmiştir. Tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Eskişehir il merkezindeki 92 ilköğretim okulunda görev yapan 1212 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Alan yazın taramasına dayalı dört bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı birinci bölüm “Kişisel Bilgiler”, ikinci bölüm “Öğretim Süreci Planlama Etkinlikleri”, üçüncü bölüm “Öğretim Sürecini Uygulama Etkinlikleri” ve dördüncü bölüm ”Öğretim Sürecini Değerlendirme Etkinlikleri” den oluşmuştur. Araştırmanın sonuçlarında anlamlı bir fark olup olmadığını hesaplamak için kıkare (x^2) testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin öğretim sürecine ilişkin planlama, ön koşul öğrenme, önceki öğrenmeler ile yeni öğrenmeler arasında ilişkiyi belirleme; uygulama etkinliklerinde bilgiyi tablo ve grafik ile sunma, değerlendirme etkinliklerinde ise öğrencilerin hazırbulunuşluluk seviyesini dikkate alma konusunu göz ardı ettikleri bulunmuştur.

Arda (2005) İlköğretim sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme alanındaki mesleki yeterlilik incelenmesi konulu çalışmasında 309 sınıf öğretmenine ulaşılmıştır. Öğretmenlere 3 boyutlu bir anket uygulanmıştır. Birinci bölüm ankette, ikinci bölüm ölçekten ve son bölüm öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinden oluşmuştur. Yapılan çalışmada öğretmenlerin değişen programlar konusunda mesleki becerilerini artıcı çalışmalar içerinde olmaları gerekliliği ve teknolojiyi derslerinde aktif kullanmaları gerekliliği sonucuna varmıştır.

Süleymangil’in (2013), yapmış olduğu çalışmada sınıf içi öğretim etkinliği geliştirme ve kullanma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimleri üzerine etkisi incelenmiştir. Nitel bir araştırma modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini

Aydın ili Söke ilçesinde görev yapan 4 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veriler; etkinlik esnasında tutmaları istenen günlükler, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve gözlem notları şeklinde toplanmıştır. Görüşme soruları sınıf içinde uygulamalara yönelik, mesleki gelişime ve okul gelişimine yönelik olarak kategorize edilmiştir. Bulgular içerik analizi yoluyla yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin mesleki iletişimlerinin öğretmenlik becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı, okul idaresi ve eğitimin içerisinde yer alan kişilerin gelişimlerine paralel olarak, onların takdir edilmelerinin öz güvenlerinin artmasına ve mutlu bir eğitim yaşantısı geçirmelerine olanak sağladığı elde edilmiştir.

Evin Gencil'in (2013), yapmış olduğu çalışmada öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları incelenmiştir. Tekil tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada "Yaşam Boyu Öğrenmede Anahtar Yeterlikler Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada sonuçların aritmetik ortalaması, standart sapma ve anlamlı farklılıkları hesaplanmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmen adayları yaşam boyu öğrenmede kendilerini yeterli görmektedir. Bu çalışmada kadın öğrencilerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin, erkek öğrencilerden daha olumlu olduğu görülmüştür.

Durmuş'un (2003) Sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine yönelik görüşleri üzerine yaptığı çalışmada öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerinin alanlar bazında yoğunlaştığı ve farklılaştığı konuları tespit edilmeye çalışılmıştır. Betimsel (nicel ve nitel) araştırma yöntemi birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Manisa ili Kırkağaç ilçesindeki 18 ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, mesleki gelişimin sürekli olması, mesleki gelişimin planlama aşamasında öğretmenlerin görüşlerinin alınması, yeterli zaman ve imkânların öğretmenlere sunulması istenmektedir.

Raman ve Kasım (2014)'ın eğitim çalışanları üzerinde yaptıkları ilköğretim ortamında teknoloji liderliğinin ve mesleki gelişimin etkisini araştıran çalışmalarında, 20 sorudan oluşan beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Öğretmenlerin teknolojik değişimle ilgili fikir sahibi olmaları, değişen teknoloji konusunda öğretmenlerin becerisel donatılarını geliştirmeleri gerekmektedir. Öğretmenin bu bağlamda farklı bir sorumluluğu vardır. Bu

sorumluluk yetenekli iş gücünün oluşmasında önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Burstein, Shore, Sabatini, Moulder, Lentini, Biggers, ve Holtzman (2014) öğretmenin mesleki geliştirmesinden sınıf teknolojisini kullanma konulu çalışmalarında web tabanlı mesleki gelişimin etkileri araştırılmıştır. Çalışmada öne ve son test 101 öğretmene uygulanmıştır. Mesleki gelişim konusunda öğretmenlerde başarı sağlanmıştır. Öğretmen bilgisi ve farkındalığını artırıcı çalışmaların yapılması ve sürdürülebilir mesleki çalışmalara öncelik verilmesi sonuçları elde edilmiştir.

Genç'in (2015) mesleki gelişimdeki seminer çalışmalarının öğretmenler tarafından ne düzeyde değerlendirildiğini araştırarak çalışmasında, nitel ve nicel verilerin bir arada kullanıldığı, karma yöntemden yararlanılmıştır. Araştırmaya İstanbul ili Bahçelievler ilçesindeki toplam 65 öğretmen katılmıştır. "Mesleki Çalışmaları Değerlendirmeye Yönelik Öğretmen Görüşme Formu" nu öğretmenlere yüz yüze uygulayarak araştırma verileri elde edilmiştir. Araştırma sonucunda mesleki seminer çalışmalarının mesleki gelişime katkı sağladığı ve gerekli olduğu fakat yapılan mesleki çalışmaların amacına uygun olarak yürütülmediği vurgulanmıştır.

Moghtadaie ve Taji (2018)'nin mesleki yeterlilikler yaklaşımına dayalı öğretmenin gelişimi üzerine yapmış oldukları çalışmalarında, 94 öğretmene anket uygulanmıştır. Anket öğretmenlerin mesleki yeterliliklerini boyutlandırarak ölçmektedir. Öğretmenlerin mevcut mesleki yeterlilikleri ölçülmeye çalışılmıştır. Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerinde mesleki beceri ve tutumları ön plana çıkmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik yapılan çalışmaların okul kalitesini artırmada çok önemli bir role sahip olduğu, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde mesleki beceri ve tutumlarını artırıcı çalışmalara yer verilmesi gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

Havice, Havice Waugaman, ve Walker (2018)'in öğretmen ve yönetici mesleki gelişimi üzerine yapmış oldukları çalışmada mesleki gelişimlerin uzun vadede sonuçları ortaya konulmaya çalışılmıştır. 8 yıl süren çalışmaya 475 öğretmen katılmıştır. Çalışmada mesleki gelişimin ne kadar etkili olduğunu orta koymak adına ön test ve son test uygulanmıştır. Çalışmada farklı disiplinler arası beceriye sahip öğretmenlerin başarı konusunda farklılık yaratabileceği, öğrencilerin karşısına çıkacak problemleri çözmede onlara imkân ve fırsat sunmayı kolaylaştırdığı ve yapılan çalışmalarla

kazanan mesleki becerilerin toplumun daha büyük bir boyutuna etki ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma evreni, örnekleme, veri toplama araçları, veri toplama araçlarının dağıtılması, toplanması ve verilerin nasıl analiz edildiğine ilişkin bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli(Deseni)

Bu çalışma sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterliklerine yönelik düşüncelerini ve öğretmenlerine yönelik görüşlerini inceleyen betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Kaptan (1995)'a göre betimsel yöntem "Mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alır. Bireyin yanlılığını sübjektifliğini en aza indirerek, sonuçların başkaları tarafından da test edilebilmesine olanak hazırlayacak ve betimleme içinde kullanılan kelimelerin kesin olmayan anlamları yerine, matematiğin daha çok güvenilir ve sağlam olan dilini getirmektir" olarak ele almıştır. Arseven (2001)'e göre betimsel çalışma mevcut olayların, daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alan çalışmalardır.

Araştırmada, seçkisiz olmayan örneklemeden amaçsal (amaçlı) örneklemeden yararlanılmıştır. Büyüköztürk, Kılıç Çaymak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2012)' e göre amaçsal örneklem amaca uygun olarak bilgi durumlarının derinlemesine araştırma yapılmasına olanak sağlar. Belirli ölçütlere sahip bireyleri karşılaştırma imkânı sunar. Balcıya (1995) göre amaçlı örneklem "Kişi ve olayların küme şeklinde seçilip, evreni yansıtacağı varsayılarak alt kümelerden örneklemeler alınması" olarak ele almıştır. Dicle ve diğerlerine (2015) göre amaçlı örnekleme amacımıza hizmet edecek birimleri

dikkate alarak, araştırmanın temelinde verilerin yorumlanmasına imkân sunan bir yöntemdir.

3.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini 2015–2016 eğitim öğretim yılında Muğla ili merkez ve ilçelerindeki ilkokullar ve bu okullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Mentеше, Dalaman, Ortaca, Marmaris ve Yatağan ilçelerindeki 106 ilkokul arasından random yoluyla seçilen 36 okuldaki 352 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır (Şeker ve Başaran, 2014).

Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Bilgilerine İlişkin Düzenlemelerin Belirlenmesine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde sınıf öğretmenlerinin demografik bilgilerine göre cinsiyet, mesleki kıdem,, yaş değişkenlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bulgular Tablo 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8' de yer verilmiştir.

Tablo-3.1.

Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine İlişkin Dağılımları

	Kategori	f	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	218	65,7
	Erkek	114	34,3
	Toplam	332	100,0

Tablo 3.1'e bakıldığında, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet dağılımlarının % 65,7 kadın, % 34,3 erkek olduğu görülmektedir. Bu dağılımdaki bulgulara göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri bakımından kadınların

erkeklerden daha fazla olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan her 3 bireyden yaklaşık olarak 2'sinin bayan olduğu görülmektedir.

Tablo-3.2.

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımları

	Kategori	f	Yüzde (%)
Mesleki Kıdem	0-5	16	4,8
	6-10	36	10,8
	11-15	53	16
	16-20	86	25,9
	21-25	43	13
	26-+	98	29,5
	Toplam	332	100,0

Tablo 3.2'de de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %4,8'i 0-5 yıllık kıdeme, %10,8'i 6-10 yıllık kıdeme, %16'ı 11-15 yıllık kıdeme, %25,9'u 16-20 yıllık kıdeme, %13'ü 21-25 yıllık kıdeme, %29,5'i 26 yıl ve üzeri yıllık kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yaklaşık olarak üçte biri 26 yıl ve üzerinde görev yapan öğretmenler, dörtte biri ise 16-25 yıllık öğretmenlerden oluşmaktadır. Bulgular sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin %68,4 ünü 16 yıl ve üzeri kıdem olan öğretmenler oluşturmaktadır.

Tablo-3.3

Sınıf Öğretmenlerinin Yaşlarına İlişkin Dağılımları

	Kategori	f	Yüzde (%)
Yaş	21-25	7	2,1
	26-30	20	6,0
	31-35	44	13,3
	36-40	65	19,6
	41-45	68	20,5

46-50	71	21,4
51-60	57	17,2
Toplam	332	100,0

Tablo 3.3'de de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %2,1'i 21-25 yaş , %6,0'ı 26-30 yaş, %13,3'ü 31-35 yaş, %19,6'ı 36-40 yaş, %20,5'i 41-45 yaş, %21,4'ü 46-50 yaş, %17,2'i 51-60 yaş aralığındadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık olarak üçte birinin 45 yaş üzerinde olduğu, yaklaşık üçte birinin 36-45 yaş aralığında olduğu, yaklaşık üçte birinin ise 26-35 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bulgular sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş olarak homojen bir farklılık içerisinde oldukları görülmektedir.

Tablo 3.4

Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Öğrenci Sayıları İlişkin Dağılımları

	Kategori	f	Yüzde (%)
Öğrenci Sayısı	1-20	112	33,7
	21-30	181	54,5
	31-40	37	11,1
	41-50	2	0,6
	Toplam	332	100,0

Tablo 3.4'de de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin %33,7'i 1-20 öğrenci, %54,5'i 21-30 öğrenci, %11,1'i 31-40 öğrenci ve %0,6'ı 41-50 öğrenci aralığında oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan okullarımızın sınıf öğrenci sayılarına bakıldığında öğretmenlerin yaklaşık olarak üçte birinin 1-20 öğrencili sınıflarda eğitim verdikleri, yaklaşık %88'inin ise 1-30 kişilik sınıflarda eğitim verdikleri görülmektedir.

Tablo 3.5

Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitime Katılım Sürelerine İlişkin Dağılımları

	Saat	f	Yüzde (%)
Hizmet içi katılım süreleri	0-40	193	58,1
	41-80	74	22,3
	81-120	32	9,6
	121-160	21	6,3
	161-200	6	1,8
	201-240	6	1,8
	Toplam	332	100,0

Tablo 3.5’de de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %58,1’inin 0-40 saat , %22,3’ünün 41-80 saat, %9,6’sının 81-1200 saat, % 6,3’ünün 121-160 saat, %1,8’i 161-200 saat ve %1,8’inin 201-240 saat hizmet içi eğitime katıldıkları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık olarak 3/5’inin 0-40 saat aralığındaki hizmet içi eğitimlere katıldıkları ve 4/5’inin ise 0-80 saatlik eğitimlere katıldıkları görülmektedir.

Tablo 3.6.

Sınıf Öğretmenlerinin Kariyer Gelişimleri İçin Ayırdıkları Zamanları İlişkin Dağılımları

	Ayrılan zaman (saat)	f	Yüzde (%)
Kariyer Gelişimi	0	15	4,5
	1-4	167	50,3
	5-10	83	25,0
	11-+	67	20,2
	Toplam	332	100,0

Tablo 3.6.da görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %4,5’inin kariyer gelişimi için hiç zaman ayırmadı, %50,3’ünün 1-4 saat, %25,0’inin 5-10 saat, %20,2’inin, 11+ saat kariyer gelişimi için zaman ayırdıkları görülmüştür. Araştırmaya

katılan öğretmenlerin yarısının 1-4 saat kariyer gelişim için zaman ayırdıkları görülmektedir.

Tablo 3.7

Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına İlişkin Dağılımları

Eğitim Durumu		f	Yüzde (%)
	Eğitim Enstitüsü	44	13,2
	Lisans Tamamlama	44	13,2
	Eğitim Fakültesi	186	56
Eğitim Durumu	Fen Edebiyat Fakültesi	22	6,6
	Diğer Fakülte Mezunları	28	8,5
	Yüksek Lisans	8	2,5
Toplam		332	100,0

Tablo 3.7’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin %13,2’sinin Eğitim Enstitüsü, %13,2’sinin Lisans Tamamlama, % 56,0’sının Eğitim Fakültesi, %6,6’sının Fen Edebiyat Fakültesi, %8,5’inin diğer fakülte mezunları ve %2,5’sinin Yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık olarak 3/5’inin eğitim fakültesi mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 3.8

Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyine İlişkin Dağılımları

Kategori		f	Yüzde (%)
Sınıf Düzeyi	1.Sınıf	73	22,0
	2.Sınıf	98	29,5
	3.Sınıf	89	26,8
	4.Sınıf	72	19,6
	Toplam	332	21,7

Tablo 3.8’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %22,0’sinin 1.sınıf, %29,5’inin 2.sınıf, %26,8’inin 3.sınıf ve %19,6’sının 4.sınıfa eğitim verdikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıf düzeyinde dağılımları homojendir.

3.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada farklı ölçme araçları kullanılmıştır. Öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimlerine yönelik görüşlerini belirlemek için Şeker ve diğerleri (2004) tarafından geliştirilen “Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği” 352 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Veri toplama aracının uygulanması sürecinde İl Milli Eğitim Müdürlüğünden ilgili resmi izinler alınmıştır. İlgili izin belgeleri okul müdürlüklerine ve öğretmenlere gösterilerek araştırma hakkında bilgi verilmiştir. Uygulamayı kabul etmeyen öğretmenlere veri aracı uygulanmamıştır. Eksik doldurulan 20 veri aracı değerlendirmeye alınmamıştır. Sonuç olarak 332 sınıf öğretmenin doldurmuş olduğu öğretmen yeterlikleri veri aracı incelenmiştir.

3.4 Veri Toplama Araçları

Şeker ve diğerleri (2004) tarafından geliştirilen “Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçme aracı mesleki yeterlikleri tek boyutta ölçmektedir. Ölçek 33 soru maddesinden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan sorular, öğretmenlerin sınıftaki öğrenme ve öğretme süreci ile ilgili yeterliklerini kapsamaktadır. Ölçekteki soruların belirlenmesinde, YÖK’ün okul-fakülte işbirliği 1998 yılı öğretmen adayları için hazırlanmış olduğu Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu’ndaki ölçütler kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçekteki soruların niteliği öğretmenlerin yeterliklerini ölçmeye yöneliktir. Çalışmada, yeterli (3 puan), kısmen yeterli (2 Puan), yetersiz ise (1 Puan)’la puanlanmıştır. Ölçeğin alfa güvenirliği 0,91, iki yarı güvenirliği ise 0,87 olarak hesaplanmıştır. Araştırma kullanılan 33 soruluk ölçeğin ranj genişliği en az puan 33, en yüksek 99 puan olarak hesaplanmıştır. Araştırmada kullandığımız ölçeğin alfa güvenirliliği 0,95 olarak hesaplanmıştır.

3.5.Verilerin Analizi

Bu araştırmada verilerin nicel analizinde ve istatiksels işlemlerde SPSS 20 programı kullanılmıştır. Betimsel istatistiklerden yüzde, frekans, ortalama, değerlerinden yararlanılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri ölçeğine yönelik görüşlerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla t testi analizi öngörölmüştür. Testin verilerinin normal dağılımı tek örnekleme Kolmogorov- Smirnov testi ve Shapiro-Wilk testi ile incelenmiş olup veri toplama aracının normal dağılmadığı görölmüştür. Bu nedenle none-parametrik testlerden Mann Whitney U ve Kuruskal –Wallis testi kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarında etkili olan mesleki yeterlik ölçütlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenen, bulgularına yer verilmiştir.

Bu bölümde ilkokul 1, 2, 3 ve 4. Sınıf düzeyinde eğitim veren sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, sınıf öğrenci sayısı, mesleki kıdem, kariyer gelişimi, hizmet içi eğitime katılım durumları, eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığına yer verilmiştir. Test sonuçlarına göre öğretmenlik yeterlik ölçeğinin normal dağılmadığı görülmüştür. Tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1

Kolmogorov Smirnov ve Shapiro – Wilk Tablosu

Kolmogorov- Smirnov			Shapiro – Wilk		
İstatistik	sd	p	İstatistik	sd	p
0,251	332	0,000	0,718	332	0,000

4.1 Sınıf öğretmenlerinin mesleki çalışmalarının, mesleki yeterlikler yönünden bazı değişkenlere ilişkin bulguların incelenmesine yer verilmiştir.

4.1.1 İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Cinsiyetlerine Göre Farklaşp Farklaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.2’de yer verilmiştir.

Tablo 4.2.

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Kadın	218	172,92	37697,50		
Erkek	114	154,21	17580,50	11025,500	0,078
TOPLAM	332				

Tablo 4.2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U=11025,500$; $p>0,05$). Sınıf ortalamaları dikkate alındığında sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri arasında cinsiyete göre farklılık olmadığı söylenebilir.

4.1.2. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Yaşa Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” Sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.3’de yer verilmiştir.

Tablo 4.3.

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Yaş Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Boyut	Yaş	n	Sıra Ort.	Sd	X ²	p	Fark
Öğretmen Yeterlikleri	21-25	7	185,14	6	4,776	0,220	
	26-30	20	146,28				
	31-35	44	184,33				
	36-40	65	170,32				
	41-45	68	154,25				
	46-50	71	161,73				
	51-60	57	173,75				
	Toplam	332					

p>0.05

Tablo 4.3. incelendiğinde analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri testinden aldıkları ortalama puanların yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$X^2=4,77$, (SD=6, n=332), P>0.05]. Sıra ortalamaları incelendiğinde mesleki yeterlik, yaş dikkate alınca en yüksek 21-25 yaşın (sıra ortalaması= 185,14), en düşük 26-30 yaşın (sıra ortalaması= 146,28) olduğu bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin yaş ile değişmediği söylenebilir.

4.1.3. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.4’te yer verilmiştir.

Tablo 4.4

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort.	F	p
Gruplararası	,128	3	,043	0,726	0,537
Grupiçi	19,202	328	0,59		
Toplam	19,330	331			

p>0.05

Tablo 4.4 incelendiğinde analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin, eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre ortalama puanlar, açısından anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir [$F = (3-328) = 0,726$]. Eğitim verilen sınıf düzeylerinin 1. Sınıfın ($\bar{X} = 2,85$); 2. Sınıfın ($\bar{X} = 2,85$); 3. Sınıfın ($\bar{X} = 2,81$); 4. Sınıfın ($\bar{X} = 2,81$) ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin eğitim verdikleri sınıf düzeylerinde değişmediği söylenebilir.

4.1.4. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Eğitim Verdikleri Sınıflardaki Öğrenci Sayısına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıflardaki öğrenci sayısına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.5’de yer verilmiştir.

Tablo 4.5.

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Sınıf Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Boyut	Öğrenci sayısı	n	Sıra Ort	Sd	X ²	p	Fark
	1-20	112	168,24				
	21-30	181	163,74				
Öğretmen Yeterlikleri	31-40	37	176,64	3	0,947	0,814	
	41-50	2	131,25				
	toplam	332					

p>0.05

Tablo 4.5 incelendiğinde, analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri testinden aldıkları ortalama puanları, okuttukları sınıf öğrenci sayısına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. [$X^2=0,947$, (SD=3, n=332)= 0,947, P>0.05]. Sıra ortalamaları incelendiğinde, en yüksek 31-40 öğrenci sayısı (sıra ortalaması=176,64), en düşük 41-50 öğrenci sayısı (sıra ortalaması = 131,25) olarak bulunmuştur.

4.1.5. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Mesleki Kıdeme Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? “ sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.6’de yer almıştır.

Tablo 4.6

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Mesleki Kıdem Değişkenine Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Boyut	Mesleki kıdem	n	Sıra Ort.	Sd	X ²	p	Fark
Öğretmen Yeterlikleri	0-5	16	167,28	5	2,614	0,759	
	6-10	36	174,47				
	11-15	53	163,89				
	16-20	86	164,01				
	21-25	43	149,41				
	26-+	98	174,54				
	Toplam	332					

p>0.05

Tablo 4.6 incelendiğinde, analiz sonuçları, sınıf öğretmenleri öğretmen yeterliklerinin testinden aldıkları ortalama puanların, sahip oldukları mesleki kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$X^2=2,61$ (SD=5 n=332), $P>0.05$]. Sıra ortalamaları incelendiğinde, en yüksek 26 yıl ve üzeri ve 6-10 yıllık (26 yıl ve üzeri sıra ortalaması= 174,54 ve 6-10 yıl arası sıra ortalaması = 174,147), en düşük 21-25 yıl (sıra ortalaması = 149,41) olduğu bulunmuştur.

4.1.6. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Hizmet İçi Eğitime Katılım Süresine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri hizmet içi eğitime katılım süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.7’de yer almıştır.

Tablo 4.7

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik Hizmet İçi Eğitime Katılım Süresi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Boyut	Ayrılan zaman	n	Sıra Ort.	Sd	X ²	p	Fark
Öğretmen Yeterlikleri	0-40	193	163,79				
	41-80	74	163,88				
	81-120	32	159,08				
	121-160	21	183,26				
	161+	12	216,67	4	4,707	0,319	
	Toplam		332				

p>0.05

Tablo 4.7 incelendiğinde analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri testinden aldıkları ortalama puanların, hizmet içi eğitime katılım süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$X^2=4,707$ (SD=6, n=332), P>0.05]. Sıra ortalamaları incelendiğinde hizmet içi eğitime katılım süresinin en yüksek 161 + sonrası (sıra ortalaması=216,67), en düşük 81-120 saat (sıra ortalaması= 159,08) olduğu bulunmuştur.

4.1.7. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Kariyer Gelişimi İçin Ayrılan Kişisel Zaman Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri kariyer gelişimi için ayrılan kişisel zamana göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? “ sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgular Tablo 4.8 'de yer almıştır

Tablo 4.8

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Kariyer Gelişimi İçin Ayrılan Kişisel Zaman (Yayın/Kitap Okuma Süresi) Değişkenine Göre Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ort.	F	p
Gruplararası	0,096	3	0,032	0,545	0,652
Grupiçi	19,234	328	0,059		
Toplam	19,330	331			

$p > 0.05$

Tablo 4.8 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri, kariyer gelişimi için ayrılan (yayın/kitap okuma) kişisel zaman değişkenine göre ortalama puanlar arasında anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F_{(3-328)}=0,545$]. Kariyer gelişimi için ayrılan aylık yayın/kitap okuma süresi ortalama puanlarına bakıldığında 0 saat (hiç zaman ayırmayan) ($\bar{X} = 2,81$); 1-4 saat ($\bar{X} = 2,82$); 5-10 saat ($\bar{X} = 2,86$); 11+ saat ve daha fazla süre ($\bar{X} = 2,86$) olarak bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine yönelik kariyer gelişimlerine ayırdıkları zamanın mesleki yeterliklerini etkilemediği anlaşılmaktadır.

4.1.8. İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Eğitim Durumlarına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına İlişkin Bulgular:

Bu bölümde “İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusunun bulgularına yer verilmiştir. Bulgulara Tablo 4.9’de yer almıştır.

Tablo 4.9.

Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Boyut	Öğretmenlik Alanı	n	Sıra Ort.	Sd	X ²	p	Fark
Öğretmen Yeterlilikleri	Eğitim Enstitüsü	44	182,48				
	Lisans Tamamlama	44	165,30				
	Eğitim Fakültesi	186	168,23				
	Fen Edebiyat Fakültesi	22	123,91	5	6,144	0,573	
	Diğer Fakülte Mezunları	28	166,57				
	Yüksek Lisans	8	161,94				

p>0.05

Tablo 4.9 incelendiğinde analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri testinden aldıkları ortalama puanların, eğitim durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$X^2=6,144$ (SD=6, n=332), $P>0.05$]. Sıra ortalamaları incelendiğinde, hizmet içi eğitime katılım süresi en yüksek eğitim enstitüsü (sıra ortalaması=182,48), en düşük fen edebiyat fakültesi (sıra ortalaması = 123,91) olarak bulunmuştur. Eğitim durumlarının mesleki yeterliklerini etkilemediği görülmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına yönelik tartışma, sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartışma

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri cinsiyet düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?

Sınıf öğretmenlerinin, mesleki yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Mesleki yeterliklerin geliştirilmesinde cinsiyetin etkili olmadığı görülmektedir. Özellikle sınıf öğretmenliği çok yönlü bir alan bilgisine sahip etkinlikleri kapsayan bir çalışma alanıdır. Ülkemizde kadınların daha çok tercih ettiği bir meslek alanıdır. Mesleki yeterlik ölçütleri kadınlara daha çok uygun olarak düşünülmektedir. Dilci (2012) sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve öğretme süreçlerine ilişkin yeterlik algılarının incelenmesine yönelik çalışmasında cinsiyete yönelik anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Blau, Hill, Snell, Atwater, Halbert, ve Zuckerman (2016) tarafından yapılan cinsiyetin mesleki gelişim davranışlarıyla ve istihdamla ilişkileri üzerine etkisini test etmek amacıyla yaptıkları çalışmada erkeklerin daha düşük mesleki gelişim davranışları sergilediği sonucuna ulaşılmıştır. Demirtaş, Cömert, Özer (2011) tarafından öğretmenlerin özyeterlik inançları ve mesleklerine yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada erkek öğretmenlerin öz yeterlik inançlarının ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının kadın öğretmenlerden daha olumlu olduğu elde edilmiştir. Çalışmamızın sonucundan farklı olarak Hoşgörür'ün (2017) yaptığı çalışmada kadın öğretmenlerin mesleki profesyonellik ve duyarlılık olarak erkek öğretmenlerden farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Gumus, Borkowski, Deckard, ve Martel (2009) in

yapmış oldukları yöneticilerin mesleki gelişimlerinin cinsiyet yönünden ele alınan çalışmada kadınların mesleki gelişim faaliyetlerini, erkek meslektaşlarına göre daha düşük katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlar kendilerini mesleki anlamda daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan birçok araştırmada benzer sonuçlar görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri yaş düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?

Sınıf öğretmenlerinin mesleki hizmet süreleri ile yaş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Elde edilen verilere göre, öğretmenlerin meslekteki yaşları ilerledikçe, mesleklerindeki yeterlik düzeylerinde bir değişme olmadığı görülmektedir. Öğretmenlerin bu durumu mesleki doygunluğa ulaşmaları, kendi kişisel ve mesleki gelişimlerdeki istekli olmaları, değişen eğitim-öğretim koşullarına karşı adapte olamamaları ve mesleki tükenmişlik yaşamaları ile açıklanabilir. Sınıf öğretmenler yaşları ilerledikçe mesleki gelişme konusunda kendilerini yeni teknolojilerin (Çiftçi, Taşkaya, Alemdar, 2013) kullanımları bağlamında yetersiz olduğu, bulgusuna ulaşılmıştır. Teknoloji kullanma konusunda yeterlik inançlarının yaş ile ters orantılı olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin teknolojiyi sınıflarında yeterince kullanamadıkları anlaşılmaktadır. Ermasova, Wagner ve Nguyen (2017) yapmış oldukları yaşın mesleki gelişim üzerine etkisi çalışmasında etik değerlerde genç çalışanlar için, etik değerler olumlu yönde gözlenmişken, yaşlı çalışanlar için anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir. Ulaş ve Ozan (2010) 'ın yapmış oldukları çalışmada sınıf öğretmenlerinin eğitim faaliyetlerinde teknoloji kullanma durumlarının yaş değişkeni açısından inceledikleri çalışmalarında yaş yüksek olan öğretmenlerin teknoloji kullanmada sorun yaşadıkları, klasik eğitim anlayışını benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin mesleki yeterlilik yaş değişkeni arasındaki ilişkiye bakıldığında öğretmenler kendilerini mesleki anlamda yeterli görmektedir. Ayra ve Kösterelioğlu (2015) yapmış oldukları öğretmenlerin yaşam boyu özyeterlilik algıları çalışmasında öğretmenlerin yaşları ilerledikçe mesleki yeterlilik konusunda kendilerini yeterli gördükleri sonucunu elde etmişlerdir. Bu durum çalışmamızın sonucunu desteklemektedir. Yaş durumu, ister istemez mesleki yeterlik ölçütlerinin belirlenmesinde etkili olmaktadır. Ancak bazı mesleklerde bu durum yaşa bağlı olarak değişmeyebilir.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri, eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre ortalama puanlar, arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin eğitim verdikleri sınıf düzeylerinde değişmediği anlaşılmaktadır. 1.ve 2. Sınıf öğretmenleri “Temel Beceriler” üzerine yoğunlaşırken, 3. ve 4. Sınıf öğretmenleri “Araştırma ve Sorgulama” üzerine yoğunlaşmaktadır. Çiğdem ve Memiş (2011) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin, öğrenme stilleri ve mesleki tutumlarına yönelik çalışmalarında, öğretmenlerin öğrenme stillerine bakıldığında 1. Sınıfta özümseme - ayırıştırma, 2. Sınıfta özümseme -değiştirme, 3. Sınıfta yerleştirme - değiştirme ve 4. Sınıfta özümseme- öğrenme stillerini kullandıkları ve bu tür becerileri mesleki yeterliliğe dönüştürdükleri görülmektedir. Araştırmamızda elde edilen bulgulardan farklı bir sonuç ortaya koymaktadır.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıf öğrenci sayısına göre farklılaşmakta mıdır?

Öğretmenlerin, okuttukları sınıflardaki öğrenci sayıları ile mesleki yeterlikleri arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamıştır. Elde edilen verilere göre, öğretmenlerin okuttukları sınıflarındaki öğrenci sayılarının mesleki yeterliklerinin gelişmesinde bir sorun olarak görülmediği söylenebilir. Öğretmenlerin sınıflarındaki öğrenci sayısı artığında mesleki yeterlik alanlarından öğrenme –öğretme yöntem ve tekniklerinde mesleki yeterliklerine ilişkin bir azalma olduğu farklı çalışmalarda görülmektedir. Ögülmüş ve Özdemir (1995)’in sınıf öğrenci sayısının eğitim faaliyetleri üzerine etkisini incelediği çalışmada çok kalabalık sınıfların eğitim öğretimi olumsuz etkilediği, bu sınıflarda görev yapan öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerinde daha fazla sorunla karşılaştıkları bu durumun öğretmenleri olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ulaş ve Ozan (2010)’ın sınıf öğrenci sayısının sınıf içi teknoloji kullanımına ilişkin çalışmasında sınıf öğrenci sayılarının sınıf içerisinde teknoloji kullanmayı etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Bazı çalışma sonuçları araştırmamızı desteklerken bazıları desteklememektedir.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri mesleki kıdemlerine göre farklılaşmakta mıdır?

Öğretmenlerin, okuttukları sınıflardaki mesleki kıdemleri ile mesleki yeterlikleri arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamıştır. Oysa öğretmenlerin MEB tarafından düzenlenen hizmet içi faaliyetlerine katılımları ile mesleki hizmet süreleri(kıdemleri) arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bir çok çalışmada; mesleğin ilk yıllarında olan öğretmenlerin hizmet içi eğitimlere katılmada deneyimli öğretmenlere oranla daha az ilgi gösterdikleri görülmüştür. Özer ve Gelen (2008) in yapmış olduğu öğretmenlik mesleği yeterliklerine ilişkin çalışmasında öğretmenlerin mesleklerinin ilk yıllarında kendilerini mesleki anlamda hazır buldukları, mesleki kıdemi fazla olan öğretmenlerin ise kendilerini yetersiz buldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin mesleki anlamda kendilerini daha yeterli görmesinden kaynaklanabilir. Mesleki gelişim faaliyetlerine bakıldığında mesleğinin ilk yıllarındaki öğretmenlerin katılımı az iken, ilerleyen yıllarda katılımın arttığı ve mesleğinin son yıllarında ise tekrar azalma gösterdiği görülmüştür. Bu durum mesleğin ilk yıllarındaki öğretmenlerin daha heyecanlı olması ve kendilerini mesleki yönden ispat etme çabası içinde bulunmaları, mesleki bilgi ve becerilerinin güncel olmasından kaynaklı olduğu düşünülebilir. Çavuş ve Özdemir (2015) 'in öğretmenlerin sınıf düzeylerindeki özel yeterlik alanlarına yönelik çalışmalarında mesleki kıdemin özel alan yeterlikleri yönünden incelendiğinde, mesleki kıdemi fazla olan öğretmenlerin, mesleki kıdemi az olan öğretmenlere göre kendilerini mesleki anlamda daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Bilişim teknolojilerini kullanmada ise mesleğinin başlarında olan öğretmenlerin mesleki kıdemleri fazla olan öğretmenlere göre bilişim teknolojilerini daha fazla kullandıkları görülmüştür. Hoşgörür ve Yorulmaz 'ın (2015) öğretmenlerin liderlik davranışları ve empatik uğraşları üzerindeki çalışmasında, mesleğin ilk yıllarındaki kazanılan liderlik davranışlarının daha güçlü olduğunu göstermektedir. Yeşilyurt (2009) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlerin sahip oldukları niteliklere yönelik algılarına ilişkin çalışmada mesleğinin 1-10 yılındaki öğretmenlerin 11 yıl ve daha sonraki kıdeme sahip öğretmenlere göre değer kazandırmada, değerleri korumada ve toplumsal değerleri öğrenciye aktarmada daha başarılı oldukları görülmüştür. Bu durum İlğan (2013) tarafından yapılan öğretmenler için etkili mesleki gelişim faaliyetleri üzerine yapmış olduğu çalışmasında

alan bilgisi ve eğitim öğretim konularında öğretmenlerimizin yapmış oldukları çalışmaların amacına ulaşmadığı görülmüştür. Bu durum öğretmenler mesleki kıdemleri ile mesleki gelişimleri arasında bir farklılık olmaması sonucuna varmışlardır. Çelik (2015)'in öğretmenlerin mesleki profesyonelliği ile tükenmişlikleri arasındaki ilişkisini inceleyen çalışmada mesleki profesyonellik ile mesleki kıdem arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuçlar çalışmamızın sonucunu destekler niteliktedir. Bu sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile farklılık göstermektedir.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri hizmet içi eğitim katılımlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Sınıf öğretmenlerinin, mesleki yeterlikleri ile hizmet-içi eğitime katılımları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin öğrenme ve öğretme süreçlerinde benzer düzeyde yararlandıkları söylenebilir. Öğretmenlerin kendilerini yeterli gördükleri anlaşılmaktadır. Ya da gerçek duygu ve düşüncelerini yansıtmadıkları söylenebilir. Özan, Polat ve Şener'in (2014) yaptıkları çalışmada sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişim çalışmalarını yararlı bulmadıklarını düşündükleri sonucuna varmışlardır. Karaata'nın (2010) öğretmenler üzerinde yaptıkları çalışmada öğretmenlerin çoğunluğunun mesleki gelişim çalışmalarının etkili olmadığı, geleneksel olarak yapılan mesleki gelişim faaliyetlerinin uygulamadan uzak olması nedeniyle mesleki gelişimlerine katkısının beklenen düzeyde olmadığını ve bu nedenle öğretmenlerin mesleki gelişim faaliyetlerine katılım konusunda isteksiz oldukları sonucuna varmıştır. Öğretmenlerin okul ve MEB' tarafından düzenlenen etkinlik faaliyetlerinin mesleki yeterliklerine katkısı olamayacağını düşünmeleri ile de açıklanabilir. Bunun nedeni olarak daha önceki katıldıkları hizmet içi eğitim çalışmalarından istenilen verimi alamamaları, eğitim veren kişilerin konuyu ilgi çekici bir şekilde sunmamalarından da kaynaklanabilir. Bu çalışma sonuçları araştırmamızı destekler niteliktedir.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri kariyer gelişimleri için ayırdıkları zaman değişkeni açısından incelendiğinde

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri, kariyer gelişimleri için ayırdıkları zamana göre anlamlı bir fark göstermemektedir. Bunun nedeni öğretmenlerin meslekleri ile ilgili çalışmalarında zamanlarını daha çok, mesleki çalışmalara katkısı olmayacak etkinliklerde harcamalarından kaynaklı olduğu söylenebilir. Sınıf öğretmenlerinin okul, meslektaşları ve kendi mesleki yeterlik algılamalarını araştıran Taşdemir (2007) öğretmenlerin büyük çoğunluğunun eğitim- öğretim dışı zamanlarında, eğitim öğretimi desteklemeyen, mesleki gelişim konusunda harcamada duyarlı davranmadıkları ve zamanlarının büyük bir kısmının mesleklerine katkısı olmayacak etkinliklerde geçirdikleri sonucuna ulaşmıştır. Uştu, Taş ve Sever (2016) 'in öğretmenlerin mesleki gelişime yönelik algılarına ilişkin yaptıkları çalışmada, mesleki gelişmelerine yönelik yaptıkları çalışmaların, önündeki engellerde; yeterli zamanının olmaması, mesleki gelişme konusundan kaynağa ulaşma sorunu olması gibi bulgulara ulaşılmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişim için fazla zaman ayıramadıkları görülmüştür. Bu sonuç çalışmamızın sonucu ile paralellik göstermektedir.

İlkokul sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri eğitim düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri, eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Farklı eğitim kademelerinden mezun olan sınıf öğretmenlerinin benzer mesleki yeterlik özelliklerine sahip olmaları dikkat çekicidir. Bu durum eğitim fakültesi mezunu olmayan öğretmenlerin mesleklerinde daha fazla mesleki yardıma ve gelişmeye ihtiyacı olmasını ortadan kaldırmaktadır. Öğretmenlerin mesleki yeterlikleri aldıkları eğitim ile farklılaşmaktadır. Oysa bu çalışmada benzerlik göstermektedir. Aslan ve Gül (2009)'ün hizmet içi faaliyetlere öğretmenlerinin katılmasına yönelik yapmış oldukları çalışmalarda ön lisans mezunu öğretmenlerinin diğer fakülte mezunu öğretmenlere göre faaliyetlere katılımında daha istekli oldukları bulunmuştur. Öğretmenlerin bu faaliyetlere yetersizlikleri ölçüsünde katıldıkları görülmektedir. Güneş ve Buluç (2017)'un sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanma inançlarına yönelik yapmış oldukları çalışmada, teknoloji kullanmada yüksek lisans yapmış öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha başarılı uygulamalara içerisinde yer aldıkları, derslerde

zaman problemi konusunda daha az sorunla karşılaştıkları görülmüştür. Gümüş ve Bellibaş (2015)'in Amerika Birleşik Devletlerinde yapmış oldukları okul müdürlerinin mesleki faaliyetlere katılım düzeyleri incelemelerinde okul müdürlerinin en az yüksek lisans düzeyinde bilgi ve beceriye sahip olanlardan seçildiği görülmüştür. Mesleki yeterlik konusunda alınan sürekli eğitimin, mesleki gelişim konusunda liderlik ve yöneticilik kazandırdığını ortaya konmuştur. Bireyin kendini geliştirmesinin bir farkındalık oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışma sonuçları araştırmamızda elde edilen sonuçlardan farklılık göstermektedir.

5.2. Sonuçlar

Araştırma verileri doğrultusunda elde edilen bulguların sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

5.2.1. Sınıf Öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ile cinsiyetleri arasındaki farka ilişkin sonuçlar

Öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri cinsiyet yönünden farklılaşmamaktadır. Bu durumun nedeni kadın ve erkek öğretmenlerin mesleki yeterlik özelliklerinin benzer olması, temel eğitim düzeyinde verilen eğitim-öğretim çalışmalarının olumlu bir yönü olarak düşünülebilir. Sınıf öğretmenlerinin lisans düzeyinde almış oldukları öğretim programlarının benzerliği ile açıklanabilir.

5.2.2. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Yaşları Arasındaki Farka İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerinin meslekteki yaşları ilerledikçe mesleki yeterliklerini daha da geliştirmeleri beklenirken, mesleki yeterlikleri ile yaş değişkeni arasında bir farkın olmadığı bulunmuştur. Mesleklerindeki yaş düzeyleri onların mesleki yeterliklerini kazanmalarındaki farklı yaşam boyu öğrenme deneyimleri ile ilişkilendirilebilir. Bu durumu etkileyen olumlu ve olumsuz mesleki deneyimlerin etkili olduğu söylenebilir.

5.2.3. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Eğitim Verdikleri Sınıf Düzeyine İlişkin Sonuçlar

Öğretmenlerin mesleki yeterlikleri eğitim verdikleri sınıf düzeyine göre farklılaşmamaktadır. Bu durum sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlik bakımından birbirlerine benzer yetkinlik düzeylerine sahip olmaları ile açıklanabilir. Ayrıca öğretmenlerin farklı sınıf düzeylerini okutmalarına rağmen her bir sınıf düzeyinde özel bir alan eğitiminden geçmemiş olmalarının etkisinden de kaynaklandığı söylenebilir.

5.2.4. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Eğitim Verdikleri Sınıflardaki Öğrenci Sayısına İlişkin Sonuçlar

Öğretmenlerin okuttukları sınıflarındaki öğrenci sayılarının, mesleki yeterliklerine olumsuz bir etki yaratmadığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin özel alan bilgilerine sahip olmaları, sınıflardaki öğrenci sayılarının 30 dan az oluşu, sınıflarda benzer sorunların yaşanması ve alternatif öğrenme- öğretme stratejilerini etkili olarak kullanmaları ile açıklanabilir.

5.2.5. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Mesleki Kıdeme İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin mesleki kıdeme bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyime sahip oldukları anlamı, mesleki kıdem olarak 16 yıl ve üzerinde hizmet süresine sahip olduklarını göstermektedir. Mesleki kıdemde mesleğine yeni başlamış öğretmen ile mesleğinde tecrübe kazanmış bir öğretmen arasında mesleki yeterlik yönünden bir farklılık bulunmamıştır. Bunun nedeni mesleğe yeni başlamış öğretmenlerin lisans düzeyinde almış oldukları akademik bilgi ve eğitimlerinin yeni ve güncel olması; mesleki kıdemde deneyimi yüksek olan öğretmenlerin ise mesleki deneyimlerini ön planda tutarak yeterli bilgi ve beceriye sahip olduklarını, düşünmelerinden kaynaklanabilir. Mesleki gelişimde öğretmenlerin belli bir mesleki yıldan sonra deneyim sahibi olmaları ve kazanmış oldukları mesleki becerilerin yeterli olduğunu düşünmeleri doğaldır. Ancak araştırmamızda öğretmenlerin mesleki yeterliklerinin kıdemleri ile değişmediğini göstermesi düşündürücüdür.

5.2.6. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Hizmet İçi Eğitime Katılım Süresine İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerin hizmet-içi eğitime katılım sürelerinin az ya da çok oluşu, mesleki yeterliklerini değiştirmemektedir. Öğretmenler, yenilikçi bilgi ve becerileri kazanmalarında hizmet içi eğitimin veriliş biçimi yönünden etkili olmadığını düşünmektedirler. Dijital öğrenme- öğretme ortamlarını kullanma konusunda sorunları olmakla beraber, çözüm odaklı arayışla içerisinde oldukları da görülmektedir.

Öğretmenler, hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmamalarına yönelik isteksiz oluşlarında, en büyük sorun olarak, beklenti ve ihtiyaçlarının karşılanmadığı düşüncesini ileri sürmektedirler. Bu durumun nedenleri olarak ise, öğretmenlerin geçmiş yıllarda okul ve MEB tarafından düzenlenen etkinlik faaliyetlerine katılımlarında istenilen verimliliği elde etmemeleri, motivasyon kayıpları yaşamaları, eğitim veren kişilerin konuyu ilgi çekici bir şekilde alternatif öğretme yöntemleri ile uygulamalı olarak sunmamaları gösterilebilir.

5.2.7. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Kariyer Gelişimi İçin Ayrılan Zamana İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerini geliştirmelerinde, ayırdıkları zamanın önemli olmadığı anlaşılmaktadır. Oysa kariyer gelişimi için ayrılan zaman bireylerin çok yönlü kişisel ve mesleki gelişimleri için önemli bir durumdur. Hangi meslekte olursa olsun günlük ya da haftalık akademik ve kişisel gelişim doygunluğu, mesleğin yeterlik ölçütlerine önemli bir katkı sunmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin zamanlarını daha çok mesleki çalışmalarının dışındaki etkinliklerde kullanmaları, kariyer gelişimi yönünden kendilerini yeterli görmeleri ile açıklanabilir.

5.2.8. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri İle Mezun Oldukları Eğitim Durumuna İlişkin Sonuçlar

Farklı mesleki alan ve lisans, lisans üstü eğitime sahip olan sınıf öğretmenlerinin benzer özellikler taşıması düşündürücüdür. Çünkü mesleki gelişimde akademik doyum akademik başarı sürekli eğitimin kalitesi ile elde edilen bir durumdur. Farklı eğitim fakültesi ve enstitülerden mezun olan sınıf öğretmenlerinin benzer mesleki yeterlik ölçütlerine sahip oldukları anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin, farklı eğitim kurumlarından mezun olduktan sonra mesleki yeterlik performanslarının benzer özelliklere sahip olduklarını belirtmeleri, kendi özel alanlarının dışındaki bir özel alanda (sınıf öğretmenliği alanında) akademik ve mesleki başarı elde etmeleri yaptıkları işi sevmeleri ve mesleki uyum sürecini benimsemeleri ile açıklanabilir.

5.3. Öneriler

Bu araştırmanın bulguları doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

- 1) Sınıf öğretmenlerinin okullarda teknolojiden yararlanmalarını sağlayıcı ve sınıf içi teknoloji kullanma becerilerini artırıcı hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenmelidir. Bu çalışmalar küçük grup etkinlikleri şeklinde olmalıdır.
- 2) Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi gereksinimleri, ihtiyaç analizleri doğrultusunda belirlenerek bunlara yönelik hizmet içi faaliyetler düzenlenmelidir. Bu hizmet içi faaliyetler düzenlenirken öğretmenlerin görüşleri alınmalıdır. Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda planlamalar yapılmalı ve uygulanmaya konulmalıdır. Öğretmenlerin eğitimlere ulaşımına imkan sağlayıcı online eğitimler oluşturulmalıdır. Yüz yüze eğitimlerde bölgesel koşullar dikkate alınmalı ve öğretmenlerin ihtiyaçları belirlenerek öğretmenlerin gereksinimleri karşılayıcı mesleki çalışmalara yer verilmelidir. Workshop (atölye) çalışmaları şeklinde uygulanmalıdır.
- 3) Eğitimdeki yeniliklerin takip edilmesi, mesleki gelişimin sürekliliğinin sağlanması için MEB tarafından özellikle mesleki yenilikçi yaklaşımları kapsayan aylık eğitim dergileri yayınlanmalıdır. Bu dergilerin hazırlanmasında öğretmenlere görevler verilmelidir. Her il ve ilçe milli eğitim müdürlüğü tarafından yayınlanmalıdır.
- 4) Öğretmenlerin hizmet içi faaliyetlerdeki başarı durumlarının ölçülmesinde online kişiye özel testler uygulanmalıdır. Hizmet içi eğitim faaliyetlerindeki başarı durumları mesleki kıdemi etkileyici bir yapıya kavuşturulmalıdır.
- 5) Öğretmenlerin gelişimleri için yüksek lisans ve doktora yapmaları için teşvik edilmelidir. Eğitimde gelişimin öncüsü niteliğindeki öğretmenlere bu konuda imkânlar sağlanmalıdır. Yüksek lisans ve doktora tamamlayan öğretmenler eğitimin farklı alanlarından yararlanılmalıdır.
- 6) Öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde üniversite alan uzmanları ile işbirliği sağlanarak mesleki gelişime yönelik eğitimler verilmesi sağlanmalıdır. Öğretmenler ve yükseköğretim kurumları sürekli iletişim halinde olmalıdır.

Yeniliklerin alan uzmanlarınca öğretmenlere aktarmaları sağlanmalıdır. Eğiticilerin eğitimi çalışmaları “uygulama” ağırlıklı olmalı.

- 7) Öğretmenlerin bilimsel süreci takip etmeleri için alanları konusunda bilimsel yayınlar hazırlamaları için imkânlar sağlanmalıdır. Bunun için öğretmenlerin bilimsel yayınları takibini sağlayıcı bir çalışma ortamı oluşturulmalıdır. Mesleki çalışma saatleri gelişimi destekleyici şekilde düzenlenmelidir. Her öğretmenin bu şekilde bir düzenlemeden sonra bir bilimsel yayın hazırlaması zorunlu tutulmalıdır.
- 8) Öğretmenlerin görev yaptıkları sınıftaki öğrenci sayıları eğitimin kalitesi ve yenilikçi yaklaşımların uygulanması için sınıf öğrenci sayıları kalabalık tutulmamalıdır.
- 9) Mesleki gelişme teşvik edilmeli, destekleyici çalışmalar yapılmalı ve öğretmenlere sevdirelmedir. Üniversitelerle anlaşma yapılarak Tezsiz yüksek lisans programlarına sınavsız geçiş hakkı verilmeli.

KAYNAKÇA

- Akarsu, F. (2005). *Ülkeler ve eğitim sistemleri karşılaştırma yazuları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aktepe, V., ve Yel, S.. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin değer yargılarının betimlenmesi: Kırşehir ili örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(3), 607-622.
- Arda, D.(2005). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin 2005 öğretim programı ekseninde ölçme ve değerlendirme alanındaki yeterlilik ve görüşlerinin incelenmesi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Arseven, A. D. (2001). *Alan araştırma yöntemleri*. Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.
- Aslan, N. ve Gül, T. (2009). Küreselleşmenin sosyal boyutunun hizmet içi eğitime yansımalarına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(36), 20-31.
- Atıcı, M. (2003). İstenmeyen davranışlarla başa çıkmada Glasser'in problem çözme yaklaşımının uygulanması. *Eğitim ve Bilim*, 28(128), 27-34.
- Ayra, M., ve Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mesleki öz yeterlik algıları ile ilişkisi. *Education sciences*, 10(1), 17-28.
- Balcı, A. (1995). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Balcı, K. (2013). *Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık başarısı, bilgisayar öz yeterlik ve bilgi okuryazarlık öz yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Elazığ.
- Blau, G., Hill, T. L., Snell, C., Atwater, C., Halbert, T., & Zuckerman, M. M. (2016). Testing the relationship of gender and business major to professional development behaviors and expected employment. *Journal of Education for Business*, 91(5), 274-279.
- Bostancıoğlu, A. (2018). Online communities of practice in the service of teachers' technology professional development: the case of webheads in action. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 17(2), 97-110.
- Buldu, M. (2014). Öğretmenlerin yeterlik düzeyi değerlendirmesi ve mesleki gelişim eğitimlerinin planlanması. *Milli Eğitim Dergisi*, (204), 115-130.

- Burstein, J., Shore, J., Sabatini, J., Moulder, B., Lentini, J., Biggers, K., & Holtzman, S. (2014). From teacher professional development to the classroom: how nlp technology can enhance teachers' linguistic awareness to support curriculum development for english language learners. *journal of educational computing research*, 51(1), 119-144.
- Büyükkaragöz, S. Muşta, M. Yılmaz, H. ve Pilten, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Konya: Mikro Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Cranton, P. (1996). Professional development as transformative learning. new perspectives for teachers of adults. the jossey-bass higher and adult education series. Jossey-Bass Publishers, Inc., 350 Sansome Street, San Francisco, CA 94104
- Cüceloğlu, D. ve Erdoğan, İ. (2013). *Öğretmen olmak: Bir Can'a dokunmak*. İstanbul: Fınal Kültür Sanat Yayınları.
- Çalık, T. (2003). Öğrenen örgütler olarak eğitim kurumları. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 115-130.
- Çavuş, O., ve Özdemir, T. (2015). Special field competence levels of class teachers. *International Online Journal of Educational Sciences*, 7(4), 282-295.
- Çelik, M. (2015). *Öğretmenlerin mesleki profesyonelliği ile tükenmişlikleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Kütahya.
- Çeliköz, N., ve Duran, B., (2017). Öğretmen davranışlarının matematik başarısı üzerindeki etkisinin 8. sınıf öğrenci görüşleri bağlamında İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(18), 10-23.
- Çelikten, M., Şanal, M., ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Çiftçi, S., Taşkaya, S. M., ve Alemdar, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin FATİH Projesine ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 12(1), 228-240.
- Çiğdem, G., ve Memiş, A. (2011). Sınıf öğretmenliği adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(40), 57-77.
- Çüm, S., ve Doğan, N. (2016). Öğretmenlerin çalışma yaşamında güdülenme düzeylerini artıran faktörlerin önem sırasının belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(1), 119-132.
- Dede, C., Jass Ketelhut, D., Whitehouse, P., Breit, L., & McCloskey, E. M. (2009). A research agenda for online teacher professional development. *Journal of teacher education*, 60(1), 8-19.

- Deemer, C., Fredericks, N., & Özer, S. (2006). *Cam tavan üstünde dans*. İstanbul: Optimist Yayınları.
- Demir, M. K., ve Arı, E. (2013). Öğretmen sorunları-Çanakkale ili örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 107-126.
- Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan değerlendirmeye öğrenme sanatı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Demirtaş, H., Cömert, M., ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 97-111.
- Dilci, T. (2012). Sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve öğretme sürecine ilişkin yeterlik algıları. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(194), 166-183.
- Durmuş, E. (2003). *Sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Erdem, A. R. (2013). *Öğretmen yetiştirmenin bugünü ve geleceği: Sorunlar ve çözüm önerileri*. Ankara: Am Yayınları.
- Ergül, H. F., Saygın, S., ve Tösten, R. (2013). Sınıf öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 266-285.
- Ermasova, N., Wagner, S., & Nguyen, L. D. (2017). The impact of education, diversity, professional development and age on personal business ethics of business students in Russia. *Journal of Management Development*, 36(3), 410-426.
- Ertürk, M. (2009). Sınıf öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kendilerini geliştirme isteklerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar il örneği). *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(2), 44-59.
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Esteve, J. (1990). *Teachers burnout and teachers stress*. Teaching and Stress, Open University Press, Buckingham.
- Evin Gencil, İ. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.
- Genç, G. S., ve Aydın, G. (2015). Mesleki gelişim seminer çalışmalarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi örnekleme. *İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 1-40.
- Gumus, G., Borkowski, N., Deckard, G. J., & Martel, K. J. (2009). Gender differences in professional development of healthcare managers. *Leadership in Health Services*, 22(4), 329-339.

- Gümüş, E., ve Bellibaş, M. Ş. (2015). Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da okul müdürlerinin genel profili ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılım düzeyleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 158-179.
- Güneş, A. M., ve Buluç, B. (2017). Sınıf öğretmenlerinin teknoloji kullanımları ve öz yeterlik inançları arasındaki ilişki. *Türk Bilim Araştırma Vakfı*, 10(1), 94-113.
- Havice, W., Havice, P., Waugaman, C., & Walker, K. (2018). Evaluating the Effectiveness of Integrative STEM Education: Teacher and Administrator Professional Development. *Journal of Technology Education*, 29(2), 73-90.
- Hesapçıoğlu, M. (1990). Öğretmen rollerinin gelişimi ve öğretmen saygınlığı, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 152, 7-12.
- Hoşgörür, T. (2017). Öğretmenlerin mesleki profesyonellikleri ile saygınlıklarını yitirme kaygıları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(3), 387-424.
- Hoşgörür, T., ve Yorulmaz, Y. İ. (2015). The Relationship between teachers' leadership behaviours and emotional labour. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 165-190.
- İlhan, A. (2012). Öğretmenlerin mesleki gelişimi ve denetimi: Öğrenen öğretmenler, başaran öğrenciler. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İlhan, A. (2013). Öğretmenler için etkili mesleki gelişim faaliyetleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6, 41-56.
- Kabakçı, I. (2005). *Araştırma görevlilerinin mesleki gelişime yönelik bakış açıları: eğitim fakülteleri örneği*, (Yayımlanmış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma istatistik ve teknikleri*. Ankara: Tekişik Yayıncılık.
- Karaata, C. (2010). Milli Eğitim bakanlığında görevli İngilizce öğretmenlerinin hizmet içi eğitimine ilişkin öneriler. *Milli Eğitim Dergisi*, 185, 107-129.
- Karaca, E. (2004). *Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme yeterliklerine ilişkin algıları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Karacan, F., ve Ağaoğlu, E. (2004). Öğretim etkinliklerine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 29(131), 14-23.
- Karadağ, R. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri. *Humanities Sciences*, 7(2), 44-66.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kent, A. M. (2004). Improving teacher quality through professional development. *Education, 124*(3), 427-436.
- Koç, S., Acay, S., Aşşık, T., Ergezen, S., Aksungur, S., Desticioğlu, M., Ayas, A., Doğanay, A., Eroğlu, S., Baki, A., Asfuroğlu, B., Gümüş, N., Çepni, S., Dilek, O., Günay, A., Kuncal, R., Güler, T., Hergüner, F., Yılmaz, M. (1998). *Fakülte okul işbirliği*, Ankara: Yök Yayınları.
- Köroğlu, A. Y. (2014). *Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilişim teknolojileri özyeterlik algıları, teknolojik araç-gereç kullanım tutumları ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Köse, Ö., Kalyoncu, M., Karataş, K., Erol, AE., Usta, E., Demiralp, O., Kızılkaya, M., Aydeniz, A., Arcan, HA., Özer, R., Alkın, T., Yıldırım, Z., Karaman, U. (2010). *Hoş geldin öğretmenim*. Ankara: MEB Yayınları.
- Kuran, K. (2005). Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi öğretim süreçlerindeki yeterliklerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim, 28*(130), 24-31.
- Kurbanoglu, S., Tonta, Y., ve Al, U. (2007). *Değişen dünyada bilgi yönetimi sempozyumu*, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 24-26.
- Kuzgun, Y. (2006). *Meslek gelişimi ve danışmanlığı (4. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Manning, M., Garvis, S., Fleming, C., & Wong, G. T. (2017). *The Relationship between teacher qualification and the quality of the early childhood care and learning environment*. Campbell Systematic Reviews 2017: 1. *Campbell Collaboration*.
- MEB (1961). 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanunu. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html 15.08.2017 tarihinde ulaşılmıştır.
- MEB (1973). 5101 milli eğitim temel kanunu, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html 15.08.2017 tarihinde ulaşılmıştır.
- MEB (2006). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.
- MEB (2006). *Ülkelerin öğretmen yetiştirme sistemleri*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB (2007). *Öğrenci merkezli eğitim*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı yayınları.
- MEB (2012). 222 İlköğretim ve eğitim Kanunu, Madde 3 <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html> 15.08.2017 tarihinde ulaşılmıştır.
- MEB (2017). *Hizmet içi eğitim enstitüsü* <http://oygm.meb.gov.tr/> ,18.01.2017 tarihinde ulaşılmıştır.

- MEB (2017). *Öğretmen yeterlik alanları*. <http://oygm.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-meslegi-genel-yeterlikleri/icerik/39>, 15/01/2017 tarihinde ulaşılmıştır.
- MEB (2018). *Vizyon 2023 strateji belgesi*, <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/> 06/02/2019 tarihinde erişilmiştir.
- Misra, P. (2018). MOOCs for teacher professional development: Reflections and suggested actions. *Open Praxis*, 10(1), 67-77.
- Moghtadaie, L., & Taji, M. (2018). Explaining the requirements for teacher's development based on professional competencies approach. *Educational Research and Reviews*, 13(14), 564-569.
- Okçabol, R. (2005). *Öğretmen yetiştirme sistemimiz*. Ankara: Ütopya Yayınları.
- Oktay, A. (1998). Türkiye'de öğretmen eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 137, 22-27.
- Öğülmüş, S., ve Özdemir, S. (1995). Sınıf ve okul büyüklüğünün öğrenciler üzerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 261-273.
- Özan, M. B., ve Polat, G. Ş. H. (2014). Sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişim eğitimlerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(20), 167-180.
- Özcan, M. (2011). *Bilgi çağında öğretmen eğitimi, nitelikleri ve gücü: bir reform önerisi (özet-summary)*. Ankara: TED.
- Özçelik, D. A. (1998). *Okullarda ölçme ve değerlendirme*. ÖSYM Yayınları.
- Özden, Y. (2004). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Özel, Mehmet (1990). *Atatürk*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özer, B., ve Gelen, İ. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 39-55.
- Özvar, A. (2002). *Köy Enstitülerinden Kent Enstitülerine Eğitim Sorunları Kurultayı-II*. İstanbul: Marmara Eğitim Kurumları Vakfı.
- Özyürek, L. (1981). *Öğretmenlere yönelik hizmet-içi eğitim programlarının etkinliği*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Raman, A., Don, Y., & Kasim, A. L. (2014). The relationship between principals' technology leadership and teachers' technology use in Malaysian secondary schools. *Asian Social Science*, 10(18), 30-36.
- Rhoton, J. (2001). School science reform: An overview and implications for the secondary school principal. *NASSP Bulletin*, 85(623), 10-23.

- Savard, A. & Cyr, S. (2018). A waterfall model for providing professional development for elementary school teachers: A pilot project to implement a competency-based approach. *Global Education Review*, 5(3), 165-182.
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlilikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Sekman, M. (2007). *Kesintisiz öğrenme*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Selimoğlu, E., ve Yılmaz, H. B. (2010). Hizmet içi eğitimin kurum ve çalışanlar üzerine etkileri. *Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 6(1), 63-75.
- Stybel, J. L., & Peabody, M. (2004). *Harward business review*, İstanbul: Mess Yayınları.
- Süleymangil, M. (2013). *Sınıf içi öğretim etkinliği geliştirme ve kullanma çalışmalarının sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimleri üzerindeki rolü*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Aydın.
- Şeker, H., Deniz, S., ve Görgeç, İ. (2004). Öğretmen yeterlikleri ölçeği. *Milli Eğitim Dergisi*, 164, 105-118.
- Şeker, H., Deniz, S., ve Görgeç, İ. (2005). Tezsiz yüksek lisans öğretmen adaylarının öğretmenlik yeterlikleri üzerine değerlendirmeleri. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 42(42), 237-253.
- Şeker, H., ve Gençdoğan, B. (2006). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Taşdemir, M. (2007). Sınıf öğretmenlerinin okul, meslektaşları ve kendi mesleki yeterliklerini algılamaları. *Milli Eğitim*, (174), 171-192.
- Taşpınar, M. (2010). *Kuramdan uygulamaya öğretim ilke ve yöntemler*, Ankara: Data Yayınevi.
- Taşpınar, M. (2017). *Kuramdan uygulamaya öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Tatlıdıl, E. (1993). *Toplum eğitim ve öğretmen*. İzmir: EÜ Yayınları.
- Tekin, H. (1993). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Timotheou, M. M., Christodoulou, A., & Angeli, C. (2017). On the use of e-TPCK for situated teacher professional development. *14th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age (CELDA 2017)*, 259-262.
- Truscott, D. M., & Truscott, S. D. (2004). A professional development model for the positive practice of school-based reading consultation. *Psychology in the Schools*, 41(1), 51-65.

- Tusting, K., Barton, D., Yıldız, A., ve Demirli, A. (2011). Öğrenme kuramları ve yetişkin öğrenme modelleri üzerine kısa bir inceleme. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Türk Eğitim Derneği (2009). *Öğretmen yeterlikleri*. Ankara: TED Yayınları.
- Tüzel, S., Anagün, Ş.S., Şen, T., Sevindik, T. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Vize Yayıncılık.
- Uçan, A. (2001). *Türkiye'de öğretmenlik mesleğine genel bakış öğretmen yetiştirme ve eğitimde kalite paneli (s. 53-102)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Uçar, C., ve Özerbaş, M. A. (2013). Mesleki ve teknik eğitimin dünyadaki ve Türkiye'deki konumu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 242-253.
- Uğuroğlu, Y. (1998). Öğrenen sınıfta öğretmen-öğrenci davranışları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(15), 335-346.
- Ulaş, A. H. ve Ozan, C. (2010). Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri açısından yeterlilik düzeyi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 63-84.
- Ulubey, Ö., Yıldırım, K., Alpaslan, M. M., ve Aykaç, N. (2017). Öğretmenlerin mesleki gelişim okullarına ilişkin görüşleri. *Online Submission*, 8(30), 2064-2082.
- Uştü H., Taş, A. M., ve Sever, B. (2016). Öğretmenlerin mesleki gelişime yönelik algılarına ilişkin nitel bir araştırma. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 82-104.
- Vural, B. (2004). *Her öğretmen rehberdir*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Wambugu, P. W. (2018). Massive open online courses (moocs) for professional teacher and teacher educator development: a case of tessa mooc in Kenya. *Universal Journal of Educational Research*, 6(6), 1153-1157.
- Windschitl, M. (2003). Inquiry projects in science teacher education: What can investigative experiences reveal about teacher thinking and eventual classroom practice?. *Science education*, 87(1), 112-143.
- Yeşilyurt, E. (2009). Öğretmenlerin sahip oldukları niteliklere yönelik algıları (Elazığ ili örneği). *Millî Eğitim Dergisi*, 183, 169-189.
- Yıldırım, A. (2013). Türkiye'de öğretmen eğitimi araştırmaları: Yönelimler, sorunlar ve öncelikli alanlar. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 175-191.
- Yıldız, A. ve Demirli, A. (2011). *Öğrenme kuramları ve yetişkin öğrenme modelleri*. Ankara: Dipnot Yayınları.

EKLER

1. EK1. Öğretmen Mesleki Gelişim Anketi

ÖĞRETMEN ANKETİ

A- KİŞİSEL BİLGİLER

s.1) Cinsiyetiniz?

1 () Kadın 2 () Erkek

s.2) Yaşınız?

1 () 21-25 2 () 26-30 3 () 31-35 4 () 36-40 5 () 41-45 6 () 46-50 7 () 51 +

s.3) Evinizde bilgisayar var mı?

1 () Evet 2 () Hayır

s.4) Evinizde internet bağlantısı var mı?

1 () Evet 2 () Hayır

s.5) Son 1 yılda, mesleki gerekler dışında hiç kitap okudunuz mu?

1 () Hiç okumadım 2 () 1-4 arası 3 () 5-10 arası 4 () 10'dan fazla

s.6) Eğitim durumunuz? (Durumunuza uyan birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1 () Öğretmen Okulu 2 () Eğitim Enstitüsü

3 () Lisans tamamlama 4 () Eğitim Fakültesi

5 () Fen Fakültesi/Fen-Edebiyat Fakültesi 6 () İngiliz/Amerikan Dili ve Edebiyatı-filoloji 7 () Beden Eğitimi Öğretmenliği

8 () Diğer fakülte mezunu, öğretmenlik/sınıf öğretmenliği sertifikası sahibi

9 () Yüksek lisans 10 () Doktora 11 () Diğer.....

s.7) Öğretmenlikteki toplam hizmet süreniz?

1 () 0-5 yıl 2 () 6-10yıl 3 () 11-15 yıl 4 () 16-20yıl 5 () 21-25

6 () 26 +

s.8) Halen görev yaptığınız okuldaki çalışma süreniz?

1 () 0-5 yıl 2 () 6-10 yıl 3 () 11-15 yıl 4 () 16-20 yıl 5 () 21-25 6 () 26 +

s.9) Şu anda mezun olduğunuz branşta/alanda mı öğretmenlik yapıyorsunuz?

1 () Evet 2 () Hayır 3 () Hem mezun olduğum branşta, hem de diğer branşlarda

s. 10) Sosyal, kültürel, bilimsel veya mesleki nitelikte herhangi bir kuruluşa üyeliğiniz var mı?

1 () Evet 2 () Hayır

s. 11) Sınıfınızdaki öğrenci sayısı?

1 () 20'den az 2 () 20-30 3 () 31-40 4 () 41-50 5 () 51-60 6 () 61 +

s. 12) Eğitim faaliyetlerinizin kalitesini artırmak için, kişisel gelirinizden harcama yaptığınız oluyor mu?

1 () Hayır

2 () Ayda 50 TL'den az

3 () Ayda 50-100 TL

4 () Ayda 101-200 TL 5 () 201 TL'den fazla

B- MESLEKİ YETERLİK DÜZEYİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

s. 13) Öğretmenlik mesleğini niçin seçtiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1 () Ailem istediği için

2 () İş garantisi yüksek bir meslek olduğu için

3 () Saygın bir meslek olduğu için

4 () İdealimdeki meslek olduğu için

5 () Toplum ve çocuklara faydalı olmak için

- 6() Öğretmenlerime özendiğim için
7() Başka bir iş bulamadığım için 8() Diğer.....

s. 14) Öğretmen olmaktan memnun musunuz?
1() Evet 2() Kısmen 3() Hayır

s. 15) Yeniden meslek seçme imkanınız olsa yine öğretmen olur musunuz?

Bilgisayar ile ilgili olarak aşağıdakileri hangi düzeyde biliyorsunuz?

		1() Bilmiyorum	2() Az	3() Orta	4() İyi
s.16)	Word	()	()	()	()
s.17)	Excel	()	()	()	()
s.18)	Power Point	()	()	()	()
s.19)	İnternet	()	()	()	()
s.20)	Diğer	()	()	()	()

1() Evet 2() Kararsızım 3() Hayır

s.41) Derslerinizde bilgisayar, tepegöz, projeksiyon cihazı gibi teknolojileri ortalama hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

- 1() Hiç kullanmıyorum 2() Bir yan yılda 1 -2 defa 3() Ayda 1-2 defa
4() Haftada 1-2 defa 5() Hemen hemen her gün

s.42) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim öğretimde kullanımında gelişmeleri interneti ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Sadece interneti kullananlar cevaplandırıcak)

	Kullanmıyoru m	(2) Ayda 1 -2 gün	(3) Haftada 1 -2 gün	(4) Hemen hemen hergün
s.21) Haberleşme (msn, e-posta vb.)	()	()	()	()
s.22) Oyun-eğlence	()	()	()	()
s.23) Haberleri-gazeteleri izleme	()	()	()	()
s.24) Mesleki forum ve gruplarla iletişim	()	()	()	()
s.25) Mesleki olmayan forum ve gruplarla	()	()	()	()
s.26) Eğitim-öğretim	()	()	()	()
s.27) Diğer	()	()	()	()

izlemek için aşağıdakilerden hangilerini öncelikle kullanıyorsunuz? (Birden fazla)

Son iki 2 (iki) yılda katıldığınız hizmet- içi eğitim etkinlikleri ve saatlerini belirtiniz. (Yoksa 50. soruya geçiniz)

	Toplam
s.28) MEB Hizmet- içi Eğitim D. Bşk. nca düzenlenen	
s.29) İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından	
s.30) Okul tarafından düzenlenen hizmet- içi eğitim	
s.31) Seminer	
s.32) Konferans	
s.33) Diğer (Belirtiniz).....	

seçenek işaretleyebilirsiniz)

1() Alanda yayınlanan kitapları 2() Dergi vb. süreli yayınları

Son iki (2) yılda katıldığınız mesleki gelişim amaçlı hizmet- içi eğitim, toplantı, seminer vb. etkinlikler sınıf- içi uygulamalarınızı ne ölçüde olumlu etkiledi? (Eğitim almadığınız alanları boş bırakınız)

	1() Çok etkiledi	2() Kısmen etkiledi	3() Az etkiledi	4() Hiç etkilemedi
s.34) Alan (brans) bilgisi	()	()	()	()
s.35) Öğrenme/öğretme yöntemleri	()	()	()	()
s.36) Yeni öğretim programlarının uygulanması	()	()	()	()
s.37) Öğretim teknolojilerinin derste kullanılması	()	()	()	()
s.38) Ölçme ve değerlendirme	()	()	()	()
s.39) Sınıf yönetimi ve disiplin	()	()	()	()
s.40) Diğer (Belirtiniz).....	()	()	()	()

3() İlgili web siteleri ve internet forumlarını 4() Kurs veya seminerleri
5() İzlemeye vaktim olmuyor 6() Diğer

s.43) Alanınız veya eğitim bilimlerinizle ilgili abone olarak takip ettiğiniz süreli yayın var mı?
1() Hayır 2() Evet (Lütfen ismini belirtiniz)

s.44) Son bir yılda mesleki gelişiminiz için kaç kitap okudunuz?
1() Hiç okumadım 2() 1-2 kitap 3() 3-4 kitap 4() 5+

s.45) Görev alanınızla ilgili mevzuatı takip ederken, öncelikle hangisinden yararlanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- 1() Takip etmiyorum
- 2() Tebliğler Dergisini düzenli olarak takip ediyorum
- 3() Resmî Gazeteyi takip ediyorum
- 4() Basılı kaynaklardan (kitap vb.) mevzuatı izliyorum
- 5() İnternette (MEB sitesi ve diğerleri) takip ediyorum
- 6() Okul yönetimince yapılan duyurulardan izliyorum
- 7() Diğer (lütfen belirtiniz)

s.46) Öğretim programlarında yapılan değişiklikleri izlemek için ne yapıyorsunuz?
(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- 1() Öğretmen kılavuz kitapları ve ders kitaplarından izliyorum
- 2() Yeni öğretim programlarını internette indirerek inceliyorum
- 3() Yeni öğretim programlarını basılı olarak ediniyorum ve inceliyorum
- 4() İlköğretim müfettişleri tarafında yapılan bilgilendirme/seminer/toplantı vb. yoluyla öğreniyorum
- 5() Okul yönetimince yapılan duyuru/bilgilendirme yoluyla öğreniyorum
- 6() Bakanlığın / Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının web sayfasından izliyorum
- 7() İnternette çeşitli mesleki forum ve gruplara katılarak izliyorum

s.47) Sizce öğrencilerinizin genel olarak öğrenme konusundaki isteklilik düzeyleri yeterli mi?
1() Evet 2() Hayır

s.48) Öğrencilerinizin gelişim düzeylerini ve bireysel farklılıklarını belirlemek için kullandığınız yöntemler nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- 1() Doğrudan gözlem
- 2() Öğrenci ile görüşme
- 3() Rehberlik uzmanı ile öğrenci hakkında görüşme
- 4() Diğer öğretmenlerle öğrenci hakkında görüşme
- 5() Bireysel projeler
- 6() Grup projeleri
- 7() Bireysel gelişim dosyasını inceleme
- 8() Diğer (lütfen belirtiniz)

s. 49) Sınıfınızdaki her bir öğrenciyi öğrenmeleri açısından, öğrenme kapasitesi, ilgi ve ihtiyaçları bakımından ayrı ayrı değerlendirip yönlendirebiliyor musunuz?

- 1() Değerlendiriyorum, ancak yönlendirmeye zaman bulamıyorum
- 2() Değerlendiriyor ve yönlendiriyorum
- 3() Değerlendirmeye ve yönlendirmeye zaman/imkan bulamıyorum
- 4() Diğer (lütfen belirtiniz)

s.50) Öğrencilerinizi geleceğe dönük olarak yönlendirmede nasıl bir yol izliyorsunuz?

- 1() Aileyle ve uzmanlarla işbirliği yapıyorum
- 2() Aileler ilgisiz olduğu için sadece uzmanlarla işbirliği yapıyorum
- 3() Diğer öğretmenlerle işbirliği yapıyorum
- 4() Sadece kendi çabalarımla bir şeyler yapmaya çalışıyorum
- 5() Hiçbirini yapamıyorum
- 6() Diğer (lütfen belirtiniz)

s.51) Öğrencilerinize verdiğiniz ödevler ve sınıf dışı çalışmalarda aşağıdakilerden hangilerini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- 1() Öğretmen kılavuz kitabında yer alan ödev ve çalışmaları kullanırım
- 2() Öğretmen kılavuz kitabında yer alan ödev ve çalışmalara, çevrenin olanaklarına göre uyarlamalar yaparım
- 3() Çevrenin olanaklarını dikkate alarak kendi hazırladığım ödev ve çalışmaları kullanırım
- 4() Diğer (lütfen belirtiniz)

s.52) Öğrencilerin ödev-alıştırma gibi çalışmalarını hangi sıklıkla kontrol ediyor ve geri bildirim sağlıyorsunuz?

- 1() Ödev/alıştırma çalışmalarını kontrol edecek zamanım olmuyor

- 2() Ödev/alıştırma çalışmalarını aynı gün kontrol eder ve geri bildirim sağlarım
 3() Ödev/alıştırma çalışmalarını toplayarak, bir sonraki derste geri bildirim sağlarım
 4() Verdiğim her ödev/alıştırma çalışmasını toplarım, fakat geri bildirim sağlayacak zamanım olmuyor
 5() Verdiğim her üç-beş çalışmadan birini kontrol ederim
 6() Diğer (lütfen belirtiniz)

- s.53) Ödev ve benzeri çalışmalarda, öğrencinin gelişim düzeyi, öğrenme biçimi, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun çeşitlendirme amacıyla aşağıdakilerden hangisini yapıyorsunuz?
 1() Çeşitlendirme için kılavuz kitapta önerilenler yeterli olduğundan, ayrıca bir çalışma yapmıyorum
 2() Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre farklı çalışmalar veriyorum
 3() Diğer (lütfen belirtiniz)

- s.54) Derslerinizde, o ders için bir alt ve bir üst sınıf düzeyindeki kazanından da inceleyerek bir düzenleme yapıyor musunuz?
 1() Evet 2() Bazen 3() Hayır

- S.55) Bir dersin işlenişinde, dersin konuları ile diğer dersler arasında bağlantı kuruyor musunuz?

- 1() Evet 2() Bazen 3() Hayır

- s.56) Bulduğunuz çevrenin özelliklerine göre derse farklı konu ve örnekler ekliyor musunuz?

- 1() Hayır 2() Evet (lütfen örneklendirir misiniz?)

- s.57) Ders sırasında sınıf hakimiyetini/disiplini sağlama konusunda zorlanıyor musunuz?

- 1() Evet, sık sık 2() Bazen 3() Hayır

- s.58) Derslerin işlenişinde başarı düzeyi düşük öğrencilerle ilgili olarak nasıl bir yöntem izliyorsunuz?

- 1() Başarı düzeyi yüksek öğrencilerle birlikte çalışmalarını sağlıyorum
 2() Onlarla özel ek çalışmalar yapıyorum
 3() Sınıfın kalabalık olması nedeniyle onlara yeterince zaman ayıramıyorum
 4() Programı yetiştirebilmek için onlara yeterince zaman ayıramıyorum
 5() Diğer (lütfen belirtiniz)

Aşağıdaki ölçme araçlarını, bir yarıyılıda (bir sınıf için) ortalama hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

		Hiç	Bir kez	İki kez	Üç kez	Dört ve daha fazla kez
s. 59	Açık uçlu sorulardan oluşan klasik yazılı yoklama	()	()	()	()	()
s. 60	Kısa cevaplı sorulardan oluşan yazılı yoklama	()	()	()	()	()
S 9 1	Çoktan seçmeli test	}	()	()	}	()
s.62)	Doğru-yanlış testi	}	()	()	}	()
s.63)	Sözlü yoklama	}	()	()	}	()
s.64)	Portfolyo	}	()	()	o	()
s.65)	Rubrikler/derecelendirme ölçekleri	}	()	()	()	()
s. 66)	Gözlem	}	()	()	()	()
s. 67)	Kavram haritası	}	()	()	()	()
s.68)	Diğer	}	()	()	()	()

- s.69) Okulunuzda internet bağlantısı var mı?

- 1() Evet 2() Hayır

- s.70) Okulunuzdaki internet bağlantısını mesleğinizle ilgili olarak ne kadar sıklıkta kullanıyorsunuz?

- 1() Hiç kullanmıyorum 2() Bir yarı yılda 1 -2 defa 3() Ayda 1-2 defa

4() Haftada 1-2 defa

5() Hemen hemen her gün

s.71) Milli Eğitim Bakanlığının düzenlemiş olduğu mesleki gelişim projelerinde yer aldınız mı?

1()Evet(projenin adı)..... 2()

Hayır(neden).....

s.71) Mili eğitim bakanlığının düzenlemiş olduğu projelere katılma nedeniniz?(71. Soruya evet cevabı verenler dolduracaktır)(birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

1() Öğretmenlik başarı düzeyini geliştirme isteği

2() Mesleki gelişime katkı sağlayacağı düşüncesi

3() Bir projede yer alarak yeniliklere açık olmak

4()

2. Ek2. Öğretmen Mesleki Yeterlilik Ölçeği

	ÖĞRETMEN YETERLİLİKLERİ ÖLÇEĞİ	YETERLİ	KISMEN	YETERSİZ
KONU ALANI-ALAN EĞİTİMİ	1. Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme			
	2. Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirme			
	3. Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (Şekil, Şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanma			
	4. Konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirme			
	5. Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme			
	6. Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleme			
	7. Ders planım açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazma			
	8. Amaç ve hedef davranışları açık bir biçimde ifade etme			
	9. Hedef davranışları uygun yöntem ve teknikleri belirleme			
	10. Uygun araç-gereç ve materyal seçme ve hazırlama			
	11.Derse uygun bir giriş -yapma			
	12. Konuyu önceki ve sonraki derslerle			

	ilişkilendirme			
	21. Derse ilgi ve dikkati çekme			
	17. Özetleme ve uygun dönütler verme			
	26. Dersi toplama			
	18 Konuyu yaşamla ilişkilendirme			
	27. Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme			
DEĞERLENDİRME SÜRECİ	20. Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimleri belirleme			
	19. Hedef davranışlarına ulaşma düzeyini değerlendirme			
	30. Konuya uygun düşündürücü sorular sorma			
SINIF YÖNETİMİ	13. Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini uygun biçimde kullanma			
	14. Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenlenir			
	15. Öğretimi bireysel farklılıklara göre sürdürme			
	16. Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma			
	22. Demokratik bir öğrenme ortamı sağlama			
	24. Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemler alma			
	23. Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlama			
31. Ses tonunu etkili biçimde kullanma				
KİŞİSEL VE MESLEKİ GELİŞİM	25. Övgü ve tavır alma davranıştan kullanabilme			
	28. Öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlama			
	29. Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verme			
	32. Öğrencileri ilgi ile dinleme			
	33.Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanma			

3. EK4. Muğla Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama İzin Onayı

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 70004082-604.01-E.5480415
Konu : İzin Talebi

17/05/2016

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü'nün 03/05/2016 tarihli ve 7015 sayılı yazısı.
b) 24.07.2015 tarihli ve 70004082-20-E.7497625 sayılı makam oluru.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi İbrahim TUTAL'ın İlimiz Dalaman, Ortaca, Marmaris, Yatağan ve Menteşe İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine yönelik araştırma yapması talebiyle ilgili ilgi (a) yazı ve ekleri yazınız ekinde sunulmaktadır.

Bu nedenle, Bakanlığımızın 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı (2012/13 No'lu GENELGE) doğrultusunda ve ilgi (b) makam onayı ile oluşturulan komisyonun uygun görüşüyle, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi İbrahim TUTAL'ın "Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilik Ölçütleri Yönünden Değerlendirilmesi" konulu çalışmasını;

2015-2016 Eğitim Öğretim yılında ve eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, kurum müdürlüğünün uygun gördüğü bir zamanda ve öğrenci veli izinlerinde atılarak, İlimiz Dalaman, Ortaca, Marmaris, Yatağan ve Menteşe İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine yönelik araştırma yapması, müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Celalettin EKİNCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
17/05/2016
Beyazıt Bestami ALKAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Tarih:	24.05.2016
İmza:	5703722
İmza yeri:	
İmza:	

Muğla İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Elektronik A.Ş. muqlanem@meh.gov.tr
e-posta: ozelhuz48@meh.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Özel Büro-B.SEZGİN
Tel : (0 252) 280 4803
Faks: (0 252) 280 4868

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 238a-be53-3bab-b78d-210e kodu ile teyit edilebilir.

FORM: 2

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Muğla İli Millî Eğitim Müdürlüğü
ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	İbrahim Tutal
Kurumu / Üniversitesi	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Araştırma yapılacak il/ler	Muğla
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Muğla İli Dalaman, Ortaca, Marmaris, Yatağan ve Menteşe İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri
Araştırmanın konusu	"Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Çalışmalarının Mesleki Yeterlilik Ölçütleri Yönünden Değerlendirilmesi"
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/bdev/tez önerisi	Yüksek Lisans Tezi
Veri toplama araçları	"Öğretmen Mesleği Yeterlilikleri Ölçeği" "Öğretmen Anketi" "Yönetici Anketi"
Görüş istenilecek Birim/Birimler	
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
<p>Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğünden, Müdürlüğümüze iletilen yukarıda belirtilen araştırma örneğinin araştırma sahasında uygulanabilirliği hususunda incelenerek Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzlenleri konulu 07/03/2012 tarih ve 2012/13 sayılı Genelgeye uygun olarak hazırlandığı görülmüştür. Söz konusu anket uygulamasının, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde, eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, Kurum Müdürünün de uygun gördüğü zamanda yapılması uygun görülmüştür.</p>	
Komilyon kararı	Oybirliği / Oyçokluğu ile alınmıştır.
Muhafif görevin Adı ve Soyadı:	Görevçisi:

KOMİSYON

16/05/2016

Tanık TUFEKÇİ
Komilyon Başkanı

Özge AVCI
Üye

EK4. Türk Eğitim Derneği Anket Uygulama İzin Onayı**TÜRK EĞİTİM DERNEĞİ**

17/TED/800/59/0715

10/05/2017

İlgili Makama

Türk Eğitim Derneğinin 978-9944-5128-6-2 nolu ISBN ile 2009 yılında yayımladığı "Öğretmen Yeterlikleri" başlıklı kitapta yer alan anketlerin İbrahim Tuta'a tez çalışmasında kaynak göstererek kullanılması koşuluyla izin verilmiştir. Gereğini bilgilerinize sunarız.

Dr. Sabiha SUNAR
Türk Eğitim Derneği
Eğitim ve Sosyal Araştırmalar Koordinatörü

ÖZGEÇMİŞ

Adı: İbrahim

Soyadı: TUTAL

Doğum Tarihi/Yeri: 01/01/1983- Kırıkkale

Eposta: tutal71@hotmail.com

Askerlik Durumu: Yapıldı (Yedek Subay Öğretmen)

İŞ DENEYİMİ

MEB Öğretmen BAYBURT/ Aydıntepe (2008-2013)

MEB Öğretmen MUĞLA/Dalaman (2013-2018)

MEB Okul Müdürü MUĞLA/Dalaman (2018-Halen)

EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite Muğla Üniversitesi / Sınıf Öğretmenliği - 09/2004 - 06/2008

Lise Ankara Şehit Nuri Pamir Süper Lisesi - 09/1997 - 06/2002

KURS / SERTİFİKA BİLGİSİ

Özel Öğrenme Güçlüğü Farkındalık Semineri

Sunum Teknikleri Kursu

Bilişim Teknolojileri Rehber Öğretmenliği Kursu

Özel Eğitim Uygulamaları Kursu